

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Комисия за енергийно
и водно регулиране

ПРОТОКОЛ

№ 345

София, 10.11.2023 година

Днес, 10.11.2023 г. от 10:01 ч. се проведе закрито заседание на Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР, Комисията) в пълен състав, ръководено от председателя доц. д-р Иван Н. Иванов.

На заседанието присъстваха членовете на Комисията Благой Голубарев, Димитър Кочков и главният секретар Росица Тоткова (без право на глас).

На заседанието присъстваха М. Димитров - директор на дирекция „Природен газ“, М. Трифонов – началник на отдел „Цени и лицензии: електрически мрежи, търговия и пазари“, Б. Балабанов – началник на отдел „Контрол и решаване на спорове в електроенергетиката и топлоенергетиката“, Б. Паунов – началник на отдел „Цени и лицензии: електропроизводство, ВКП на електрическа и топлинна енергия“, И. Касчиев – главен директор на главна дирекция „Водоснабдителни и канализационни услуги“, С. Маринова – началник на отдел „Цени и бизнес планове-водоснабдителни и канализационни услуги“, А. Недкова – началник на отдел „Контрол и решаване на спорове-водоснабдителни и канализационни услуги“, Р. Тодорова – началник на отдел „Контрол и решаване на спорове – природен газ“ и експерти на КЕВР.

Председателят установи, че няма възражения по проекта за дневен ред и няма други предложения, както и няма правни пречки за провеждане на заседанието, което протече при следния

ДНЕВЕН РЕД:

1. Доклад с вх. № Е-Дк-1319 от 06.11.2023 г. и проект на решение относно заявление подадено от „БАЛКАН“ АД за одобряване на Общи условия за достъп и пренос на електрическа енергия през затворена електроразпределителна мрежа на „БАЛКАН“ АД.

Работна група по Заповед: Пламен Младеновски, Елена Маринова, Благовест Балабанов, Мария Ценкова, Красимир Николов, Даниела Митрова, Силвия Петрова, Радостина Методиева, Радослав Райков

2. Доклад с вх. № Е-Дк-1317 от 03.11.2023 г. относно заявление с вх. № Е-ЗЛР-ПД-40 от 21.03.2023 г. за продължаване срока на лицензия за дейността „производство на електрическа и топлинна енергия“ и заявление с вх. № Е-ЗЛР-ПД-39 от 21.03.2023 г. за продължаване срока на лицензия за дейността „пренос на топлинна енергия“, подадени от „Топлофикация-Разград“ АД.

Работна група: Пламен Младеновски, Елена Маринова, Боян Паунов, Георги Петров, Петя Георгиева, Ненко Ненков и Надежда Иванова

3. Доклад с вх. № Е-Дк-1318 от 03.11.2023 г. относно проект на Методика за осъществяване на контролните правомощия на Комисията за енергийно и водно регулиране и проект на Методика.

Работна група: Елена Маринова, Пламен Младеновски, Милен Димитров, Ивайло Касчиев, Благовест Балабанов, Мария Ценкова, Годор Матев, Росица Тодорова, Дарина Кавалова, Силвия Маринова, Ани Недкова, Ани Гюрова, Николина Томова, Мая Кожухарова, Йовка Велчева, Надежда Иванова, Ненко Ненков

4. Проект на решение относно заявление с вх. № Е-ЗЛР-Л-121 от 04.10.2023 г. на „Енергоком газ & пауър“ С.Р.Л. - чуждестранно юридическо лице, държава: Румъния за издаване на лицензия за дейността „търговия с електрическа енергия“.

Работна група: Пламен Младеновски, Елена Маринова, Милен Трифонов, Юлиан Стоянов, Вера Михайлова, Цветислава Миланова, Радостина Методиева, Теодора Бельова

5. Доклад вх. № В-Дк-244 от 07.11.2023 г. относно Привеждане на Указанията за образуване на цените на водоснабдителните и канализационните услуги чрез метода „горна граница на цени“ за регулаторния период 2022-2026 г., приети с решение по Протокол № 82 от 27.04.2021 г., т. 2 на КЕВР (Указания НРЦВКУ), в съответствие с нормите на Наредбата за регулиране на цените на водоснабдителните и канализационните услуги, приета с Постановление № 8 от 18.01.2016 г. на Министерския съвет (обн. ДВ, бр. 6 от 2016 г.), изменена и допълнена с Постановление № 174 от 29.09.2023 г. на Министерския съвет (обн. ДВ, бр. 84 от 06.10.2023 г.) и проект на Указания.

Работна група по Заповед № 3-В-15 от 09.10.2023 г.: Ивайло Касчиев, Елена Маринова, Силвия Маринова, Румяна Костова, Ани Гюрова, Стефан Якимов, Мая Кожухарова, Йовка Велчева, Надежда Иванова, Ненко Ненков

По т.1. Комисията, като разгледа административната преписка, образувана по подадено от „БАЛКАН“ АД заявление с вх. № Е-12-00-170 от 17.03.2023 г. за одобряване на Общи условия за достъп и пренос на електрическа енергия през затворена електроразпределителна мрежа на „БАЛКАН“ АД, установи следното:

На основание чл. 21, ал. 1, т. 4 и т. 5, чл. 38в, чл. 104а във връзка с чл. 88а, ал. 2 от Закона за енергетиката (ЗЕ) и чл. 126, ал. 1 и ал. 2, т. 4 и чл. 129, ал. 1 от Наредба № 3 от 21.03.2013 г. за лицензиране на дейностите в енергетиката (НЛДЕ) със Заявление с вх. Е-12-00-170 от 17.03.2023 г. „БАЛКАН“ АД е отправило до Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР, Комисията) искане за одобряване на Общи условия за достъп и пренос на електрическа енергия през затворена електроразпределителна мрежа. Към това заявление „БАЛКАН“ АД е представило за одобряване проекти на Общи условия за достъп и пренос на електрическа енергия през затворена електроразпределителна мрежа на „БАЛКАН“ АД (проект на ОУ) и на Правила за работа с потребители на енергийни

услуги на „БАЛКАН“ АД (проект на Правила). Със Заповед № 3-Е-222 от 10.07.2023 г. на председателя на КЕВР е сформирана работна група за разглеждане на представените от дружеството проекти на ОУ и на Правила.

В чл. 21, ал. 1, т. 4 от ЗЕ е регламентирано правомощието на КЕВР да одобрява общите условия на договорите, предвидени в този закон. В чл. 104а, ал. 1 от ЗЕ е предвидено крайните клиенти да използват при публично известни общи условия съответната електроразпределителна мрежа. По смисъла на чл. 88а, ал. 5 от ЗЕ затворените разпределителни мрежи се считат за разпределителни мрежи. В тази връзка крайните клиенти, чиито обекти са присъединени към затворена електроразпределителна мрежа, използват тази мрежа при публично известни общи условия. Съгласно чл. 88а, ал. 2 от ЗЕ операторът на затворена електроразпределителна мрежа има правата и задълженията на оператор на електроразпределителна мрежа с изключение на тези по чл. 90 и чл. 104а, ал. 3 от ЗЕ.

Предвид горното и в изпълнение на чл. 126, ал. 2, т. 4 от НЛДЕ, „БАЛКАН“ АД, като дружество, притежаващо Лицензия № Л-695-7А от 07.07.2023 г. за дейността „разпределение на електрическа енергия в затворена разпределителна мрежа“, е изготвило и е предложило за одобряване в КЕВР проект на ОУ. Според разпоредбите на чл. 123, ал. 2 и чл. 127, ал. 1 от НЛДЕ, ОУ следва задължително да включват: данни за енергийното предприятие, включително адрес; предлаганите услуги и условията и реда за тяхното предоставяне; средствата, чрез които може да се получи актуална информация за всички приложими цени на предлаганите услуги; срок на договора, условията за временно преустановяване, прекратяване на тяхното предоставяне и на договора; условията за едностранно прекратяване на договора от ползвателя на енергийни услуги и възможността за такова прекратяване без допълнително плащане; условията и реда за прихващане и възстановяване на суми при неспазване на изискванията за качество на договорените услуги, включително неточно или забавено фактуриране; правата на потребители на енергийни услуги, включително информацията относно процедурата по разглеждането и произнасянето по жалби; други условия съгласно предвиденото в ЗЕ; правата и задълженията на енергийното предприятие и на потребителите на енергийни услуги; условия за качеството на снабдяването; информацията, която се предоставя от енергийното предприятие съгласно чл. 123, ал. 3 от НЛДЕ; условията за прекратяване или прекъсване на снабдяването с електрическа енергия; реда за измерване, отчитане, разпределение и заплащане на електрическа енергия; реда за осигуряване на достъп до средствата за търговското измерване или други контролни приспособления; отговорността на енергийното предприятие при нерегламентирано прекъсване и некачествено снабдяване с електрическа енергия; прозрачни и достъпни процедури за разглеждане на претенции на клиенти, както и процедури за връщане на недължимо платена сума и за обезщетяване за претърпени вреди; съдържанието на издаваните от енергийните предприятия фактури или сметки, които отразяват действителната консумация и съдържат конкретни данни за номера на измервателния уред, консумацията на електрическа енергия, топлинна енергия или природен газ за отчетния период, дължимия данък върху добавената стойност и разбивка на цената по компоненти, ако такива са утвърдени; предварително уведомяване за прекъсване, ограничаване или влошено качество на услугите при извършване на ремонтни работи, оперативни превключвания, въвеждане в експлоатация на нови съоръжения и други подобни действия, които подлежат на планиране, както и за сроковете на прекъсването, ограничаването или влошаването на качеството на услугата; уведомяване на крайните клиенти за изменения на общите условия в срок не по-кратък от един месец преди внасянето им за одобряване в Комисията; предварително уведомяване на крайния клиент при искане за достъп до негови помещения; публично оповестяване на адрес и/или телефон за контакт при повреди и за предоставяне на информация; предоставяне на информация; съхраняване за

определен срок на данните, необходими за разплащанията; ред за уведомяване на клиента при извършване на корекция на сметка съгласно правилата по чл. 83, ал. 1, т. 6 от ЗЕ. Общите условия следва да съдържат и видовете лични данни, които задължително се обработват от оператора на електропреносната или на съответната електроразпределителна мрежа, включително, но не само: имена; единен граждански номер; адрес (по аргумент от чл. 104а, ал. 2, т. 6 от ЗЕ). Освен това по силата на ЗЕ енергийните предприятия, страни по договори с потребители на енергийни услуги, следва да предоставят на потребителите и информация по чл. 38б от ЗЕ.

Съгласно чл. 128, ал. 1 от НЛДЕ проектът на ОУ се оповестява от енергийното предприятие на крайните клиенти по подходящ начин и се обявява в центровете за работа с крайните клиенти най-малко 30 дни преди представянето им за одобряването от КЕВР, като за публичното обсъждане се води писмен протокол (чл. 128, ал. 2 от НЛДЕ). Според чл. 129, ал. 1 от НЛДЕ към заявлението за одобряване на ОУ се прилагат: становищата и бележките по проекта, получени в хода на публичното обсъждане на ОУ, както и протоколът от публичното обсъждане; становище на енергийното предприятие по получените коментари и бележки в хода на публичното обсъждане на проекта на ОУ; решение на управителните органи на енергийното предприятие за приемане на ОУ.

Съгласно чл. 21, ал. 1, т. 5 от ЗЕ КЕВР одобрява и правила за работа с потребителите на енергийни услуги, които по аргумент от чл. 38в, ал. 3 от ЗЕ са част от ОУ. По силата на чл. 38в, ал. 1 от ЗЕ енергийните предприятия, страни по договорите с потребители на енергийни услуги, представят за одобрение от Комисията правила за работа с техните потребители на енергийни услуги. В тази връзка следва да се вземе предвид регламентираната в § 1, т. 41б от Допълнителните разпоредби на ЗЕ легална дефиниция на понятието „потребител на енергийни услуги“, съгласно която такъв е и крайният клиент, който купува енергия. Според чл. 38в, ал. 2 от ЗЕ правилата за работа с потребители уреждат реда и сроковете за получаване, разглеждане, проверка и отговор на подадените жалби, сигнали и предложения, формата на данните за потреблението и процедурата, по която доставчиците и потребителите на енергийни услуги получават достъп до тях.

По силата на чл. 129, ал. 2 от НЛДЕ при разглеждане на проектите на ОУ и на Правила КЕВР може да дава задължителни указания и срок за изменение и допълнение на проектите, с оглед привеждането им в съответствие с изискванията на закона и за осигуряване на равнопоставеност. Според чл. 130, ал. 1 и ал. 2, т. 1 от НЛДЕ Комисията се произнася с решение по искането за одобряване на общите условия, с което одобрява общите условия. В случаите, когато дружеството не е изпълнило задължителните указания в определения срок и общите условия не осигуряват равнопоставеност между страните по договора, Комисията одобрява общите условия съобразно дадените указания или отказва да одобри общите условия (чл. 130, ал. 2, т. 2 от НЛДЕ).

В процедурата по одобряване на ОУ и на проект на Правила следва да се вземе предвид, че според чл. 148, ал. 2 от Закона за защита на потребителите (ЗЗП), когато в нормативен акт е предвидено държавен орган да одобрява общите условия на договорите с потребители, те се изпращат на Комисията за защита на потребителите (КЗП) за становище за наличието на неравноправни клаузи и държавният орган одобрява общите условия на договорите с потребители само ако КЗП одобри предоставените ѝ общи условия и след като прецени, че те не съдържат неравноправни клаузи. В тази връзка, по смисъла на § 13, т. 1 от Допълнителните разпоредби на Закона за защита на потребителите потребител е всяко физическо лице, което придобива стоки или ползва услуги, които не са предназначени за извършване на търговска или професионална дейност, и всяко физическо лице, което като страна по договор по този закон действа извън рамките на своята търговска или професионална дейност. В тази връзка „БАЛКАН“ АД е представило декларация, съгласно която през затворената електроразпределителна мрежа на

„БАЛКАН“ АД не се извършва разпределение на електрическа енергия за снабдяване на битови клиенти, което обуславя и неприложимостта на чл. 148, ал. 2 от ЗЗП в настоящото административно производство.

В изпълнение на посочените по-горе разпоредби от ЗЕ и НЛДЕ „БАЛКАН“ АД е представило следните документи:

- проект на Общи условия за достъп и пренос на електрическа енергия през затворена електроразпределителна мрежа на „БАЛКАН“ АД;
- проект на Правила за работа с потребители на енергийни услуги на „БАЛКАН“ АД;
- заверено копие на Покана от 07.02.2023 г. за публично обсъждане на проекта на ОУ;
- заверено копие на Констативен протокол от 07.02.2023 г.;
- заверено копие на Протокол от 10.03.2023 г. от проведено публично обсъждане на проекта на ОУ;
- заверено копие на Становище от 10.03.2023 г. на изпълнителния директор на „БАЛКАН“ АД във връзка с проведената процедура по публично обсъждане на проекта на ОУ;
- протокол от 14.03.2023 г. от заседание на Съвета на директорите на „БАЛКАН“ АД;
- заверено копие на пълномощно рег. № 1111 от 14.03.2023 г.;
- заверено копие на документ за внесена такса за разглеждане на заявлението;
- заверено копие на Декларация от изпълнителния директор на „БАЛКАН“ АД, съгласно която чрез затворената електроразпределителна мрежа на „БАЛКАН“ АД не се извършва разпределение на електрическа енергия за снабдяване на битови клиенти.

Според представен Протокол на 10.03.2023 г. е проведено публично обсъждане на проекта на ОУ, като до края на публичното обсъждане не са се явили заинтересовани лица и не са представени писмени становища по повод проведеното обществено обсъждане. Поради това към разглежданото заявление дружеството не предоставя становище по чл. 129, ал. 1, т. 2 от НЛДЕ. След проведеното обществено обсъждане проектът на ОУ е приет от Съвета на директорите на „БАЛКАН“ АД, за което е представен Протокол от 14.03.2023 г.

Във връзка с представените от „БАЛКАН“ АД със Заявление с вх. № Е-12-00-170 от 17.03.2023 г. проекти на ОУ и Правила е изготвен доклад с вх. № Е-Дк-1173 от 03.10.2023 г., който е разгледан и обсъден от КЕВР на закрито заседание, проведено на 11.10.2023 г. С решение по Протокол № 312 от 11.10.2023 г., т. 2 доклад с вх. № Е-Дк-1173 от 03.10.2023 г. е приет от КЕВР и е публикуван на интернет страницата на Комисията.

В съответствие с чл. 13, ал. 5 от ЗЕ на 19.10.2023 г. е проведено открито заседание за разглеждане на подадените от „БАЛКАН“ АД проекти на ОУ и на Правила, в което са участвали представители на заявителя. Последните са изложили устно своите коментари по констатациите в доклад с вх. № Е-Дк-1173 от 03.10.2023 г. След проведеното открито заседание с писмо вх. № Е-12-00-170 от 20.10.2023 г. „Балкан“ АД е представило коригирани проекти на ОУ и на Правила и Протокол от заседание на съвета на директорите на „БАЛКАН“ АД от 19.10.2023 г., а с писма с вх. № Е-12-00-170 от 31.10.2023 г. и с вх. № Е-12-00-170 от 08.11.2023 г. „Балкан“ АД е представило коригирани проекти на ОУ и на Правила, в които са отстранили допуснати технически грешки в предоставените с писмо вх. № Е-12-00-170 от 20.10.2023 г. проекти.

I. След анализ на коригирания проект на Общи условия за достъп и пренос на електрическа енергия през затворена електроразпределителна мрежа на „БАЛКАН“ АД, представен в КЕВР с писмо с вх. № Е-12-00-170 от 08.11.2023 г. КЕВР установи, че „БАЛКАН“ АД е коригирало всички текстове от този проект, съгласно съответните части от приетия от КЕВР с решение по т. 2 от Протокол № 312 от 11.10.2023 г. доклад с вх. №

Е-Дк-1173 от 03.10.2023 г., а именно с частите по: т. I.1., т. I.2., т. I.3., т. I.4., т. I.5., т. I.6., т. I.7., т. I.8., т. I.9., т. I.10., т. I.11., т. I.12., т. I.13., т. I.14., т. I.15., т. I.16., т. I.17., т. I.18., т. I.19., т. I.20., т. I.21., т. I.22., т. I.23., т. I.24., т. I.25., т. I.26., т. I.27., т. I.28., т. I.29., т. I.30., т. I.31., т. I.32., т. I.33., т. I.34., т. I.35., т. I.36., т. I.37., т. I.38., т. I.39., т. I.40. и т. I.41.

II. След анализ на коригирания проект на Правила за работа с потребители на енергийни услуги на „БАЛКАН“ АД, представен в КЕВР с писмо с вх. № Е-12-00-170 от 08.11.2023 г. КЕВР установи, че „БАЛКАН“ АД е коригирало всички текстове от този проект съгласно съответните части от приетия от КЕВР с решение по т. 2 от Протокол № 312 от 11.10.2023 г. доклад с вх. № Е-Дк-1173 от 03.10.2023 г., а именно с частите по: т. II.1., т. II.2., т. II.3., т. II.4., т. II.5., т. II.6., т. II.7., т. II.8., т. II.9., т. II.10., т. II.11., т. II.12., т. II.13., т. II.14., т. II.15., т. II.16., т. II.17., т. II.18., т. II.19., т. II.20., т. II.21., т. II.22., т. II.23., т. II.24., т. II.25. и т. II.26.

Изказвания по т.1.:

Докладва Б. Балабанов. Със заявление от 17.03.2023 г. „БАЛКАН“ АД е отправило до Комисията за енергийно и водно регулиране искане за одобряване на Общи условия за достъп и пренос на електрическа енергия през затворена електроразпределителна мрежа. Към заявлението са представени за одобряване проекти на Общи условия за достъп и пренос на електрическа енергия през затворена електроразпределителна мрежа на „БАЛКАН“ АД. В процедурата по одобряване на Общите условия и на проект на Правила следва да се вземе предвид, че съгласно чл. 148, ал. 2 от Закона за защита на потребителите, когато в нормативен акт е предвидено държавен орган да одобрява общи условия на договорите с потребители, те се изпращат на Комисията за защита на потребителите за становище за наличието на неравноправни клаузи. „БАЛКАН“ АД е представило декларация, съгласно която през затворената електроразпределителна мрежа на „БАЛКАН“ АД не се извършва разпределение на електрическа енергия за снабдяване на битови клиенти, което обуславя и неприложимостта на чл. 148, ал. 2 от ЗЗП в настоящото административно производство.

Във връзка с представените проекти на Общи условия и Правила е изготвен доклад от 03.10.2023 г., който е разгледан и обсъден от КЕВР на закрито заседание и е публикуван на интернет страницата на Комисията.

В съответствие с чл. 13, ал. 5 от ЗЕ е проведено открито заседание за разглеждане на подадените от „БАЛКАН“ АД проекти на Общи условия и Правила, в което са участвали представители на заявителя. След проведеното открито заседание „Балкан“ АД е представило коригирани проекти на Общи условия и на Правила и Протокол от заседание на съвета на директорите на „БАЛКАН“ АД, а с писмо от 31.10.2023 г. е представило коригиран проект на Общите условия, предвид открити допуснати технически грешки. След това на 08.11.2023 г. отново е предоставен коригиран проект и с окончателно отстранени допуснати технически грешки. Б. Балабанов поясни, че става въпрос за номер на лицензията, в който е било сгрешено едно число. Работната група е установила, че „БАЛКАН“ АД е коригирало всички текстове от проекта, съгласно съответните части от приетия от КЕВР с решение по т. 2 от Протокол № 312 доклад. След анализ на коригирания проект на Правила за работа с потребители на енергийни услуги „БАЛКАН“ АД е коригирало всички текстове от проекта съгласно съответните части от приетия от КЕВР доклад. Предвид гореизложеното и на основание чл. 21, ал. 1, т. 4 и т. 5, чл. 38в, чл. 88а, ал. 2 и чл. 104а от Закона за енергетиката и чл. 130, ал. 1 и ал. 2 от Наредба № 3 от 21.03.2013 г. за лицензиране на дейностите в енергетиката, работната група предлага на Комисията за енергийно и водно регулиране да обсъди следните решения:

1. Да приеме настоящия доклад;
2. Да одобри представеният с писмо (Б. Балабанов уточни, че в доклада е записано

от 31.10.2023 г., но в решението следва да бъде от 08.11.2023 г.) коригиран проект на Общи условия за достъп и пренос на електрическа енергия през затворена електроразпределителна мрежа на „БАЛКАН“ АД;

3. Да одобри представеният с писмо (Б. Балабанов отново уточни, че в доклада е записано от 20.10.2023 г., но следва да се поправи на 08.11.2023 г.) коригиран проект на Правила за работа с потребители на енергийни услуги на „БАЛКАН“ АД.

Б. Балабанов прочете диспозитива на решението:

КОМИСИЯТА ЗА ЕНЕРГИЙНО И ВОДНО РЕГУЛИРАНЕ

РЕШИ:

1. Одобрява представения с писмо с вх. № Е-12-00-170 от 08.11.2023 г. коригиран проект на Общи условия за достъп и пренос на електрическа енергия през затворена електроразпределителна мрежа на „БАЛКАН“ АД;

2. Одобрява представения с писмо с вх. № Е-12-00-170 от 08.11.2023 г. коригиран проект на Правила за работа с потребители на енергийни услуги на „БАЛКАН“ АД;

3. Одобрените Общи условия за достъп и пренос на електрическа енергия през затворена електроразпределителна мрежа на „БАЛКАН“ АД и Правила за работа с потребители на енергийни услуги на „БАЛКАН“ АД представляват приложение към това решение и на основание чл. 49, ал. 2, т. 4 и т. 7 от Наредба № 3 от 21.03.2013 г. за лицензиране на дейностите в енергетиката стават съответно приложение № 5 и приложение № 4 от издадената на дружеството лицензия № Л-695-7А от 07.07.2023 г. за дейността „разпределение на електрическа енергия в затворена електроразпределителна мрежа“.

Ив. Н. Иванов отбеляза, че тази процедура е по-кратка, отколкото решение за одобряване на Общи условия в останалите случаи, които е разгледала Комисията, тъй като има изрична декларация на „БАЛКАН“ АД, че не се осигурява разпределение на електроенергия до битови потребители. По тази причина не е приложим текстът, който изисква съгласуване с Комисията за защита на потребителите.

На следващо място, Ив. Н. Иванов отбеляза, че както в решението по доклада, така и в диспозитива на самото решение на Комисията, датите 31.10.2023 г. и 20.10.2023 г., трябва да бъдат заменени с дата 08.11.2023 г. Също така трябва да се коригира един пълен член, който да стане непълен. Тези корекции трябва да бъдат отразени.

От страна на членовете на Комисията нямаше други въпроси и коментари по доклада.

Предвид гореизложеното и на основание чл. 21, ал. 1, т. 4 и т. 5, чл. 38в, чл. 88а, ал. 2 и чл. 104а от Закона за енергетиката и чл. 130, ал. 1 и ал. 2, т. 1 от Наредба № 3 от 21.03.2013 г. за лицензиране на дейностите в енергетиката

КОМИСИЯТА ЗА ЕНЕРГИЙНО И ВОДНО РЕГУЛИРАНЕ

РЕШИ:

1. Приема доклад с вх. № Е-Дк-1319 от 06.11.2023 г. относно заявление подадено от „БАЛКАН“ АД за одобряване на Общи условия за достъп и пренос на електрическа енергия през затворена електроразпределителна мрежа на „БАЛКАН“ АД.

2. Одобрява представения с писмо с вх. № Е-12-00-170 от 08.11.2023 г. коригиран проект на Общи условия за достъп и пренос на електрическа енергия през затворена електроразпределителна мрежа на „БАЛКАН“ АД;

3. Одобрява представения с писмо с вх. № Е-12-00-170 от 08.11.2023 г. коригиран проект на Правила за работа с потребители на енергийни услуги на „БАЛКАН“ АД;

4. Одобрените Общи условия за достъп и пренос на електрическа енергия през затворена електроразпределителна мрежа на „БАЛКАН“ АД и Правила за работа с потребители на енергийни услуги на „БАЛКАН“ АД представляват приложение към това решение и на основание чл. 49, ал. 2, т. 4 и т. 7 от Наредба № 3 от 21.03.2013 г. за лицензиране на дейностите в енергетиката стават съответно приложение № 5 и приложение № 4 от издадената на дружеството лицензия № Л-695-7А от 07.07.2023 г. за дейността „разпределение на електрическа енергия в затворена електроразпределителна мрежа“.

В заседанието по **точка първа** участват председателят доц. д-р Иван Н. Иванов и членовете на Комисията Благой Голубарев, Димитър Кочков.

Решението е взето с **три гласа „за“** (доц. д-р Иван Н. Иванов - за, Благой Голубарев – за и Димитър Кочков - за), от които **един глас** (Благой Голубарев) на член на Комисията със стаж в енергетиката.

По т.2. Комисията разгледа доклад с вх. № Е-Дк-1317 от 03.11.2023 г. относно заявление с вх. № Е-ЗЛР-ПД-40 от 21.03.2023 г. за продължаване срока на лицензия за дейността „производство на електрическа и топлинна енергия“ и заявление с вх. № Е-ЗЛР-ПД-39 от 21.03.2023 г. за продължаване срока на лицензия за дейността „пренос на топлинна енергия“, подадени от „Топлофикация-Разград“ АД.

В Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР, Комисията) са постъпили заявление с вх. № Е-ЗЛР-ПД-40 от 21.03.2023 г. за продължаване срока на лицензия за дейността „производство на електрическа и топлинна енергия“ и заявление с вх. № Е-ЗЛР-ПД-39 от 21.03.2023 г. за продължаване срока на лицензия за дейността „пренос на топлинна енергия“, подадени от „Топлофикация-Разград“ АД на основание чл. 56, ал. 1, т. 1 от Закона за енергетиката (ЗЕ). Доколкото подадените заявления от „Топлофикация-Разград“ АД са свързани, на основание чл. 32 от Административнопроцесуалния кодекс, същите се разглеждат в едно административно производство.

За проучване на обстоятелствата в подадените заявления и приложенията към тях е сформирана работна група със Заповед № 3-Е-117 от 29.03.2023 г. на председателя на КЕВР.

С писмо с изх. № Е-ЗЛР-ПД-40 от 26.07.2023 г. от дружеството е изискана допълнителна информация, представена в КЕВР ведно със заявление с вх. Е-14-16-13 от 28.08.2023 г. за одобряване на бизнес план.

Въз основа на предоставената информация и документи от заявителя и направеното проучване се установи следното:

„Топлофикация-Разград“ АД е титуляр на лицензия № Л-082-02 от 21.02.2001 г. за дейността „производство на топлинна енергия“, която с Решение № И1-Л-082 от 10.08.2009 г. е изменена в лицензия за дейността „производство на електрическа и топлинна енергия“, както и на лицензия № Л-083-05 от 21.02.2001 г. за дейността „пренос на топлинна енергия“, издадени за срок от 20 (двадесет) години всяка. С Решение № И2-Л-082 от 24.02.2021 г. двете лицензии са продължени с 2 (две) години - от 23.03.2021 г. С Решение № И3-Л-082 от 16.08.2022 г. на КЕВР двете лицензии са продължени с 1 (една) година, считано от 23.03.2023 г., поради което срокът им изтича на 23.03.2024 г.

С подадените заявления „Топлофикация-Разград“ АД е поискало срокът на издадените му лицензии за дейността „производство на електрическа и топлинна енергия“ и за дейността „пренос на топлинна енергия“ да бъде продължен с **1 (една) година**, считано от датата на изтичане на всяка от лицензиите, а именно 23.03.2024 г.

Съгласно чл. 42, ал. 2 от ЗЕ срокът на лицензията се продължава за срок не по-дълъг от 35 години, ако лицензиантът отговаря на условията на закона и изпълнява всички задължения и изисквания по лицензията, и е направил писмено искане за продължаване най-малко една година преди изтичането на срока на първоначалната лицензия.

Предвид горното, заявленията са подадени в срока по чл. 42, ал. 2 от ЗЕ, на основание чл. 56, ал. 1, т. 1 от ЗЕ, като дружеството е поискало новият срок на издадените му лицензии да бъде 1 (една) година.

При продължаване на срока на лицензия, по аргумент от чл. 69, ал. 1 от НЛДЕ, Комисията следва да прецени изпълнението на изискванията и задълженията по действащата лицензия и дали заявителят ще продължи да отговаря на условията за упражняване на лицензията за новия ѝ срок, а именно да е лице, регистрирано по Търговския закон, което притежава технически и финансови възможности, материални и човешки ресурси и организационна структура за изпълнение на нормативните изисквания за осъществяване на дейността по лицензията. На основание чл. 69, ал. 4 от НЛДЕ в производството за продължаване на лицензия се прилагат съответно редът и сроковете за подаване, разглеждане и решаване на искане за издаване на лицензия. Съгласно чл. 69, ал. 3 от НЛДЕ с решението за продължаване на срока на лицензията Комисията определя условията за осъществяване на лицензионната дейност за новия срок.

От представеното удостоверение за актуално състояние, издадено от Агенцията по вписванията и след извършена служебна справка в Търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел се установи, че „Топлофикация-Разград“ АД е акционерно дружество, с ЕИК 116019472, със седалище и адрес на управление: област Разград, община Разград, гр. Разград 7200, Индустриална зона, ул. „Черна“ № 7.

Предметът на дейност на „Топлофикация-Разград“ АД е производство на електрическа и топлинна енергия, пренос на топлинна енергия и други дейности и услуги, обслужващи основните дейности, за която дейност дружеството е получило необходимите лицензии.

Капиталът на дружеството е в размер на 7 500 000 лв. и е разпределен в 7 500 000 бр. поименни обикновени налични акции с номинална стойност на една акция 1,00 лв. Дружеството е с едностепенна система на управление и се управлява от тричленен съвет на директорите, като представляващ дружеството е изпълнителният директор Михаил Ковачев.

Видно от горното, „Топлофикация-Разград“ АД е търговец по смисъла на чл. 1, ал. 2, т. 1 от Търговския закон, следователно отговаря на изискванията по чл. 40, ал. 1 от ЗЕ да бъде юридическо лице, регистрирано по Търговския закон.

Съгласно чл. 3, т. 14 от Закона за икономическите и финансовите отношения с дружествата, регистрирани в юрисдикции с преференциален данъчен режим, контролираните от тях лица и техните действителни собственици (ЗИФОДРЮПДРКЛТДС), в производство по издаване на лицензии по ЗЕ се забранява пряко и/или косвено участие на дружество, регистрирано в юрисдикции с преференциален данъчен режим, както и на контролираните от тях лица. По смисъла на § 1, т. 2 от Допълнителната разпоредба на ЗИФОДРЮПДРКЛТДС „юрисдикции с преференциален данъчен режим“ са юрисдикциите по смисъла на § 1, т. 64 от Допълнителните разпоредби на Закона за корпоративното подоходно облагане (ЗКПО), с изключение на Гибралтар (брит.) и държавите – страни по Споразумението за Европейското икономическо пространство. Според посочената разпоредба на ЗКПО министърът на финансите по предложение на изпълнителния директор на Националната агенция за приходите

утвърждава списък на държавите/териториите - юрисдикции с преференциален данъчен режим, който се обнародва в „Държавен вестник“. В тази връзка, със Заповед № ЗМФ-33 от 13.01.2023 г., обн. ДВ, бр. 7 от 2023 г., в сила от 01.02.2023 г., министърът на финансите е утвърдил списък на държавите/териториите, които са юрисдикции с преференциален данъчен режим, включващ: Вирджинските острови (САЩ), Остров Гуам (САЩ), Остров Рождество (Коледен остров), Питкърн и Република Палау. Също така, юрисдикции с преференциален данъчен режим са и държавите/териториите, включени в Списъка на Европейския съюз на юрисдикциите, неосказващи съдействие за данъчни цели - арг. от § 1, т. 64, изр. последно от Допълнителните разпоредби на ЗКПО. Такъв Списък е приет от Съвета на Европейския съюз на 17.10.2023 г., обнародван е в Официален вестник на Европейския съюз, С 437 от 2023 г. и включва юрисдикции - неосказващи съдействие за данъчни цели, както следва: Американска Самоа, Антигуа и Барбуда, Ангила, Бахамски острови, Белиз, Фиджи, Гуам, Палау, Панама, Русия, Самоа, Сейшелски острови, Тринидад и Тобаго, Търкс и Кайкос, Американски Вирджински острови и Вануату. Съгласно § 1, т. 5 от Допълнителните разпоредби на ЗИФОДРЮПДРКЛТДС „контрол“ е понятие по смисъла на § 2, ал. 3 от Допълнителните разпоредби на Закона за мерките срещу изпирането на пари (ЗМИП), според който „контрол“ е контролът по смисъла на § 1в от Допълнителните разпоредби на Търговския закон, а именно – когато едно физическо или юридическо лице (контролиращ) притежава повече от половината от гласовете в общото събрание на друго юридическо лице, или има право да определя повече от половината от членовете на управителния или надзорния орган на друго юридическо лице и същевременно е акционер или съдружник в това юридическо лице, или има право да упражнява решаващо влияние върху друго юридическо лице по силата на сключен с него договор или по силата на неговия дружествен договор или устав, или е акционер или съдружник в друго юридическо лице и по силата на договор с други акционери или съдружници контролира самостоятелно повече от половината от гласовете в общото събрание на това юридическо лице. Контрол по смисъла на § 2, ал. 3 от Допълнителните разпоредби на ЗМИП е и всяка възможност, която, без да представлява индикация за пряко или косвено притежаване, дава възможност за упражняване на решаващо влияние върху юридическо лице или друго правно образувание при вземане на решения за определяне състава на управителните и контролните органи, преобразуване на юридическото лице, прекратяване на дейността му и други въпроси от съществено значение за дейността му.

С оглед горното, по отношение на „Топлофикация-Разград“ АД следва да бъде установена структурата на собственост и контрол на дружеството. В тази връзка, от извършена справка в Търговския регистър е установява следното:

„Топлофикация-Разград“ АД е дружество регистрирано в Р България.

Капиталът на „Топлофикация-Разград“ АД се притежава от „Овергаз Холдинг“ АД – 7 499 999 бр. от всички акции и 1 бр. от „Овергаз директ“ АД, като последното дружество, видно от справка в Търговския регистър, е преобразувано в „Овергаз директ“ ЕООД, с едноличен собственик на капитала „Ди Ди Мениджмънт“ АД.

Основен акционер в „Овергаз Холдинг“ АД, притежаващ – 98.42 % от всички акции, е „Ди Ди Ай Холдингс Лимитид“, дружеството с ограничена отговорност, със седалище Великобритания, Лондон, вписано в съответния национален регистър с № 3735879, с едноличен собственик на капитала - „Ди Ди Мениджмънт“ АД.

„Ди Ди Мениджмънт“ АД, ЕИК 130677105, е търговско дружество, учредено по Търговския закон на Р България, със собственици на капитал: Сашо Георгиев Дончев - 55%; Даниел Дончев – 18 %; Георги Дончев – 18 %; Ева Дончева 9 %.

По партидата на „Топлофикация-Разград“ АД в Търговския регистър, като действителен собственик - физическо лице, участващо пряко или косвено в дружеството, е вписан Сашо Георгиев Дончев.

С оглед горното по отношение на заявителя не е приложима забраната на чл. 3, т. 14 от Закона за икономическите и финансовите отношения с дружествата, регистрирани в юрисдикции с преференциален данъчен режим, контролираните от тях лица и техните действителни собственици.

Видно от представените на основание чл. 11, ал. 2, т. 2, б. „а“ и б. „б“ от НЛДЕ декларации от всички членове на съвета на директорите на „Топлофикация-Разград“ АД, същите не са лишени от правото да упражняват търговска дейност и не са осъждани с влязла в сила присъда за престъпление против собствеността или против стопанството.

От представените на основание чл. 11, ал. 2, т. 2, б. „в“ от НЛДЕ декларации и след извършена служебна справка в Търговския регистър се установява, че дружеството не е в производство по ликвидация или по несъстоятелност. Комисията не е отнемала и не е отказвала издаването на лицензия за дейността „производство на електрическа и топлинна енергия“ и на лицензия за дейността „пренос на топлинна енергия“.

Предвид гореизложеното, „Топлофикация-Разград“ АД не е в производство по несъстоятелност или ликвидация и КЕВР не му е отнемала или отказвала издаването на лицензия за същите дейности, поради което продължаването на срока на издадените лицензии няма да е в противоречие с разпоредбите на чл. 40, ал. 4, т. 1, 2 и 3 от ЗЕ.

Вещни права

За удостоверяване на правото си на собственост върху енергийните обекти, чрез които ще се осъществяват дейностите по лицензиите, дружеството е представило заверени копия от нотариален акт за собственост на недвижими имоти, скици на поземлени имоти, издадени от Служба по геодезия, картография и кадастър – гр. Разград и извлечение от инвентарна книга към 28.02.2023 г. С оглед на изложеното е изпълнено изискването на чл. 40, ал. 1, т. 2 от ЗЕ лицензиантът да притежава вещни права върху енергийните обекти, чрез които ще се осъществява дейността.

Срок

Срокът на лицензиите, за който кандидатства заявителят, е 1 (една) година. Дружеството е обосновало искания срок, отчитайки обстоятелството, че през последните седем години е реализирало отрицателен финансов резултат в размер на 5 274 хил. лв. Предвид и динамичната икономическа и политическа обстановка в страната и трудната прогнозируемост на цените, към момента „Топлофикация-Разград“ АД се въздържа от приемане на дългосрочни решения.

Дружеството е представило заявление с вх. № Е-14-16-13 от 28.08.2023 г. за одобряване на бизнес план за периода от 01.04.2024 г. до 31.03.2025 г., който се разглежда в отделно административно производство от състав „Енергетика“ на КЕВР. За целите на настоящото производство представеният бизнес план се разглежда с оглед установяване възможностите на дружеството за изпълнение на лицензионните дейности за поискания нов срок.

Относно наличието на технически, материални и човешки ресурси за изпълнение на лицензионните дейности:

1. По лицензия № Л-082-02 от 21.02.2001 г. за дейността „производство на електрическа и топлинна енергия“:

„Топлофикация-Разград“ АД осъществява дейността „производство на електрическа и топлинна енергия“ чрез основни и спомагателни съоръжения, които обезпечават производството на електрическа и топлинна енергия, в съответствие със законовите изисквания и с нуждите на клиентите на дружеството. Дружеството посочва, че всички съоръжения се поддържат в добро техническо състояние, удостоверено със съответните ревизионни актове и протоколи за техническото им състояние. Осъществяват се постоянна поддръжка и периодични прегледи и ремонти на съоръженията от опитни и квалифицирани работници и служители на предприятието.

От представената обосновка на дружеството е видно, че към 20.03.2023 г.

основните топло- и електрогенериращи съоръжения на дружеството са:

1. ВК2, ВК3, ВК4, ВК5;
2. ПК4;
3. Инсталация за комбинирано производство на топлинна и електрическа енергия с инсталирана електрическа мощност 3,041 MW (ИКПТЕЕ);

Основни работещи съоръжения са ВК3, ВК4, ВК5 и ИКПТЕЕ.

Дружеството е приложило следните документи: заверено копие на нотариален акт за собственост; заверени копия на 2 броя скици на поземлените имоти от СГКК; удостоверение за актуално състояние; 6 броя декларации от членовете на Съвета на директорите; описание на обектите с техните технически и технологични характеристики; констативни протоколи, протоколи от проверки и технически надзор на съоръженията, ревизионни актове; сервизни протоколи на ИКПТЕЕ; инвентарна книга; документ за платена такса.

Основни инсталирани производствени съоръжения в „Топлофикация-Разград“ АД:

- Инсталация за комбинирано производство на топлинна и електрическа енергия: година на пускане в експлоатация 2009 г., газов двигател с вътрешно горене GE Jenbacher с инсталирана електрическа мощност от 3,041 MW и топлинна мощност 3,014 MW.

- Водогрейни котли:

- ВК-1, тип ВК 7,5, топлинна мощност - 7,5 MW, година на пуск 1977 г.;
- ВК-2, тип ВК 7,5, топлинна мощност - 7,5 MW, година на пуск 1989 г.;
- ВК-3, тип ВК 6,5, топлинна мощност - 6,5 MW, година на пуск 1989 г.;
- ВК-4, тип ВК 6,5, топлинна мощност - 6,5 MW, година на пуск 1989 г.;
- ВК-5, тип ВК 6,5, топлинна мощност - 6,5 MW, година на пуск 1989 г.;

- Парни котли:

- ПК № 4, тип КМ 12 с номинално паропроизводство 10 t/h, година на пуск 1977 г.;
- ПК № 5, тип КМ 12 с номинално паропроизводство 12 t/h, година на пуск 1977 г.
- ;
- ПК № 6, тип КМ 12 с номинално паропроизводство 12 t/h, година на пуск 1977 г.
- ;
- ПК № 7, тип КМ 12 с номинално паропроизводство 12 t/h, година на пуск 1977 г.
- ;

- Кондензен котел ARES PRO 300 x 3 в обект „РОКА“ с номинална топлинна мощност 0,274 MW.

За доказване на техническото състояние на енергийния обект и за техническите и експлоатационните му характеристики и обслужващата го инфраструктура, **дружеството е представило заверени копия на следните документи:**

- 21 броя протоколи от 2021 г., 2022 г. и от 2023 г. относно: извършени функционални проби на ТСВО и проверка за плътност на газовата инсталация, изпитвания на: регулатори с вграден отсекател по високо налягане и на различни модели предпазни клапани, издадени от „Газмонтаж Инженеринг Рз“ ЕООД.

- Констативен протокол № РД-20/2022 г. от 15.07.2022 г., издаден от „Регионална инспекция по околна среда и водите – Русе“ за извършена извънредна проверка на „Топлофикация-Разград“ АД;

- Протокол за проверка на котелна централа от 17.02.2022 г., издаден от Регионален отдел на „Инспекция за държавен технически надзор“ – Северна Централна България – офис гр. Русе.

- 15 броя ревизионни актове от 2022 г. и от 2023 г. за извършени технически прегледи, издадени от лицензиран орган за технически надзор – „Технически надзор Разград“ ЕООД и ИДТН гр. Русе.

- 4 броя сервизни протоколи от 2022 г. и от 2023 г. за извършени технически обслужвания при достигнати определени часове на работа на когенерационната инсталация, с двигател тип „JMS 620 F02 F193“;

- Протокол за функционална диагностика и настройка на газанализатор №5966 от 25.11.2023 г.

- Протокол № ОА-GS-01 от 28.06.2022 г. за резултат от проведен изпит.

От представените протоколи и ревизионни актове, издадени от компетентни органи, е видно, че основните съоръжения за производство на топлинна и електрическа енергия се поддържат в добро техническо състояние и дружеството разполага с квалифициран персонал. Дружеството извършва и необходимите текущи ремонти и сервизно обслужване на производствените съоръжения, при достигане на определени работни часове.

„Топлофикация-Разград“ АД е посочило, че разполага с необходимия общ персонал от 31 служители и работници, като всички работници и служители периодично преминават курсове за повишаване на квалификацията си. Представен е протокол № ОА-GS-01/28.06.2022 г. за резултати от проведе изпит към курс „Газова безопасност“.

С оглед на гореизложеното, може да се направи извод, че дружеството притежава технически възможности, материални и човешки ресурси, и предвид обосноваването предложение на дружеството, срокът на лицензията за дейността „производство на електрическа и топлинна енергия“ може да бъде удължен с 1 (една) година, считано от 23.03.2024 г., при спазване на изискванията на действащата нормативна уредба по отношение на експлоатацията и поддръжката на централата, както и за опазването на околната среда.

2. По Лицензия Л-083-05 от 21.02.2001 г. за дейността „пренос на топлинна енергия“:

„Топлофикация-Разград“ АД извършва дейността за „пренос на топлинна енергия“ на територия на гр. Разград. Дружеството доставя топлинна енергия на 3 791 клиенти, от които 3 588 битови, 42 бюджетни и 161 стопански. В бюджетните клиенти са включени 4 детски градини, 1 училище, 1 детска ясла и други.

Топлопреносната мрежа е с дължина 15 900 метра, изградена в периода 1974-1993 г. Основната магистрална мрежа е изградена между 1985-1987 г. В периода 2002-2022 г. са подменени около 2330 метра с предварително изолирани тръби (предимно малки диаметри дворна мрежа).

„Топлофикация - Разград“ АД не предвижда развитие на топлопреносната мрежа, поради невъзможност да осигури собствен и привлечен финансов ресурс за финансиране на инвестициите, вследствие на претърпените загуби през повече от последните години.

В ремонтната програма за периода м. 04.2024 г. – 03.2025 г. са планирани 376 хил. лв. за ремонтни дейности за отстраняване на аварии и профилактики по ТПМ, а за текущо поддържане на ТПМ и АС - 71 хил. лв. Предвидената ремонтна програма цели да обезпечи основната дейност на дружеството. „Топлофикация - Разград“ АД е посочило, че поради липса на инвестиции за подмяна на топлопреносната мрежа и основни възли и детайли по топлоизточника, наблюдава повишена аварийност и нужда от ремонт на почти всяко едно съоръжение. Предвидените ремонтни дейности ще обезпечат минималната необходима сигурност по изпълнение на лицензионната дейност.

Действащите към момента абонатни станции (АС) са 168, от които собственост на дружеството са 145 броя, а собственост на стопански и бюджетни клиенти са 23 броя. От АС, собственост на „Топлофикация - Разград“ АД, 108 броя са съвременни, подменени след 2002 г.

Дружеството е представило списък на съоръженията, с които се осъществява дейността пренос на топлинна енергия.

Дружеството е приложило следните документи: заверено копие на нотариален акт

за собственост; заверени копия на 2 броя скици на поземлените имоти от СГКК; удостоверение за актуално състояние; 6 броя декларации от членовете на Съвета на директорите; описание на съоръженията с техните технически и технологични характеристики; инвентарна книга; документ за платена такса.

С оглед на горното, може да се направи извод, че „Топлофикация-Разград“ АД притежава технически възможности и човешки ресурси да продължи да изпълнява дейността „пренос на топлинна енергия“ чрез топлопреносните съоръжения в гр. Разград, поради което срокът на лицензия № Л-083-05 от 21.02.2001 г. за пренос на топлинна енергия може да бъде продължен с 1 (една) година, считано от 23.03.2024 г.

Финансови възможности за осъществяване на лицензионните дейности:

1. Финансови резултати за 2022 г.

Съгласно представения одитиран годишен финансов отчет, общият всеобхватен доход на „Топлофикация Разград“ АД за 2022 г. е с положителна стойност в размер на 168 хил. лв., формиран от реализираната *печалба* в размер на 162 хил. лв. и приходи от данъци в размер на 6 хил. лв. За предходната година общият всеобхватен доход е отрицателна величина в размер на 857 хил. лв., формиран от *загуба* в размер на 849 хил. лв.

От анализа на данните, съдържащи се в Отчета за дохода, е видно, че финансовият резултат от дейността на дружеството през 2022 г., спрямо 2021 г. се подобрява, в следствие на увеличението на общите приходи с 101,47%, пред увеличението на общите разходи с 74,84%.

Нетекущите активи намаляват на 3 752 хил. лв. за 2022 г. от 3 917 хил. лв. за 2021 г. или с 4,21% основно в частта на имоти, машини, съоръжения и оборудване. Текущите активи се увеличават на 2 855 хил. лв. за 2022 г. от 2 217 хил. лв. за 2021 г. или с 28,78%, от увеличените текущи търговски и други вземания.

От направения анализ на финансовите показатели, изчислени на база обща балансова структура към 31.12.2022 г., е видно, че размерът на собствения капитал не позволява дружеството да придобие нови нетекучи активи и да обезпечи обслужването на задълженията си, както и липса на достатъчно собствени оборотни средства, с които да покрие текущите си задължения.

2. Прогнозен финансов резултат за периода на бизнес плана от април 2024 г. – до март 2025 г.

Дружеството е представило прогнозен годишен финансов отчет за периода от април 2024 г. – март 2025 г., тъй като лицензиите на дружеството изтичат на 23.03.2024 г. От предоставената информация за периода е видно, че „Топлофикация – Разград“ АД прогнозира да реализира от осъществяване на дейността си печалба в размер на 144 хил. лв.

2.1. Приходи и разходи за периода на бизнес плана

В отчета за приходите и разходите са включени само приходите и разходите от лицензионната дейност. Дружеството прогнозира приходи от дейността в размер на 10 864 хил. лв., като с най-голям дял са приходите от продажби на електрическа енергия в размер на 7 515 хил. лв.

Общо разходите за дейността за периода са прогнозираны в размер на 10 676 хил. лв., като дружеството е представило информация, в която разходите са класифицирани на условно-постоянни и променливи, като от тях с най-голям относителен дял са разходите за гориво – природен газ, които са в размер на 6 611 хил. лв.

2.2. Прогнозен паричен поток

От представения прогнозен паричен поток за периода е видно, че прогнозираната парична наличност в края на годината е с положителна стойност.

Въз основа на направения анализ и при така заложените финансови параметри за периода на бизнес план от април 2023 г. – март 2024 г. може да бъде направен извод, че „Топлофикация-Разград“ АД ще притежава финансови

възможности за осъществяване на лицензионните дейности.

Защитена по закон информация, съдържаща се в подадените от „Топлофикация-Разград“ АД заявления, която следва да не бъде разгласявана:

Представляващият „Топлофикация-Разград“ АД е заявил изрично, че в документите и информацията, предоставени в хода на производството по продължаване срока на издадените лицензия не се съдържа търговска тайна, която може да засегне частен интерес при нейното разкриване.

Изказвания по т.2.:

Докладва Б. Паунов. В Комисията за енергийно и водно регулиране са постъпили заявление с вх. № Е-ЗЛР-ПД-40 от 21.03.2023 г. за продължаване срока на лицензия за дейността „производство на електрическа и топлинна енергия“ и заявление с вх. № Е-ЗЛР-ПД-39 от 21.03.2023 г. за продължаване срока на лицензия за дейността „пренос на топлинна енергия“, подадени от „Топлофикация-Разград“ АД на основание чл. 56, ал. 1, т. 1 от Закона за енергетиката. Доколкото подадените заявления от „Топлофикация-Разград“ АД са свързани, на основание чл. 32 от Административнопроцесуалния кодекс, същите се разглеждат в едно административно производство.

С писмо Комисията е изисквала от дружеството допълнителна информация.

Въз основа на предоставената информация и документи от заявителя и направеното проучване е установено следното:

„Топлофикация-Разград“ АД е титуляр на лицензия № Л-082-02 от 21.02.2001 г. за дейността „производство на топлинна енергия“, която с Решение № И1-Л-082 от 10.08.2009 г. е изменена в лицензия за дейността „производство на електрическа и топлинна енергия“, както и на лицензия № Л-083-05 от 21.02.2001 г. за дейността „пренос на топлинна енергия“, издадени за срок от 20 (двадесет) години всяка. С Решение № И2-Л-082 от 24.02.2021 г. двете лицензии са продължени с 2 (две) години - от 21.03.2021 г. С Решение № И3-Л-082 от 16.08.2022 г. на КЕВР двете лицензии са продължени с 1 (една) година, считано от 21.03.2023 г., поради което срокът им изтича на 23.03.2024 г.

С подадените заявления „Топлофикация-Разград“ АД е поискало срокът на издадените му лицензии за дейността „производство на електрическа и топлинна енергия“ и за дейността „пренос на топлинна енергия“ да бъде продължен с 1 (една) година, считано от датата на изтичане на всяка от лицензиите, а именно 23.03.2024 г.

След направения анализ е установено следното: „Топлофикация-Разград“ АД е дружество регистрирано в Република България. Капиталът на „Топлофикация-Разград“ АД се притежава от „Овергаз Холдинг“ АД – 7 499 999 бр. от всички акции и 1 бр. от „Овергаз директ“ АД, като последното дружество, видно от справка в Търговския регистър, е преобразувано в „Овергаз директ“ ЕООД, с едноличен собственик на капитала „Ди Ди Мениджмънт“ АД.

Основен акционер в „Овергаз Холдинг“ АД, притежаващ – 98.42 % от всички акции, е „Ди Ди Ай Холдингс Лимитид“, дружеството с ограничена отговорност, със седалище Великобритания, Лондон, вписано в съответния национален регистър с № 3735879, с едноличен собственик на капитала - „Ди Ди Мениджмънт“ АД.

„Ди Ди Мениджмънт“ АД, е търговско дружество, учредено по Търговския закон на Р България, със собственици на капитал: Сашо Георгиев Дончев - 55%; Даниел Дончев – 18 %; Георги Дончев – 18 %; Ева Дончева 9 %.

По партидата на „Топлофикация-Разград“ АД в Търговския регистър, като действителен собственик - физическо лице, участващо пряко или косвено в дружеството, е вписан Сашо Георгиев Дончев.

С оглед горното по отношение на заявителя не е приложима забраната на чл. 3, т. 14 от Закона за икономическите и финансовите отношения с дружествата, регистрирани в юрисдикции с преференциален данъчен режим, контролираните от тях лица и техните

действителни собственици.

Предвид гореизложеното, „Топлофикация-Разград“ АД не е в производство по несъстоятелност или ликвидация и КЕВР не му е отнемала или отказвала издаването на лицензия за същите дейности, поради което продължаването на срока на издадените лицензии няма да е в противоречие с разпоредбите на чл. 40, ал. 4, т. 1, 2 и 3 от ЗЕ.

По отношение на вещните права за удостоверяване на правото си на собственост върху енергийните обекти, чрез които ще се осъществяват дейностите по лицензиите, дружеството е представило заверени копия от нотариален акт за собственост на недвижими имоти, скици на поземлени имоти, издадени от Служба по геодезия, картография и кадастър – гр. Разград и извлечение от инвентарна книга към 28.02.2023 г. С оглед на изложеното е изпълнено изискването на чл. 40, ал. 1, т. 2 от ЗЕ лицензиантът да притежава вещни права върху енергийните обекти, чрез които ще се осъществява дейността.

По отношение на срока на лицензиите, за който кандидатства заявителят, е 1 (една) година. Дружеството е обосновало искания срок, отчитайки обстоятелството, че през последните седем години е реализирало отрицателен финансов резултат в размер на 5 274 хил. лв. Предвид и динамичната икономическа и политическа обстановка в страната и трудната прогнозируемост на цените, към момента „Топлофикация-Разград“ АД се въздържа от приемане на дългосрочни решения.

Дружеството е представило заявление с вх. № Е-14-16-13 от 28 февруари 2023 г. за одобряване на бизнес план за периода от 01 април 2024 г. до 21 март 2025 г., който ще се разглежда в отделно административно производство от състав „Енергетика“ на КЕВР.

Дружеството е предоставило данни за технически, материални и човешки ресурси за изпълнение на лицензионната дейност. Посочено е, че всички ревизионни актове и протоколи показват, че съоръженията са в добро техническо състояние.

От представените протоколи и ревизионни актове, издадени от компетентни органи, е видно, че основните съоръжения за производство на топлинна и електрическа енергия се поддържат в добро техническо състояние и дружеството разполага с квалифициран персонал. Дружеството извършва и необходимите текущи ремонти и сервизно обслужване на производствените съоръжения, при достигане на определени работни часове. „Топлофикация-Разград“ АД е посочило, че разполага с необходимия общ персонал от 31 служители и работници, като всички работници и служители периодично преминават курсове за повишаване на квалификацията си.

С оглед на гореизложеното, може да се направи извод, че дружеството притежава технически възможности, материални и човешки ресурси, и предвид обоснованото предложение на дружеството, срокът на лицензията за дейността „производство на електрическа и топлинна енергия“ може да бъде удължен с 1 (една) година, считано от 23.03.2024 г., при спазване на изискванията на действащата нормативна уредба по отношение на експлоатацията и поддръжката на централата, както и за опазването на околната среда.

По отношение на лицензията за „пренос на топлинна енергия“ „Топлофикация-Разград“ АД извършва дейността на територията на гр. Разград и обслужва 3 791 клиенти, от които 3 588 битови, 42 бюджетни и 161 стопански. В бюджетните клиенти са включени 4 детски градини, 1 училище, 1 детска ясла и други.

Топлопреносната мрежа е с дължина 15 900 метра, изградена в периода 1974-1993 г. Основната магистрална мрежа е изградена между 1985-1987 г. В периода 2002-2022 г. са подменени около 2330 метра с предварително изолирани тръби (предимно малки диаметри дворна мрежа).

С оглед на горното, може да се направи извод, че „Топлофикация-Разград“ АД притежава технически възможности и човешки ресурси да продължи да изпълнява дейността „пренос на топлинна енергия“ чрез топлопреносните съоръжения в гр. Разград,

поради което срокът на лицензия № Л-083-05 от 21.02.2001 г. за пренос на топлинна енергия може да бъде продължен с 1 (една) година, считано от 23.03.2024 г.

Б. Паунов предложи П. Георгиева да докладва по отношение на финансовите възможности на дружеството:

Докладва П. Георгиева: Дружеството е представило прогнозен годишен финансов отчет за периода от април 2024 г. до март 2025 г., тъй като лицензията на дружеството изтича на 23.03.2024 г. От предоставената информация за периода е видно, че „Топлофикация – Разград“ АД прогнозира да реализира от осъществяване на дейността си печалба в размер на 144 хил. лв.

Приходите, които са включени в прогнозния отчет са в размер на 10 864 хил. лв., като с най-голям относителен дял са приходите от продажби на електрическа енергия.

Общо разходите за дейността за периода са прогнозирани в размер на 10 676 хил. лв., като дружеството е представило информация, в която разходите са класифицирани на условно-постоянни и променливи, като от тях с най-голям относителен дял са разходите за горива – природен газ, които са в размер на 6 611 хил. лв.

От представения прогнозен паричен поток за периода е видно, че прогнозираната парична наличност в края на годината е с положителна стойност.

Въз основа на направения анализ и при така заложените финансови параметри за периода на бизнес плана от април 2023 г. до март 2024 г. може да бъде направен извод, че „Топлофикация-Разград“ АД ще притежава финансови възможности за осъществяване на лицензионната дейност.

Относно защитената по закон информация, съдържаща се в подаденото заявление, която следва да не бъде разгласявана:

Дружеството е заявил изрично, че в документите и информацията, предоставени в хода на производството по продължаване срока на издадените лицензии не се съдържа търговска тайна.

Предвид гореизложеното и на основание чл. 13, ал. 5, т. 1 от Закона за енергетиката и чл. 43, ал. 6 от Правилника за дейността на Комисията за енергийно и водно регулиране и на нейната администрация, работната група предлага Комисията да обсъди следните решения:

1. Да приеме настоящия доклад;
2. Да определи дата, час и място на провеждане на открито заседание за разглеждане на приетия по т. 1 доклад, които да бъдат публикувани на интернет страницата на Комисията, като се осигури и възможност за дистанционно участие;
3. Да покани за участие в откритото заседание лицата, представляващи по търговска регистрация „Топлофикация-Разград“ АД или други упълномощени от тях представители на дружеството.

Б. Голубарев обърна внимание, че е забелязал на стр. 5 от доклада, след **Основни инсталирани производствени съоръжения...** първата инсталация е за комбинирано производство на топлинна и електрическа енергия и там е забелязал, че инсталираната електрическа мощност е 3,041 MW, а топлинната е 3,014 MW. Б. Голубарев заяви, че иска да бъде направен анализ и проверка дали това наистина е така. Защото, ако не е станало някакво объркване, то тогава има резерви в топлинната мощност. Не може електрическа енергия да е с по-голяма мощност от топлинната и добави, че това си е природен закон. Б. Голубарев държи да се направи проверка за коректността на посочените данни.

Б. Паунов заяви, че ще бъде направена допълнителна проверка, тъй като и на работната група също са направили впечатление тези стойности, но така са представени и в документите през годините.

Ив. Н. Иванов каза, че трябва да се напише писмо на дружеството.

Б. Голубарев каза, че трябва да се направи щателна проверка.

Б. Паунов се съгласи, но каза, че по документи, още от въвеждане в експлоатация,

данните са такива. На работната група същото нещо ѝ е направило впечатление. Разлика е малка в киловати, но все пак.

Б. Голубарев поясни, че в случая вече се говори за нарушаване на природни закони.

Б. Паунов каза, че разбира и работната група ще провери документите още веднъж.

Ив. Н. Иванов обърна внимание, че Комисията в този ден не взима решение, а прием само доклада, ако, разбира се, се гласува за приемането му. След това следва открито заседание, на което представителят на дружеството би трябвало да даде изчерпателен отговор, но работната група ще адресира и писмо до дружеството, за да може и писмено да се отговори, а по време на откритото заседание г-н Голубарев ще има възможност директно да зададе този въпрос на представителите.

Б. Паунов заяви, че задължително това ще бъде направено.

Ив. Н. Иванов каза, че му е направило впечатление също, че се иска продължаване на лицензията само за една година, докато обикновено се иска продължаване с десет години. Все пак това е втори път, в който дружеството иска продължаване с една година. Констатацията е, че са подобрили състоянието спрямо предишния период. С тази година още повече ще се подобрят, защото те редовно са били на загуба.

Ив. Н. Иванов насрочи откритото заседание на 16.11.2023 г. от 10.00 часа.

От страна на членовете на Комисията нямаше други въпроси и коментари по доклада.

Предвид гореизложеното и на основание чл. 13, ал. 5, т. 1 от Закона за енергетиката и чл. 43, ал. 6 от Правилника за дейността на Комисията за енергийно и водно регулиране

КОМИСИЯТА ЗА ЕНЕРГИЙНО И ВОДНО РЕГУЛИРАНЕ

РЕШИ:

1. Приема доклад с вх. № Е-Дк-1317 от 03.11.2023 г. относно заявление с вх. № Е-ЗЛР-ПД-40 от 21.03.2023 г. за продължаване срока на лицензия за дейността „производство на електрическа и топлинна енергия“ и заявление с вх. № Е-ЗЛР-ПД-39 от 21.03.2023 г. за продължаване срока на лицензия за дейността „пренос на топлинна енергия“, подадени от „Топлофикация-Разград“ АД;

2. Насрочва открито заседание за разглеждане на доклада по т.1 на 16.11.2023 г. от 10:00 ч., в зала IV в сградата на КЕВР, на което да бъдат поканени лицата, представляващи „Топлофикация-Разград“ АД, или другият упълномощени от тях представители на дружеството, като се осигури и възможност за дистанционно участие.

3. Докладът, датата и часът на провеждане на откритото заседание по т. 2 да бъдат публикувани на интернет страницата на КЕВР.

В заседанието по **точка втора** участват председателят доц. д-р Иван Н. Иванов и членовете на Комисията Благой Голубарев, Димитър Кочков.

Решението е взето с **три гласа „за“** (доц. д-р Иван Н. Иванов - за, Благой Голубарев – за и Димитър Кочков - за), от които **един глас** (Благой Голубарев) на член на Комисията със стаж в енергетиката.

По т.3. Комисията разгледа доклад с вх. № Е-Дк-1318 от 03.11.2023 г. относно проект на Методика за осъществяване на контролните правомощия на Комисията за енергийно и водно регулиране и проект на Методика.

Действащата към момента Методика за осъществяване на контролните правомощия на Държавната комисия за енергийно и водно регулиране по Закона за енергетиката и Закона за регулиране на водоснабдителните и канализационните услуги е приета с решение на ДКЕВР по протокол № 55 от 14.04.2014 г., т. 2 и е в сила от датата на нейното приемане. От момента на влизането ѝ в сила нормативната уредба относно контролните правомощия на КЕВР е претърпяла развитие чрез многократно изменение и допълване на Закона за енергетиката (ЗЕ), включително промяна на наименованието на Комисията. Приет е нов Правилник за дейността на Комисията за енергийно и водно регулиране и на нейната администрация (Правилника), в който са извършени съществени структурни промени в дирекциите и отделите, осъществяващи контролната дейност. С Правилник за изменение и допълнение на Правилника (обн. ДВ, бр. 39 от 2023 г., в сила от 02.05.2023 г.) е създадена нова алинея 4 към чл. 5 от Правилника, съгласно която *Комисията приема методика за осъществяване на контролните ѝ правомощия.*

Предвид изложеното и в изпълнение Заповед № 3-Е-212 от 30.06.2023 г. на Председателя на КЕВР е изготвен проект на Методика за осъществяване на контролните правомощия на Комисията за енергийно и водно регулиране по Закона за енергетиката, Закона за енергията от възобновяеми източници и Закона за регулиране на водоснабдителните и канализационните услуги.

Новата Методика е съобразена с действащите към момента нормативни изисквания на приложимите към дейността на КЕВР нормативни актове и анализа на практиката по прилагане на Методиката от 2014 г. Взети са предвид направените предложения за оптимизиране на дейностите по подготовка, осъществяване и приключване на проверките.

Изказвания по т.3.:

Докладва И. Касчиев. Действащата Методика е приета през 2014 г. и оттогава е в сила. От момента на нейното приемане са настъпили редица промени в нормативната уредба, включително в Закона за енергетиката. Настъпила е промяна в наименованието и структурата на Комисията. Приет е и нов Правилник, който също е претърпял и няколко редакции. В действащата му редакция е в сила от 02.05.2023 г. и е създадена нова алинея 4 към чл. 5, съгласно която *Комисията приема методика за осъществяване на контролните ѝ правомощия.*

В тази връзка и в изпълнение на заповед от 30.06.2023 г. работната група е изготвила проект на Методика за осъществяване на контролните правомощия на КЕВР по реда на Закона за енергетиката, Закона за енергията от възобновяеми източници и Закона за регулиране на водоснабдителните и канализационните услуги.

Предложеният проект на Методика е съобразен с всички действащи към момента нормативни изисквания и направените анализи по прилагане на Методиката от 2014 г. Предвид гореизложеното и на основание чл. 5, ал. 4 от Правилника за дейността на Комисията за енергийно и водно регулиране и нейната администрация, работната група предлага на КЕВР да приеме следните решения:

I. Да приеме настоящия доклад;

II. Да приеме Методика за осъществяване на контролните правомощия на Комисията за енергийно и водно регулиране по Закона за енергетиката, Закона за енергията от възобновяеми източници и Закона за регулиране на водоснабдителните и канализационните услуги, която влиза в сила от датата на нейното приемане;

III. Да отмени Методика за осъществяване на контролните правомощия на Държавната комисия за енергийно и водно регулиране по Закона за енергетиката и Закона за регулиране на водоснабдителните и канализационните услуги, приета на заседание на Държавната комисия за енергийно и водно регулиране, с решение по протокол № 55 от 14.04.2014 г., т.2, считано от дата по т. II.;

IV. Проверките, започнали до влизане в сила на методиката по т. II да се

довършат по досегашния ред.

И. Касчиев отбеляза, че е приложен Проект на Методика.

Ив. Н. Иванов каза, че г-н Касчиев е изложил мотивите, в които през изминалите 9 години (Методиката е от 2014 г.) са настъпили промени, дори в наименованието на Комисията, която от Държавна комисия за енергийно и водно регулиране е станала Комисия за енергийно и водно регулиране. В изработването на Методиката са взели участие представители от четири дирекции: „Правна“, „Електроенергетика и топлоенергетика“, „Природен газ“ и Главна дирекция „Водоснабдителни и канализационни услуги“. За разлика от другите дирекции „В и К“ е Главна дирекция. Само „Обща администрация“ и РЕМИТ не са участвали, защото не е било необходимо.

От страна на членовете на Комисията нямаше други въпроси и коментари по доклада.

Предвид гореизложеното и на основание чл. 5, ал. 4 от Правилника за дейността на Комисията за енергийно и водно регулиране и нейната администрация

КОМИСИЯТА ЗА ЕНЕРГИЙНО И ВОДНО РЕГУЛИРАНЕ

РЕШИ:

I. Приема доклад с вх. № Е-Дк-1318 от 03.11.2023 г. относно проект на Методика за осъществяване на контролните правомощия на Комисията за енергийно и водно регулиране и проект на Методика.

II. Приема Методика за осъществяване на контролните правомощия на Комисията за енергийно и водно регулиране по Закона за енергетиката, Закона за енергията от възобновяеми източници и Закона за регулиране на водоснабдителните и канализационните услуги, която влиза в сила от датата на нейното приемане, както следва:

МЕТОДИКА

ЗА

ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ НА КОНТРОЛНИТЕ ПРАВОМОЩИЯ

НА КОМИСИЯТА ЗА ЕНЕРГИЙНО И ВОДНО РЕГУЛИРАНЕ

ПО ЗАКОНА ЗА ЕНЕРГЕТИКАТА, ЗАКОНА ЗА ЕНЕРГИЯТА ОТ ВЪЗОБНОВЯЕМИ

ИЗТОЧНИЦИ И ЗАКОНА ЗА РЕГУЛИРАНЕ НА ВОДОСНАБДИТЕЛНИТЕ И

КАНАЛИЗАЦИОННИТЕ УСЛУГИ

НОЕМВРИ 2023 г.

СЪДЪРЖАНИЕ

Глава първа.....	21
ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ.....	21
Глава втора.....	23
ПРОЦЕДУРА И РЕД ЗА ПРОВЕЖДАНЕ НА ПРОВЕРКИ В ЛИЦЕНЗИРАНИТЕ	
ЕНЕРГИЙНИ ПРЕДПРИЯТИЯ.....	23
Раздел I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ.....	23
Раздел II. ДЕЙНОСТИ, ПРЕДШЕСТВАЩИ ПРОВЕРКАТА.....	24
Раздел III. ИЗВЪРШВАНЕ НА ПРОВЕРКИТЕ.....	24
Раздел IV. ДЕЙНОСТИ СЛЕД ИЗВЪРШВАНЕ НА ПРОВЕРКИТЕ.....	24
Глава трета.....	25
ИЗВЪРШВАНЕ НА ОДИТ ПО ЧЛ. 201, АЛ. 2, Т. 5 ОТ ЗЕ.....	25
Раздел I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ.....	25
Раздел II. ПРОЦЕДУРА ПО ОДИТА.....	25

Глава четвърта.	27
ПРОЦЕДУРА И РЕД ЗА ПРОВЕЖДАНЕ НА ПРОВЕРКИ НА В и К ОПЕРАТОРИ	27
Раздел I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ.....	27
Раздел II. ДЕЙНОСТИ, ПРЕДШЕСТВАЩИ ПРОВЕРКАТА	27
Раздел III. ИЗВЪРШВАНЕ НА ПРОВЕРКИТЕ	27
Раздел IV. ДЕЙНОСТИ СЛЕД ИЗВЪРШВАНЕ НА ПРОВЕРКИТЕ.....	28
Глава пета.	28
ПОСЛЕДВАЩ КОНТРОЛ ВЪРХУ ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ДАДЕНИТЕ	
ПРЕПОРЪКИ, ПРЕДПИСАНИЯ И ЗАДЪЛЖИТЕЛНИ УКАЗАНИЯ ПО ЗЕ	28
Глава шеста.	29
АРХИВИРАНЕ И СЪХРАНЯВАНЕ НА ДОКУМЕНТИТЕ ОТ ИЗВЪРШЕНИТЕ	
ПРОВЕРКИ	29
Глава седма	29
ВЪТРЕШНИ ПРАВИЛА И КРИТЕРИИ ЗА ОЦЕНКА НА РИСКА ПРИ	
ИЗГОТВЯНЕ, УТВЪРЖДАВАНЕ И ПРИЕМАНЕ НА ГРАФИЦИ ЗА ПЛАНОВИ	
ПРОВЕРКИ	29
Раздел I. ИНДЕНТИФИКАЦИЯ И УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКОВЕТЕ ПРИ	
ИЗГОТВЯНЕ, УТВЪРЖДАВАНЕ И ПРИЕМАНЕ НА ГРАФИЦИ ЗА	
ПЛАНОВИ ПРОВЕРКИ.....	29
Раздел II. ОЦЕНКА НА РИСКОВЕТЕ.....	29
ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ	29

Глава първа.

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. (1) Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР, Комисията), съгласно чл. 76, ал. 4 от Закона за енергетиката (ЗЕ), текущо контролира съответствието на изпълнението на лицензионната дейност с условията на лицензията, включително:

1. изпълнението на изискванията за сигурност на доставките на електрическа и топлинна енергия или природен газ и за ефективно използване на енергията и енергийните ресурси;
2. изпълнението на задълженията за предоставяне на достъп до мрежите, до съоръженията за съхранение и услуги по временно съхранение на природен газ, както и правилното прилагане на условията за предоставяне на достъп;
3. прилагането на утвърдените от Комисията цени;
4. изпълнението или готовността за изпълнение на допълнителни задължения за преустановяване на лицензионната дейност след изтичането на срока на лицензията или при прекратяването ѝ, както и за извеждане на енергийни обекти от експлоатация;
5. изпълнението на задълженията за застраховане на имуществото, с което се осъществява лицензионната дейност, или за изпълнението на задълженията за финансово обезпечаване;
6. изпълнението на задълженията за съхраняване и предоставяне на информация на Комисията;
7. изпълнението на задълженията за предоставяне на информация на съответния оператор на преносна мрежа;
8. спазването на дългосрочните договори и условията на договорите за прекъсваеми услуги, както и съвместимостта им с правото на Европейския съюз и съответствието им с политиките на Европейския съюз;
9. проверки на основателността на жалби и сигнали срещу енергийните предприятия, включително за договорни нарушения, неизпълнение на задължения за присъединяване на производители и клиенти към мрежите или прекъсване на снабдяването с енергия или природен газ;
10. наличието на ограничаващи договорни практики и разпоредби за изключителност, които може да възпрепятстват небитови клиенти да сключват договори едновременно

с повече от един доставчик или да ограничат избора им на доставчици;

11. времето, за което операторите на електропреносни/електроразпределителни и газопреносни/газоразпределителни мрежи извършват свързвания към мрежите, ремонти и между системни връзки;

12. спазването на правилата за работа с потребителите на енергийни услуги;

13. спазването на изискванията, определени в Регламент (ЕО) № 714/2009 и Регламент (ЕО) № 715/2009;

14. други условия, посочени в лицензията.

(2) Комисията контролира извършването на дейност по чл. 39, ал. 1 от ЗЕ, както и изпълнението на задължението за осигуряване на достъп до собствена уредба и/или съоръжение и до добивна газопроводна мрежа, както и за осигуряване на достъп за ползването им в случаите, предвидени в ЗЕ.

(3) Контролът по изпълнение на Регламент (ЕС) № 1227/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2011 година относно интегритета и прозрачността на пазара за търговия на едро с енергия се провежда по реда на Глава седма „а“ от ЗЕ и е извън обхвата на настоящата методика.

(4) КЕВР осъществява контрол в случаите, предвидени в Закона за енергията от възобновяеми източници (ЗЕВИ) и подзаконовите нормативни актове по прилагането му.

Чл. 2. КЕВР, съгласно чл. 21, ал. 1 от Закона за регулиране на водоснабдителните и канализационните услуги (ЗРВКУ) провежда контрол за:

1. изпълнението на показателите за качество на В и К услугите, определени в бизнес плана;

2. прилагането на цените съгласно изискванията по чл. 14, ал. 3 и чл. 19 от ЗРВКУ;

3. извършените разходи за постигане на показателите, заложили в бизнес плана.

Чл. 3. (1) Текущият контрол по реда на чл. 1 и чл. 2 се осъществява на основата на приети от КЕВР годишни графици за планови проверки.

(2) Дирекция „Електроенергетика и топлоенергетика“, Дирекция „Природен газ“ и Главна дирекция „Водоснабдителни и канализационни услуги“ ежегодно до 31 януари разработват и предлагат за утвърждаване от КЕВР графици за броя и периодичността на плановите проверки по сектори на регулиране.

(3) Графиките по ал. 2 се утвърждават от КЕВР и при необходимост могат да бъдат изменяни или допълвани от Комисията.

Чл. 4. Извънредни проверки се извършват по преценка на председателя на Комисията.

Чл. 5. При изготвянето и утвърждаването на годишните графици за планови проверки, включително и при вземането на решение за регулаторните одити, КЕВР извършва оценка на риска в съответствие с глава седма от настоящата методика, при отчитане на особеностите на регулирания сектор.

Чл. 6. (1) За всяка проверка се издава заповед от Председателя на КЕВР, с която се определят:

1. дружеството, което ще се проверява и обектът, подлежащ на проверка;

2. предметът и времетраенето;

3. съставът на работната група, включваща минимум двама експерти;

4. други изисквания във връзка с конкретната проверка;

5. срокът за изготвяне на доклад за резултатите от проверката.

(2) Копие от заповедта задължително се предоставя на проверяваното лице при осъществяване на проверката.

Чл. 7. (1) Проектът на заповедта за проверката се подготвя от съответната дирекция, извършваща проверката.

(2) В зависимост от предмета и обхвата на проверката длъжностните лица могат да бъдат служители от съответната дирекция, извършваща проверката или да се сформира работна група, включваща експерти и от други дирекции.

(3) При сформирание на работна група за проверка съставът ѝ се съгласува с директорите на дирекции и задължително се определя ръководител на групата.

Чл. 8. При осъществяване на проверката длъжностните лица са длъжни да се легитимират.

Чл. 9. (1) За извършената проверка се съставя констативен протокол, към който се прилагат събраните данни, документи и обяснения.

(2) Протоколът се подписва от съставителя, от проверяваното лице, а при отказ - от двама свидетели на отказа.

(3) Работната група с констативния протокол може да даде задължителни предписания и/или препоръки към проверяваните лица.

(4) Проверяваното лице има право да даде обяснения в седемдневен срок от връчването на протокола, което се отразява в констативния протокол.

(5) По направените обяснения работната група изготвя заключение, което се отразява в доклада за резултатите от проверката и е неразделна част от преписката.

(6) Не се съставя констативен протокол в случаите, в които контролните органи са констатирани нарушение на ЗЕ и на подзаконовите нормативни актове по прилагането му въз основа на официални документи, както и при неизпълнение на задължението за предоставяне на документи и информация, предвидено в ЗЕ и в подзаконовите нормативни актове по прилагането му.

Чл. 10. (1) Работната група изготвя доклад до Председателя на КЕВР за резултатите от извършената проверка (констатации и заключения) най-късно в деня, определен в заповедта за проверка.

(2) Към писмения доклад по ал. 1 се прилага констативния протокол.

(3) Когато при проверката са установени обстоятелства по чл. 201, ал. 1 от ЗЕ и/или по чл. 57, ал. 1 от ЗЕВИ, с писмения доклад се правят предложения за откриване на процедура за прилагане на принудителни административни мерки спрямо енергийното предприятие за предотвратяване или преустановяване на нарушенията, както и за отстраняване на вредните последици от тях.

Чл. 11. Писменият доклад се разглежда на закрито заседание на КЕВР.

Чл. 12. Принудителни административни мерки се прилагат от КЕВР по реда на действащото законодателство.

Чл. 13. (1) Акт за установяване на административно нарушение се съставя съгласно действащото законодателство.

(2) За образуване и изпълнение на административно-наказателната преписка се прилагат правилата на Закона за административните нарушения и наказания. При наличие на данни за извършено престъпление се уведомява прокуратурата.

Чл. 14. Комисията извършва последващ контрол върху изпълнението на дадените препоръки и/или предписания.

Глава втора.

ПРОЦЕДУРА И РЕД ЗА ПРОВЕЖДАНЕ НА ПРОВЕРКИ В ЛИЦЕНЗИРАНИТЕ ЕНЕРГИЙНИ ПРЕДПРИЯТИЯ

Раздел I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 15. Проверките на предприятията, лицензирани от КЕВР, се извършват с цел гарантиране поддържането на критериите, приложени в процеса на лицензиране, и изпълнение на изискванията на условията на лицензията от лицензианта.

Чл. 16. (1) Проверките са комплексни и тематични.

(2) Комплексните проверки се провеждат по график или извънредно и обхващат всички условия на лицензията.

(3) Тематичните проверки се провеждат по график или извънредно и обхващат изискванията на точно определено/и условие/я от лицензията.

Раздел II. ДЕЙНОСТИ, ПРЕДШЕСТВАЩИ ПРОВЕРКАТА

Чл. 17. Проверка се извършва въз основа на издадена заповед от Председателя на КЕВР по чл. 6, ал. 1. При необходимост към заповедта се изготвя и прилага за одобрение работна програма, която съдържа:

1. цел на проверката;
2. обхват на проверката;
3. срок за извършване на проверката;
4. ресурси за ефективно изпълнение на проверката;
5. други специални изисквания.

Чл. 18. Проверяваните лица се уведомяват за предстоящата проверка.

Раздел III. ИЗВЪРШВАНЕ НА ПРОВЕРКИТЕ

Чл. 19. При осъществяване на проверките длъжностните лица са длъжни:

1. да установяват точно и безпристрастно фактите при извършвания от тях контрол.
2. да опазват служебната, производствената и търговската тайна, които са им станали известни при или по повод осъществяването на контролната дейност и да не разгласяват по какъвто и да е начин информацията, станала им известна при или по повод проверката.

Чл. 20. (1) Длъжностните лица, определени със заповедта на председателя на КЕВР да извършат проверка, имат право:

1. на свободен достъп до контролираните от тях лица и обекти за проверка;
2. да изискват необходимите данни, сведения, обяснения, оперативна и друга информация, включително да извършват или да възлагат извършването на експертизи, измервания и изпитвания за изясняване на техническото състояние и условията за експлоатация на обекта, включително за правоспособността на персонала, от съответните длъжностни лица, както и всяка друга информация, свързана с осигуряване изпълнението на условията на лицензията;
3. да извършват насрещни проверки и да изискват от трети лица сведения и документи, необходими за извършване на насрещните проверки;
4. да дават задължителни предписания;
5. да съставят актове за установяване на административни нарушения;
6. да правят предложения за налагане на принудителни административни мерки.

(2) Контролните органи извършват своята дейност самостоятелно или при необходимост съвместно с други специализирани контролни органи.

Чл. 21. За извършената проверка се съставя констативен протокол в 2 (два) екземпляра. Един екземпляр от констативния протокол се предоставя на проверяваното лице.

Раздел IV. ДЕЙНОСТИ СЛЕД ИЗВЪРШВАНЕ НА ПРОВЕРКИТЕ

Чл. 22. След извършване на проверката работната група изготвя доклад за резултатите от извършената проверка по реда на чл. 10.

Чл. 23. (1) Работната група изготвя досие от извършената проверка, което включва:

1. заповед за извършване на проверката, включително програма за проверката, когато е била одобрена такава;
2. констативен протокол по чл. 21;
3. доклад за резултата от извършената проверка;
4. събраните документи, материали, обяснения - доказателства по направената проверка;
5. актове за установяване на административни нарушения;
6. обяснения по констативния протокол и възражения на проверяваното лице по връчените актове, ако има такива.

(2) В отделна папка се събират документи, удостоверяващи факти и обстоятелства, които представляват защитена търговска или служебна тайна.

Глава трета.

ИЗВЪРШВАНЕ НА ОДИТ ПО ЧЛ. 201, АЛ. 2, Т. 5 ОТ ЗЕ

Раздел I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 24. (1) Одитът се извършва въз основа на решение на Комисията, взето в случаите по чл. 201, ал. 1 от ЗЕ, с цел предотвратяване или преустановяване на нарушения, както и за отстраняване на вредните последици от тях.

(2) Разходите за извършване на одита са за сметка на проверяваното лице.

(3) С решението за възлагане на одит Комисията определя:

1. проверяваното лице;
2. предмет и срок на одита;
3. периода на извършване на одита;
4. първоначален размер на разходите, необходими за извършване на одита, и срок, в който те следва да бъдат заплатени от проверяваното лице по посочена от Комисията банкова сметка.

(4) В решението си по ал. 1 Комисията може да определи в одита да участват и външни експерти.

Чл. 25. (1) Одитът се осъществява от работна група, която чрез изпълнение на процедури и дейности констатира, анализира и оценява събраните в хода на одита доказателства.

(2) В състава на работната група, освен длъжностни лица на Комисията, се включват и външните експерти, в случай че са определени такива с решението на Комисията за възлагане на одита.

Раздел II. ПРОЦЕДУРА ПО ОДИТА

Чл. 26. (1) Въз основа на решението на Комисията по чл. 24 председателят на Комисията издава заповед, която съдържа:

1. работната група, която ще извършва одита;
2. работната програма.

(2) Съставът на работната група следва да включва поне един правоспособен юрист и икономист, като всички членове трябва да притежават необходимата професионална квалификация и практически опит в съответствие с предмета на одита.

(3) Със заповедта се определя ръководител на работната група, който отговаря за планирането, извършването и докладването на резултатите от одита, като:

1. разпределя работата между членовете на работната група и участва в нейното изпълнение;
2. изготвя проект на одитен план за работа, който съдържа: обхват, цели, времетраене на етапите на планиране, извършване и докладване на одита, както и разпределение на ресурсите за изпълнение на ангажимента;
3. организира изготвянето на одитен доклад;
4. организира изготвянето на досие на одита;
5. осъществява текущ контрол на изпълнението на работната програма.

Чл. 27. (1) Ръководителят и членовете на работната група са напълно безпристрастни и независими от всички аспекти на управлението или финансовия интерес на проверяваното лице, както и от негови управителни и/или надзорни органи или на други пряко свързани лица и организации. В одита не могат да участват лица, които се явяват свързани лица по смисъла на § 1, т. 9 от допълнителните разпоредби на Закона за противодействие на корупцията с длъжностни лица в проверяваното лице, както и тези, които са работили в него или са участвали в неговото управление през последните две години, или имат личен

интерес от одита.

(2) Обстоятелствата по ал. 1 се декларират писмено преди започването на одита пред председателя на Комисията, като членовете на работната група попълват и декларация за конфиденциалност и опазване на търговска тайна.

(3) Когато несъвместимостта по ал. 1 се установи в процеса на одита, лицата са длъжни да си направят писмен отвод.

(4) Когато лицето не си направи отвод по ал. 3, председателят на Комисията го отстранява незабавно.

Чл. 28. (1) При осъществяването на одита ръководителят и членовете на работната група имат право:

1. на свободен достъп до одитираните от тях лица и обекти за проверка;

2. да изискват необходимите документи, данни, сведения, обяснения, оперативна и друга информация, включително да извършват измервания и изпитвания за изясняване на техническото състояние и условията за експлоатация на обекта, включително за правоспособността на персонала, от съответните длъжностни лица, както и всяка друга информация, свързана с осигуряване изпълнението на условията на лицензията;

3. да извършват насрещни проверки и да изискват от трети лица сведения и документи, необходими за извършване на насрещните проверки.

(2) Проверяваното лице е длъжно да оказва необходимото съдействие на работната група, като предоставя работни помещения, необходимата техника и достъп до базите данни, както и изисканата допълнителна информация и документи на хартиен и електронен носител съобразно указанията на ръководителя и членовете на работната група.

Чл. 29. (1) За резултатите от извършения одит се изготвя одитен доклад в един екземпляр, който съдържа: цели и обхват; направени констатации и изводи; препоръки. Към него се прилагат всички събрани доказателства, писмени обяснения, документи, становища, доказващи изводите и твърденията от проверката. Към одитния доклад се представя справка за направените разходи с приложени разходооправдателни документи.

(2) Одитният доклад се подписва от всички членове на работната група. В случай че някой от членовете на работната група има особено мнение, той подписва одитния доклад с „особено мнение“ и в срок до 3 дни представя писменото си становище.

(3) В срок до 10 дни от приключване дейността на работната група ръководителят ѝ представя одитния доклад на председателя на Комисията.

(4) Председателят на Комисията с резолюция определя внасянето на одитния доклад за разглеждане в закрито заседание на Комисията.

(5) Когато Комисията реши, че фактите, обстоятелствата и изводите по одитния доклад не са изяснени пълно и всестранно, комисията връща доклада на работната група за допълнително проучване с конкретни задължителни указания и определя срок за тяхното изпълнение.

(6) Допълненият и преработен одитен доклад се разглежда от Комисията по реда на ал. 3 и 4.

Чл. 30. (1) Комисията приема одитния доклад с решение, с което определя окончателния размер на разходите по извършване на одита и срока, в който проверяваното лице следва да ги заплати по посочената от Комисията банкова сметка.

(2) С решението си за приемане на одитния доклад Комисията може да даде на проверяваното лице задължителни указания по прилагането на закона, подзаконовите нормативни актове, задълженията по лицензиите и по общите условия на договорите и решенията на Комисията, както и да определи срок за изпълнението им.

(3) При наличие на данни в одитния доклад за извършено административно нарушение от проверяваното лице се образува административнонаказателно производство.

(4) При наличие на данни за извършено престъпление председателят на Комисията

изпраща заверено копие от одитния доклад на прокуратурата.

Глава четвърта.

ПРОЦЕДУРА И РЕД ЗА ПРОВЕЖДАНЕ НА ПРОВЕРКИ НА В и К ОПЕРАТОРИ

Раздел I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 31. Съгласно чл. 21, ал. 4 от ЗРВКУ, Комисията текущо контролира дейността по предоставяне на В и К услугите от В и К операторите чрез проверки на отчетните доклади за изпълнението на бизнес плановете на В и К операторите, както и чрез извършване на проверки на място.

Чл. 32. (1) Графикът за периодичните планови проверки на В и К операторите за годината – на място и/или по документи се изготвя така, че да осигурява възможност да се проверяват представените от операторите данни в годишните доклади за изпълнението на бизнес плановете.

(2) В и К операторите представят отчетните доклади по изпълнението на бизнес плановете за предходната година на Комисията в срока по чл. 32, ал. 1 от Наредбата за регулиране на качеството на водоснабдителните и канализационни услуги (НРКВКУ). В и К операторите представят годишни отчети по Единната система за регулаторна отчетност (ЕСРО) съгласно чл. 34 от Наредбата за регулиране на цените на водоснабдителните и канализационните услуги (НРЦВКУ) на Комисията в определения в ЕСРО срок.

(3) Директорът на Главна дирекция „Водоснабдителни и канализационни услуги“ внася до 31 януари в заседание на Комисията проект на Структура на отчетните доклади, с приложени справки в табличен вид, ако са необходими изменения, и график за провеждане на плановите проверки на дейността на избрани В и К оператори за текущата година. Структурата на отчетните доклади и графикът се приемат с решение на Комисията.

(4) След приемане на решението по ал. 3, с писмо се уведомяват всички В и К оператори за срока, в който следва да представят информацията по ал. 2 в КЕВР, в съответствие с НРКВКУ и ЕСРО.

Раздел II. ДЕЙНОСТИ, ПРЕДШЕСТВАЩИ ПРОВЕРКАТА

Чл. 33. Проверка се извършва въз основа на издадена заповед от Председателя на КЕВР по чл. 6, ал. 1. При необходимост към заповедта се изготвя и прилага за одобрение работна програма, която съдържа:

1. цел на проверката;
2. обхват на проверката;
3. срок за извършване на проверката;
4. ресурси за ефективно изпълнение на проверката;
5. други специални изисквания.

Чл. 34. Проверяваните лица се уведомяват за предстоящата проверка.

Раздел III. ИЗВЪРШВАНЕ НА ПРОВЕРКИТЕ

Чл. 35. При осъществяване на проверките длъжностните лица и регистрираните експерти са длъжни:

1. да установяват точно и безпристрастно фактите при извършвания от тях контрол.
2. да опазват служебната и търговската тайна и да не разгласяват по какъвто и да е начин информацията, станала им известна при или по повод проверката.

Чл. 36. (1) Длъжностните лица, определени със заповедта на председателя на КЕВР да извършат проверка, имат право:

1. на свободен достъп до контролираните от тях обекти за извършване на проверки;
2. да изискват от съответните длъжностни лица необходимите данни, сведения,

обяснения и информация относно изпълнението на бизнес планове от В и К операторите, документация във връзка с ценообразуването и качеството на услугите, информация във връзка със сигнали, жалби, молби и предложения, както и данни за квалификацията и правоспособността на персонала;

3. да извършват проверка на техническото състояние и условията за експлоатация на обектите, на регистрите и бази данни, както и съхраняваната в тях информация, и други;

4. да изискват документи, свързани с осъществяването на контрола;

5. да дават препоръки;

6. да съставят актове за установяване на административни нарушения

(2) Лицата, определени със заповедта на председателя на КЕВР да извършват проверка, извършват своята дейност самостоятелно или при необходимост съвместно с други специализирани контролни органи.

Чл. 37. За извършената проверка се съставя констативен протокол в 2 (два) екземпляра. Един екземпляр от констативния протокол се предоставя на проверяваното лице.

Раздел IV. ДЕЙНОСТИ СЛЕД ИЗВЪРШВАНЕ НА ПРОВЕРКИТЕ

Чл. 38. (1) След извършване на проверката работната група изготвя доклад за резултатите от извършената проверка по реда на чл. 10.

(2) Работната група изготвя досие на извършената проверка, което включва:

1. заповед за извършване на проверката, включително програма за проверката, когато е била одобрена такава.

2. констативен протокол по чл. 37.

3. доклад за резултата от извършената проверка.

4. събраните документи, материали, обяснения - доказателства по направената проверка.

5. актове за установяване на административни нарушения.

6. обяснения по констативния протокол и възражения на проверяваното лице по връчените актове, ако има такива.

(3) В отделна папка се представят фактите и обстоятелствата, които представляват защитена търговска или служебна тайна.

Чл. 39. Последващ контрол върху изпълнението на дадените препоръки на В и К операторите по реда на чл. 21, ал. 5 от ЗРВКУ, както и на дадени задължителни указания на В и К операторите по реда на чл. 22, ал. 5 от ЗЕ се извършва след изтичане на срока на дадените препоръки / указания.

Чл. 40. Регистрираните експерти по реда на чл. 24 от ЗРВКУ в 10-дневен срок от приключването на проверката представят отделен окончателен доклад за резултатите от проверката, който се разглежда на заседание на КЕВР. При пропуски и непълноти в доклада на регистрираните експерти Комисията връща доклада за допълване и доизясняване в 15-дневен срок.

Глава пета.

ПОСЛЕДВАЩ КОНТРОЛ ВЪРХУ ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ДАДЕНИТЕ ПРЕПОРЪКИ, ПРЕДПИСАНИЯ И ЗАДЪЛЖИТЕЛНИ УКАЗАНИЯ ПО ЗЕ

Чл. 41. Ръководителят на работната група/експертът извършил проверката следи за изпълнение на дадените задължителни указания/предписания. Получените писмени доказателства се прилагат към досието от проверката.

Чл. 42. (1) В случай, че проверяваното лице не предостави доказателства за изпълнение на дадените задължителни указания/предписания, служителят по чл. 41 подготвя писмо, с което от проверяваното лице се изисква информация относно изпълнението на дадените задължителни указания/предписания.

(2) Когато от събраните данни и документи е видно, че проверяваното лице не е изпълнило или няма да изпълни задължителни указания/предписания служителят по чл. 41 изготвя доклад до председателя на КЕВР с предложения за предприемане на действия по реда на ЗЕ, които в зависимост от обстоятелствата по конкретния случай могат да бъдат предложение за започване на производство за изменение, за отнемане или за спиране на издадената лицензия или за налагане принудителни административни мерки или за извършване на извънредна проверка.

(3) При констатиране на нарушение по ЗЕ или ЗЕВИ се съставя акт за установяване на административно нарушение по реда на ЗАНН от упълномощен от председателя на КЕВР служител.

Глава шеста.

АРХИВИРАНЕ И СЪХРАНЯВАНЕ НА ДОКУМЕНТИТЕ ОТ ИЗВЪРШЕНИТЕ ПРОВЕРКИ

Чл. 43. Документацията от приключилите проверки се съхранява по правилата на Номенклатурата на делата със срокове на съхраняване на КЕВР в съответната дирекция.

Глава седма.

ВЪТРЕШНИ ПРАВИЛА И КРИТЕРИИ ЗА ОЦЕНКА НА РИСКА ПРИ ИЗГОТВЯНЕ, УТВЪРЖДАВАНЕ И ПРИЕМАНЕ НА ГРАФИЦИ ЗА ПЛАНОВИ ПРОВЕРКИ

Раздел I. ИНДЕНТИФИКАЦИЯ И УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКОВЕТЕ ПРИ ИЗГОТВЯНЕ, УТВЪРЖДАВАНЕ И ПРИЕМАНЕ НА ГРАФИЦИ ЗА ПЛАНОВИ ПРОВЕРКИ

Чл. 44. Правилата за управление на риска са част от организацията на контролната дейност на КЕВР при проверка на място по спазване на условията на издадените лицензии на енергийните дружества и по изпълнение на дейността от В и К операторите.

Чл. 45. Процесът по установяването, управлението и наблюдаването на рисковете има за цел да редуцира влиянието на външни и вътрешни рискови фактори при изготвяне, утвърждаване и приемане на графици за планови проверки.

Чл. 46. Рискови фактори, които могат да бъдат критерии за включване на регулирани дружества в графика за планови проверки през текущата година:

1. размер на годишния оборот и стойност на дълготрайните им активи;
2. дружества, които са останали извън обхвата на плановите проверки през последните две години;
3. финансови резултати от предходната година;
4. сигнали и жалби от потребители, в които са поставени проблеми от значим обществен интерес и засягат цели населени места;
5. неизпълнение на показателите за качество на предоставяните услуги на потребителите;
6. одобрен бизнес план;
7. нормативни изисквания.

Раздел II. ОЦЕНКА НА РИСКОВЕТЕ

Чл. 47. Показателите за оценяване на отделните рискови фактори са вероятността риска да се случи и тежестта на ефекта от неговото случване.

Чл. 48. За целите на анализа показателите за оценка на риска се определят само с две категории на всеки от тях: ниска и висока.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. Тази методика за осъществяване на контролните правомощия на Комисията за енергийно и водно регулиране по Закона за енергетиката, Закона за енергията от възобновяеми източници и Закона за регулиране на водоснабдителните и канализационните услуги е приета на основание чл. 5, ал. 4 от Правилника за дейността на Комисията за енергийно и водно регулиране и на нейната администрация с протоколно решение № ...../.....2023 г. по т. ....

§ 2. Методиката влиза в сила от датата на нейното приемане.

§ 3. Считано от датата по §2 се отменя Методиката за осъществяване на контролните правомощия на Държавната комисия за енергийно и водно регулиране по Закона за енергетиката и Закона за регулиране на водоснабдителните и канализационните услуги от Април 2014 г. приета на заседание на Държавната комисия за енергийно и водно регулиране, с решение по протокол № 55/14.04.2014 г., т. 2.

§ 4. Проверките, започнали до влизане в сила на настоящата методика се довършват по досегашния ред.

III. Отменя Методика за осъществяване на контролните правомощия на Държавната комисия за енергийно и водно регулиране по Закона за енергетиката и Закона за регулиране на водоснабдителните и канализационните услуги, приета на заседание на Държавната комисия за енергийно и водно регулиране, с решение по протокол № 55 от 14.04.2014 г., т.2, считано от дата по т. II.;

IV. Проверките, започнали до влизане в сила на методиката по т. II да се довършат по досегашния ред.

В заседанието по **точка трета** участват председателят доц. д-р Иван Н. Иванов и членовете на Комисията Благой Голубарев, Димитър Кочков.

Решението е взето с **три гласа „за“** (доц. д-р Иван Н. Иванов - за, Благой Голубарев – за и Димитър Кочков - за), от които **един глас** (Благой Голубарев) на член на Комисията със стаж в енергетиката и **един глас** (Димитър Кочков) на член на Комисията със стаж във В и К сектора.

По т.4. Комисията, като разгледа доклад с вх. № Е-Дк-1261 от 20.10.2023 г. относно заявление с вх. № Е-ЗЛР-Л-121 от 04.10.2023 г. на „Енергоком газ & пауър“ С.Р.Л. – чуждестранно юридическо лице, държава: Румъния за издаване на лицензия за дейността „търговия с електрическа енергия“, както и събраните данни от проведеното на 02.11.2023 г. открито заседание по преписката, установи следното:

Административното производство е образувано по постъпило в Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР, Комисията) вх. № Е-ЗЛР-Л-121 от 04.10.2023 г. на „Енергоком газ & пауър“ С.Р.Л. - чуждестранно юридическо лице, държава: Румъния за издаване на лицензия за дейността „търговия с електрическа енергия на основание чл. 21, ал. 1, т. 1 във връзка с чл. 39, ал. 1, т. 5 и чл. 40, ал. 7 от Закона за енергетиката (ЗЕ) и чл. 9, ал. 1, т. 10 и чл. 10, ал. 1 от Наредба № 3 от 21.03.2013 г. за лицензиране на дейностите в енергетиката (НЛДЕ). За проучване на обстоятелствата в заявлението и приложенията към него е сформирана работна група със Заповед № 3-Е-304 от 11.10.2023 г. на председателя на КЕВР. Представена е и допълнителна информация от дружеството с писмо с вх. № Е-ЗЛР-Л-121 от 18.10.2023 г. Резултатите от извършения анализ на заявлението и приложенията към него са отразени в Доклад с вх. № Е-Дк-1261 от 20.10.2023 г., приет с решение на КЕВР на закрито заседание по Протокол № 328 от 25.10.2023 г., т. 1 и е публикуван на интернет страницата на Комисията.

В изпълнение на разпоредбата на чл. 13, ал. 5, т. 1 от ЗЕ на 02.11.2023 г. е

проведено открито заседание, на което е взел участие упълномощен представител на дружеството, като същият е изразил положително становище по приетия от Комисията доклад, без забележки и възражения.

След обсъждане и анализ на всички събрани в хода на административното производство данни и доказателства Комисията приема за установено следното:

На основание чл. 21, ал. 1, т. 1 във връзка с чл. 39, ал. 1, т. 5 и чл. 40, ал. 7 от ЗЕ и чл. 9, ал. 1, т. 10 и чл. 10, ал. 1 от НЛДЕ, на „Енергоком газ & пауър“ С.Р.Л. е поискало издаване на лицензия за дейността „търговия с електрическа енергия“.

Съгласно чл. 40, ал. 1, т. 1 и ал. 7 от ЗЕ лицензия се издава на лице, регистрирано по Търговския закон или с еквивалентна регистрация по законодателството на друга държава - членка на Европейския съюз, което: притежава технически и финансови възможности, материални и човешки ресурси и организационна структура за изпълнение на нормативните изисквания за осъществяване на дейността по лицензията. Изискването по чл. 40, ал. 1, т. 2 от ЗЕ, а именно: да има вещни права върху енергийните обекти, чрез които ще се осъществява дейността, ако те са изградени, не се прилага по отношение на лицензията за дейността „търговия с електрическа енергия“. Следователно, тази лицензионна дейност не предполага наличие на енергиен обект, поради което за нея не е приложимо и изискването по чл. 40, ал. 1, т. 3 от ЗЕ – представяне на доказателства, че енергийните обекти, чрез които ще се осъществява дейността по лицензията, отговарят на нормативните изисквания за безопасна експлоатация и за опазване на околната среда.

„Енергоком газ & пауър“ С.Р.Л. е дружество, съпоставимо с дружество с ограничена отговорност, учредено и съществуващо съгласно законите на Румъния, вписано в Националния офис на Търговския регистър към Министерство на правосъдието на Румъния с единен регистрационен номер 48199812, със седалище и адрес на управление: гр. Отопени, ул. „Интрая Нарчиселор“ № 8, окръг Илфов, което се установява от представеното от дружеството удостоверение за регистрация.

„Енергоком газ & пауър“ С.Р.Л. има следния предмет на дейност: комерсиализация на газообразни горива чрез тръбопроводи.

Капиталът на дружеството е в размер на 50 000 леи (петдесет хиляди), който е изцяло внесен. Капиталът на дружеството е разпределен в 500 броя дружествени дялове с номинална стойност на всеки дял от 100 леи. Единоличен собственик на капитала на „Енергоком газ & пауър“ С.Р.Л. е „Енергоком“ А.С. (100%), регистрирано в Република Молдова.

„Енергоком газ & пауър“ С.Р.Л. се управлява и представлява от Еуджениу Бузату, гражданин на Република Молдова и Румъния, в качеството му на управител и законен представител на дружеството.

Видно от горното, „Енергоком газ & пауър“ С.Р.Л. е лице с регистрация в друга държава-членка на Европейския съюз, еквивалентна на тази по Търговския закон, следователно отговаря на условията на чл. 40, ал. 7 от ЗЕ и чл. 10, ал. 1 от НЛДЕ.

Съгласно чл. 3, т. 14 от Закона за икономическите и финансовите отношения с дружествата, регистрирани в юрисдикции с преференциален данъчен режим, контролираните от тях лица и техните действителни собственици (ЗИФОДРЮПДРКЛТДС), в производство по издаване на лицензии по ЗЕ се забранява пряко и/или косвено участие на дружество, регистрирано в юрисдикции с преференциален данъчен режим, както и на контролираните от тях лица. По смисъла на § 1, т. 2 от Допълнителната разпоредба на ЗИФОДРЮПДРКЛТДС „юрисдикции с преференциален данъчен режим“ са юрисдикциите по смисъла на § 1, т. 64 от Допълнителните разпоредби на Закона за корпоративното подоходно облагане (ЗКПО), с изключение на Гибралтар (брит.) и държавите – страни по Споразумението за Европейското икономическо пространство. Според посочената разпоредба на ЗКПО министърът на финансите по предложение на изпълнителния директор на Националната агенция за приходите

утвърждава списък на държавите/териториите - юрисдикции с преференциален данъчен режим, който се обнародва в „Държавен вестник“. В тази връзка, със Заповед № ЗМФ-33 от 13.01.2023 г., обн. ДВ, бр. 7 от 2023 г., в сила от 01.02.2023 г., министърът на финансите е утвърдил списък на държавите/териториите, които са юрисдикции с преференциален данъчен режим, включващ: Вирджинските острови (САЩ), Остров Гуам (САЩ), Остров Рождество (Коледен остров), Питкърн и Република Палау. Също така, юрисдикции с преференциален данъчен режим са и държавите/териториите, включени в Списъка на Европейския съюз на юрисдикциите, неосказващи съдействие за данъчни цели – арг. от § 1, т. 64, изр. последно от Допълнителните разпоредби на ЗКПО. Такъв Списък е приет от Съвета на Европейския съюз на 17.10.2023 г., обнародван е в Официален вестник на Европейския съюз, С 437 от 2023 г. и включва юрисдикции, неосказващи съдействие за данъчни цели, както следва: Американска Самоа, Ангила, Антигуа и Барбуда, Бахамски съюз, Белиз, Фиджи, Гуам, Палау, Панама, Русия, Самоа, Сейшелски острови, Тринидад и Тобаго, Търкс и Кайкос, Американски Вирджински острови, както и Вануату.

Съгласно § 1, т. 5 от Допълнителните разпоредби на ЗИФОДРЮПДРКЛТДС „контрол“ е понятие по смисъла на § 2, ал. 3 от Допълнителните разпоредби на Закона за мерките срещу изпирането на пари (ЗМИП), според който „контрол“ е контролът по смисъла на § 1в от Допълнителните разпоредби на Търговския закон, а именно – когато едно физическо или юридическо лице (контролиращ) притежава повече от половината от гласовете в общото събрание на друго юридическо лице, или има право да определя повече от половината от членовете на управителния или надзорния орган на друго юридическо лице и същевременно е акционер или съдружник в това юридическо лице, или има право да упражнява решаващо влияние върху друго юридическо лице по силата на сключен с него договор или по силата на неговия дружествен договор или устав, или е акционер или съдружник в друго юридическо лице и по силата на договор с други акционери или съдружници контролира самостоятелно повече от половината от гласовете в общото събрание на това юридическо лице. Контрол по смисъла на § 2, ал. 3 от Допълнителните разпоредби на ЗМИП е и всяка възможност, която, без да представлява индикация за пряко или косвено притежаване, дава възможност за упражняване на решаващо влияние върху юридическо лице или друго правно образувание при вземане на решения за определяне състава на управителните и контролните органи, преобразуване на юридическото лице, прекратяване на дейността му и други въпроси от съществено значение за дейността му.

С оглед горното, по отношение на „Енергоком газ & пауър“ С.Р.Л. следва да бъде установена структурата на собственост и контрол на дружеството.

Едноличен собственик на капитала на „Енергоком газ & пауър“ С.Р.Л. е “Енергоком“ А.С. (100%) – съпоставимо с акционерно дружество, регистрирано в Република Молдова. “Енергоком“ А.С. се представлява Виктор Бънзар, гражданин на Република Молдова и Румъния. Едноличен собственик на капитала на “Енергоком“ А.С. е правителството на Република Молдова (100%) чрез Агенцията за обществена собственост, което се удостоверява от представен списък на акционерите от Единния централен депозитар на ценни книжа на Република Молдова.

Във връзка с гореизложеното за „Енергоком газ & пауър“ С.Р.Л. не е налице забраната на чл. 3, т. 14 от Закона за икономическите и финансовите отношения с дружествата, регистрирани в юрисдикции с преференциален данъчен режим, контролираните от тях лица и техните действителни собственици.

Заявителят е представил изискуемите по чл. 11, ал. 2, т. 2, б. „а“ и б. „б“ от НЛДЕ декларации от Еуджениу Бузату - управител и законен представител на „Енергоком газ & пауър“ С.Р.Л., с които същият декларира, че не е лишен от правото да упражнява търговска дейност и не е осъден с влязла в сила присъда за престъпление против собствеността или против стопанството. Въз основа на представени декларации по чл. 11,

ал. 2, т. 2, б. „в“, б. „г“ и б. „д“ от НЛДЕ се установява също, че заявителят не е в производство по несъстоятелност, не е обявен в несъстоятелност, не е в ликвидация; на дружеството не е отнемана лицензия за дейността „търговия с електрическа енергия“ и не е постановен акт на КЕВР за отказ да се издаде лицензия за същата дейност.

Предвид изложеното, издаването на исканата лицензия не е в противоречие с чл. 40, ал. 4, т. 1-3 от ЗЕ.

Срок на исканата лицензия:

Срокът на лицензията, за която кандидатства „Енергоком газ & пауър“ С.Р.Л. е 10 години. Дружеството счита искания срок за разумен и обоснован с оглед реализацията на бизнес концепцията на „Енергоком газ & пауър“ С.Р.Л. в Република България и предвид проведени предварителни проучвания на българския пазар и опит на едноличния собственик на капитала на „Енергоком газ & пауър“ С.Р.Л. на други европейски електроенергийни пазари. Исканият срок би осигурил реализация, както на средносрочните, така и на дългосрочните планове и намерения на дружеството чрез гарантиране на стабилен паричен поток и оформяне на естествени стимули за дългосрочно инвестиране и положителна финансова експозиция в Република България.

Технически, материални и човешки ресурси и организационна структура за осъществяване на дейността „търговия с електрическа енергия“.

За осъществяване на дейността търговия с електрическа енергия „Енергоком газ & пауър“ С.Р.Л. ще използва офис намиращ се в Република Румъния, гр. Отопени, ул. „Интрая нарчиселор“ № 8, окр. Илфов, нает чрез договор за безвъзмездно ползване с дружеството „Крамеле Крикова“ С.Р.Л., копие от което е представено в заявлението.

Дружеството уверява, че планира да добие лицензия за търговия с електрическа енергия и представлява интересите на своята компания майка „Енергоком“ С.А. За тази цел „Енергоком газ & пауър“ С.Р.Л. ще има достъп до всички финансови и човешки ресурси на компанията майка за да извършва своите търговски операции.

Централата на компанията майка в Кишинев помещава 40 служители във всички отдели, като всички служители имат достъп до висококачествено оборудване като работен компютър, свързан с интернет, достъп до принтери, скенери и вътрешна локална мрежа. Заявителят уверява, че цялото ИТ оборудване е собственост на „Енергоком“ С.А., като компанията има и лицензионни споразумения за софтуерните продукти, които използва. Предоставена декларация от временно изпълняващ длъжността генерален директор на „Енергоком“ С.А., с която уверява, че предоставя на дъщерното си дружество „Енергоком газ & пауър“ С.Р.Л. цялото оборудване, необходимо за извършване на дейността „търговия с електрическа енергия“.

„Енергоком газ & пауър“ С.Р.Л. декларира, че ще извършва дейността „търговия с електрическа енергия“, чрез използване на следните информационни и комуникационни оборудване и средства: работна станция с операционна система Windows 11 Pro за бизнеса, версия на текстообработващата програма Microsoft Office Suite 2021 – MS Word, версия на софтуера за електронни таблици Microsoft Office Suite 2021 – MS Excel, версия на клиента за електронната поща Outlook за Windows 11, антивирусен софтуер Windows Defender .

Съгласно чл. 11, ал. 6, т. 2 от Наредба № 3 и Правилата за търговия с електрическа енергия (ПТЕЕ), средствата за обмен на информация за целите на работа на пазара, осигурявани от търговските участници, се одобряват от Електроенергийния системен оператор.

С писмо с изх. № ЦУ-ЕСО-9652#2 от 25.09.2023 г., „Електроенергиен системен оператор“ ЕАД декларира, че „Енергоком газ & пауър“ С.Р.Л. е изпълнило изискванията за комуникационно и компютърно оборудване за електронен обмен на данни. Декларираните от дружеството технически средства (информационна мрежа, програмно осигуряване и комуникационна инфраструктура), необходими за сключване на сделки с

електрическа енергия по свободно договорени цени (съгласно чл.100, ал.1 от ЗЕ), отговарят на условията, определени в Правилата за търговия с електрическа енергия.

Въз основа на гореизложеното и представените доказателства може да се приеме, че „Енергоком газ & пауър“ С.Р.Л. притежава технически възможности и материални ресурси за осъществяване на дейността „търговия с електрическа енергия“.

Относно наличието на човешки ресурси и опит за осъществяване на дейността „търговия с електрическа енергия“.

Към момента на подаване на заявлението за издаване на лицензия за дейността „търговия с електрическа енергия“ в „Енергоком газ & пауър“ С.Р.Л. има назначен един служител, като се очаква да се назначат повече, когато европейските операции на дружеството се разраснат.

Заявителят посочва, че персонала на компанията майка има богат опит и експертни познания в търговията с електрическа енергия и природен газ. Част от служителите заети с дейността търговия с електрическа енергия преди това са работили в оператора на преносната мрежа.

Представена е организационна структура на „Енергоком“ С.А., от която е видно, че дейностите на дружеството са разпределени в три дирекции, осем отдела и други независими подразделения, които са пряко подчинени на изпълнителния директор.

В дирекция „Търговия“ са включени следните отдели, които изпълняват съответните функции:

- Отдел „Бизнес анализ и оперативно управление“ – анализира икономическата възможност на даден бизнес, описва оперативното управление на цялата логическа, икономическа верига, извършва ежедневен анализ на борсовите индекси;

- Отдел „Покупка на енергийни продукти“ – закупува както енергийни продукти (електрическа енергия и природен газ), така и извършва необходимите придобивания на дружеството на вътрешно ниво;

- Отдел „Сътрудничество между преносните оператори“ – разглежда възможностите за регистрация на платформи за сътрудничество между операторите на преносни системи и за резервиране на капацитет;

- Отдел „Платформи за търговия и обмен“ - отговаря за регистрирането на платформите за търговия и покупките от тях, както на електроенергия, така и на природен газ. Представена е автобиографията на управителя на дружеството.

Предвид гореизложеното и въз основа на представените от дружеството доказателства може да се приеме, че „Енергоком газ & пауър“ С.Р.Л. разполага с човешки ресурси и организационна структура за осъществяване на дейността „търговия с електрическа енергия“.

Финансови възможности на заявителя за осъществяване на дейността „търговия с електрическа енергия“, както и наличие на финансови гаранции и обезпечения за сключване на сделки за търговия с електрическа енергия съгласно Правилата за условията и реда за предоставяне на достъп до електропреносната и електроразпределителните мрежи (Правилата):

„Енергоком газ & пауър“ С.Р.Л. е представило прогнозен бизнес план с прогнозни цени и количества електрическа енергия за периода 2024 г. – 2028 г. за управление и развитие на дейността „търговия с електрическа енергия“. За целите на настоящото производство, представеният бизнес план се разглежда с оглед установяване на финансовите възможности на дружеството за изпълнение на лицензионната дейност за посочения период. Прогнозните цени, по които дружеството ще купува и продава електрическа енергия през периода на бизнес плана са определени на база на котировките на регионалните енергийни борси и очакванията на компанията за включването на нови мощности в енергийните системи и подобряване на междусистемната свързаност.

В бизнес плана е заложено намаляване на количествата електрическа енергия за

покупко-продажба в края на прогнозния период от 13 541 MWh през 2024 г. до 11 000 MWh през 2028 г. Намалването е свързано с очакваното в края на прогнозния период възобновяване и осигуряване на непрекъснатост на доставките от Украйна.

Прогнозните цени, по които дружеството ще купува и продава електрическа енергия на вътрешния пазар през периода на бизнес плана, са:

Показател	Мярка	2024 г.	2025 г.	2026 г.	2027 г.	2028 г.
Средна покупна цена	лева/MWh	244	230	188	211	218
Средна продажна цена	лева/MWh	258	245	221	233	236
Количество търгувана ел. енергия общо	MWh	13 541	24 000	32 800	12 100	11 000

За разглеждания период дружеството очаква печалба, като за първата година е в размер на 100 хил. лева, като достига до 108 хил. лева през 2028 г.

Сравнителна таблица на прогнозните приходи и разходи за периода 2024 г. – 2028 г. е представена по-долу:

Показатели в хил. лева	Прогноза				
	2024 г.	2025 г.	2026 г.	2027 г.	2028 г.
Приходи	3 494	5 880	7 249	2 819	2 596
Разходи	3 304	5 520	6 166	2 553	2 398
Счетоводна печалба	100	270	992	176	108

Дружеството е представило удостоверение с изх. № 235/21.09.2023 г. от банка „Румънска търговска банка“ А.Д., според което „Енергоком газ & пауър“ С.Р.Л. е клиент на банката с открита специална сметка за обезпечаване на бъдещи сделки при упражняване на лицензионната дейност „търговия с електрическа енергия“, наличността по която към 21.09.2023 г. е 1 007 043,88 (един милион седем хиляди и четиридесет и три евро и осемдесет и осем цента). Сумата по специалната сметка е в размер, съответстващ на изискванията на чл. 19, ал. 2 и ал. 3 от Правилата, видно от прогнозната стойност на оборота от търговия с електрическа енергия на територията на Република България за първата година от лицензионната дейност съгласно представения в Комисията бизнес план. Съгласно удостоверението банката се задължава при поискване от КЕВР да предоставя информация на Комисията относно оборотите и салдото по сметката.

Предвид гореизложеното може да се направи извод, че ако спази заложените в бизнес плана параметри и представените в пазарния анализ данни, „Енергоком газ & пауър“ С.Р.Л. ще притежава финансови възможности за извършване на дейността „търговия с електрическа енергия“.

Правила за работа с потребители на енергийни услуги:

На основание чл. 38в, ал. 1 от ЗЕ „Енергоком газ & пауър“ С.Р.Л. е представило проект на Правила за работа с потребители на енергийни услуги. Според изискванията на чл. 38в, ал. 2 от ЗЕ Правилата уреждат реда и сроковете за получаване, разглеждане, проверка и отговор на подадените жалби, сигнали и предложения, формата на данните за потреблението и процедурата, по която доставчиците и потребителите на енергийни услуги получават достъп до тях.

Изказвания по т.4.:

Докладва М. Трифонов. Резултатите от извършения анализ на заявлението и

приложенията към него са отразени в доклад от 20.10.2023 г., приети с решение на КЕВР на закрито заседание по Протокол № 328 от 25.10.2023 г., т. 1. В изпълнение на разпоредбата на чл. 13, ал. 5, т. 1 от ЗЕ на 02.11.2023 г. е проведено открито заседание, на което е взел участие упълномощен представител на дружеството, като същият е изразил положително становище по приетия от Комисията доклад, без забележки и възражения.

М. Трифонов прочете диспозитива на проекта на решение:

Предвид гореизложеното и на основание чл. 21, ал. 1, т. 1 и т. 5 във връзка с чл. 39, ал. 1, т. 5 и ал. 5 и чл. 38в, ал. 3 от Закона за енергетиката и чл. 9, ал. 1, т. 10 и ал. 2 от Наредба № 3 от 21.03.2013 г. за лицензиране на дейностите в енергетиката, работната група предлага на Комисията да приеме следните решения:

КОМИСИЯТА ЗА ЕНЕРГИЙНО И ВОДНО РЕГУЛИРАНЕ

РЕШИ:

1. Издава на „Енергоком газ & пауър“ С.Р.Л. - чуждестранно юридическо лице, държава: Румъния, вписано в Националния офис на Търговския регистър към Министерство на правосъдието на Румъния с единен регистрационен номер 48199812, със седалище и адрес на управление: гр. Отопени, ул. „Интрая Нарчиселор“ № 8, окръг Илфов, Лицензия за извършване на дейността „търговия с електрическа енергия“ за срок от 10 години, приложение и неразделна част от това решение;

2. Одобрява на „Енергоком газ & пауър“ С.Р.Л. правила за работа с потребители на енергийни услуги, приложение към това решение и приложение към лицензията по т. 1.

Ив. Н. Иванов отбеляза, че на 02 ноември упълномощеният представител на дружеството е изразил съгласие с изготвения доклад.

От страна на членовете на Комисията нямаше други въпроси и коментари по доклада.

Предвид гореизложеното и на основание чл. 21, ал. 1, т. 1 и т. 5 във връзка с чл. 39, ал. 1, т. 5 и ал. 5 и чл. 38в, ал. 3 от Закона за енергетиката и чл. 9, ал. 1, т. 10 и ал. 2 от Наредба № 3 от 21.03.2013 г. за лицензиране на дейностите в енергетиката,

КОМИСИЯТА ЗА ЕНЕРГИЙНО И ВОДНО РЕГУЛИРАНЕ

РЕШИ:

1. Издава на „Енергоком газ & пауър“ С.Р.Л. - чуждестранно юридическо лице, държава: Румъния, вписано в Националния офис на Търговския регистър към Министерство на правосъдието на Румъния с единен регистрационен номер 48199812, със седалище и адрес на управление: гр. Отопени, ул. „Интрая Нарчиселор“ № 8, окръг Илфов, Лицензия № Л-719-15 от 10.11.2023 г. за извършване на дейността „търговия с електрическа енергия“ за срок от 10 години, приложение и неразделна част от това решение;

2. Одобрява на „Енергоком газ & пауър“ С.Р.Л. правила за работа с потребители на енергийни услуги, приложение към това решение и приложение към лицензията по т. 1.

В заседанието по **точка четвърта** участват председателят доц. д-р Иван Н. Иванов и членовете на Комисията Благой Голубарев, Димитър Кочков.

Решението е взето с **три гласа „за“** (доц. д-р Иван Н. Иванов - за, Благой Голубарев – за и Димитър Кочков - за), от които **един глас** (Благой Голубарев) на член на Комисията със стаж в енергетиката.

По т.5. Комисията разгледа доклад вх. № В-Дк-244 от 07.11.2023 г. относно **Привеждане на Указанията за образуване на цените на водоснабдителните и канализационните услуги чрез метода „горна граница на цени“ за регулаторния период 2022-2026 г., приети с решение по Протокол № 82 от 27.04.2021 г., т. 2 на КЕВР (Указания НРЦВКУ), в съответствие с нормите на Наредбата за регулиране на цените на водоснабдителните и канализационните услуги, приета с Постановление № 8 от 18.01.2016 г. на Министерския съвет (обн. ДВ, бр. 6 от 2016 г.), изменена и допълнена с Постановление № 174 от 29.09.2023 г. на Министерския съвет (обн. ДВ, бр. 84 от 06.10.2023 г.) и проект на Указания.**

На основание чл. 6, ал. 1, т. 4 от Закона за регулиране на водоснабдителните и канализационните услуги (ЗРВКУ) Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР, Комисията) дава писмени указания относно прилагането на подзаконовите нормативни актове, предвидени в ЗРВКУ, които са приети от Министерския съвет по нейно предложение. Съгласно чл. 16 от ЗРВКУ указанията, дадени от Комисията относно образуването на цените, са задължителни за В и К операторите и за предприятията по чл. 2, ал. 3 от ЗРВКУ.

С Постановление на Министерския съвет № 8 от 18.01.2016 г., обн. ДВ, бр. 6 от 22.01.2016 г., в сила от 22.01.2016 г., е приета предложената от Комисията Наредба за регулиране на цените на водоснабдителните и канализационните услуги (НРЦВКУ), която се прилага за регулаторния период по чл. 10, ал. 1 от ЗРВКУ, започващ от 1 януари 2017 г., както и за следващи регулаторни периоди. На основание чл. 1, ал. 2 и ал. 3 от НРЦВКУ, Комисията е приела с решение по Протокол № 82 от 27.04.2021 г., т. 2, Указанията за образуване на цените на водоснабдителните и канализационните услуги чрез метода „горна граница на цени“ за регулаторния период 2022-2026 г. (Указания НРЦВКУ).

С Постановление № 174 от 29.09.2023 г. на Министерския съвет (обн. ДВ, бр. 84 от 06.10.2023 г.) са приети изменения и допълнения в НРЦВКУ. Съгласно §7 от ПМС № 174 от 2023 г., указанията по чл. 1, ал. 2 от НРЦВКУ за регулаторния период 2022-2026 г. се привеждат в съответствие с наредбата в срок до три месеца от влизането в сила на това постановление.

Във връзка с горното, сформиранията със Заповед № 3-В-15 от 09.10.2023 г. работна група е извършила анализ и с доклад с вх. № В-Дк-226 от 10.10.2023 г. е предложила *Проект на изменени Указания за образуване на цените на водоснабдителните и канализационните услуги чрез метода „горна граница на цени“ за регулаторния период 2022-2026 г. (проекта за изменение на Указания НРЦВКУ)*, който е приет от Комисията с решение по Протокол № 317 от 13.10.2023 г., т. 15.

Проектът за изменение на Указания НРЦВКУ и докладът с вх. № В-Дк-226 от 10.10.2023 г. са публикувани на интернет страницата на Комисията.

В изпълнение на разпоредбата на чл. 14, ал. 1 от Закона за енергетиката (ЗЕ) е насрочено и проведено обществено обсъждане на 19.10.2023 г.

Обществено обсъждане и постъпили писмени становища и възражения в законоустановения срок.

Чрез съобщение на интернет страницата на Комисията, съгласно решение на КЕВР по Протокол № 317 от 13.10.2023 г., т. 15, за участие в общественото обсъждане на Проект на изменени Указания за образуване на цените на водоснабдителните и канализационните услуги чрез метода „горна граница на цени“ за регулаторния период 2022-2026 г. са поканени заинтересовани лица по смисъла на чл. 14, ал. 2 от ЗЕ - държавни органи,

браншови организации, асоциации по ВиК, общини, ВиК оператори, клиенти и организации на потребители.

С писмо на КЕВР с изх. № В-04-00-31 от 13.10.2023 г. като заинтересовани лица са поканени Министерство на регионалното развитие и благоустройството, „Български ВиК холдинг“ ЕАД, Омбудсман на Република България, Национален браншов синдикат „Водоснабдител“ - КНСБ, Федерация „Строителство, индустрия и водоснабдяване“ – КТ „Подкрепа“, Българска асоциация по водите, Съюз на ВиК операторите в Република България, Конфедерация на работодателите и индустриалците в България, Асоциация на индустриалния капитал в България, Българска търговско-промишлена палата, Българска стопанска камара, Федерация на потребителите в България, Българска национална асоциация „Активни потребители“, Комисия за защита на потребителите, Гражданско движение „ДНЕС“.

С писмо на КЕВР с изх. № В-07-00-30 от 13.10.2023 г. като заинтересовани лица са поканени Областна администрация и Асоциация по ВиК – Благоевград, Областна администрация и Асоциация по ВиК – Бургас, Областна администрация и Асоциация по ВиК – Варна, Областна администрация и Асоциация по ВиК – Велико Търново, Областна администрация и Асоциация по ВиК – Видин, Областна администрация и Асоциация по ВиК – Враца, Областна администрация и Асоциация по ВиК – Габрово, Областна администрация и Асоциация по ВиК – Добрич, Областна администрация и Асоциация по ВиК – Кърджали, Областна администрация и Асоциация по ВиК – Кюстендил, Областна администрация и Асоциация по ВиК – Ловеч, Областна администрация и Асоциация по ВиК – Монтана, Областна администрация и Асоциация по ВиК – Пазарджик, Областна администрация и Асоциация по ВиК – Перник, Областна администрация и Асоциация по ВиК – Плевен, Областна администрация и Асоциация по ВиК – Пловдив, Областна администрация и Асоциация по ВиК – Разград, Областна администрация и Асоциация по ВиК – Русе, Областна администрация и Асоциация по ВиК – Силистра, Областна администрация и Асоциация по ВиК – Сливен, Областна администрация и Асоциация по ВиК – Смолян, Областна администрация и Асоциация по ВиК – София област, Областна администрация и Асоциация по ВиК – Стара Загора, Областна администрация и Асоциация по ВиК – Търговище, Областна администрация и Асоциация по ВиК – Хасково, Областна администрация и Асоциация по ВиК – Шумен, Областна администрация и Асоциация по ВиК – Ямбол, Столична община, Национално сдружение на общините в Република България, Национален статистически институт.

С писмо на КЕВР с изх. № В-17-00-7 от 13.10.2023 г. като заинтересовани лица са поканени „Водоснабдяване и канализация“ ЕООД, гр. Благоевград, „Водоснабдяване и канализация“ ЕАД, гр. Бургас, „Водоснабдяване и канализация – Варна“ ООД, „Водоснабдяване и канализация - Йовковци“ ООД, гр. Велико Търново, „Водоснабдяване и канализация – Видин“ ЕООД, „Водоснабдяване и канализация“ ООД, гр. Враца, „ВиК“ ООД, гр. Габрово, „Водоснабдяване и канализация Добрич“ АД, „ВиК“ ООД, гр. Кърджали, „Кюстендилска вода“ ЕООД, „В и К“ АД, гр. Ловеч, „Водоснабдяване и канализация“ ООД, гр. Монтана, „Водоснабдяване и канализационни услуги“ ЕООД, гр. Пазарджик, „Водоснабдяване и канализация“ ООД, гр. Перник, „Водоснабдяване и канализация“ ЕООД, гр. Плевен, „Водоснабдяване и канализация“ ЕООД, гр. Пловдив, „Водоснабдяване - Дунав“ ЕООД, гр. Разград, „Водоснабдяване и канализация“ ООД, гр. Русе, „Водоснабдяване и канализация“ ООД, гр. Силистра, „Водоснабдяване и канализация – Сливен“ ООД, „Водоснабдяване и канализация“ ЕООД, гр. Смолян, „Водоснабдяване и канализация“ ЕООД, гр. София, „Софийска вода“ АД, „Водоснабдяване и канализация“ ЕООД, гр. Стара Загора, „Водоснабдяване и канализация“ ООД, гр. Търговище, „Водоснабдяване и канализация“ ЕООД, гр. Хасково, „Водоснабдяване и канализация – Шумен“ ООД, „Водоснабдяване и канализация“ ЕООД, гр. Ямбол, „Водоснабдяване и канализация“ ООД, гр. Исперих, „Водоснабдяване и канализация - Берковица“ ЕООД,

„Инфрастрой“ ЕООД, гр. Брацигово, „Водоснабдяване“ ЕООД, гр. Брезник, „ВиК Паничище“ ЕООД, гр. Сапарева баня, „ВиК - Стенето“ ЕООД, гр. Троян, „ВиК - Кресна“ ЕООД, „ВиК - Батак“ ЕООД, „Водоснабдяване, канализация и териториален водоинженеринг“ ЕООД, гр. Велинград, „Водоснабдяване и канализация – П“ ЕООД, гр. Панагюрище, „Водоснабдяване и канализация“ ЕООД, гр. Петрич, „Водоснабдяване, канализация и строителство“ ЕООД, гр. Пещера, „ВКТВ“ ЕООД, гр. Ракитово, „УВЕКС“ ЕООД, гр. Сандански, „Водоснабдяване и канализация - С“ ЕООД, гр. Стрелча, „ВиК - Златни пясъци“ ООД, „Верила Сървис“ АД, гр. София, „Лукойл Нефтохим Бургас“ АД, гр. Бургас, „ПСОВ - ЛЕКО КО“ ЕООД, гр. Радомир, „Спринг форс“ ООД, гр. Нови пазар, „АЦК“ ООД, гр. София и „Напоителни системи“ ЕАД.

Участие в общественото обсъждане са заявили представили на „Български ВиК холдинг“ ЕАД, Национален браншов синдикат „Водоснабдител” – КНСБ, Съюза на ВиК операторите в Република България, Национален статистически институт (НСИ).

Участие в общественото обсъждане чрез програмата за комуникация Skype са заявили представили на Областна администрация и Асоциация по ВиК – Варна, Областна администрация и Асоциация по ВиК – Видин, Областна администрация и Асоциация по ВиК – Силистра, „Софийска вода“ АД, „Лукойл Нефтохим Бургас“ АД.

На проведеното обществено обсъждане са направени следните изказвания и са постъпили следните писмени становища и възражения:

Г-н Иво Свиларов – главен експерт в „Български ВиК холдинг“ ЕАД посочва, че „Български ВиК холдинг“ ЕАД ще представи официално становище в 14-дневен срок.

Г-н Мариян Бухов – председател на Национален браншов синдикат „Водоснабдител” – КНСБ посочва, че е присъствал на обсъждането на промените в НРЦВКУ, както и че заедно със Съюза на ВиК операторите в Р България и Федерация „Строителство, индустрия и водоснабдяване“ – КТ „Подкрепа“ са внесли писмено становище по измененията на наредбата, на което не е било отговорено. По отношение на проекта за изменение на Указания НРЦВКУ посочва, че от синдиката приемат даденото ново определение за инфлация. Счита за спорно въвеждането на коефициента Q_e във формулата за изчисляване на коефициента Q , като посочва, че ако се въвежда такъв коефициент, той следва да е в групата разходи по икономически елементи – в случая с електроенергията - в състава на разходите за материали. Прави предложение да се въведе и коефициент във връзка с минималната работна заплата, като се мотивира с увеличението на минималната работна заплата от началото на следващата година, което според него ще създаде проблеми при доста ВиК оператори, които ще бъдат в невъзможност да плащат работните заплати. Заявява, че ако проектът за изменение на Указания НРЦВКУ доведе до намаляване на цените на някои ВиК оператори, от КНСБ ще подготвят структурите си за протести, доколкото заплатите във ВиК сектора са едни от най-ниските в страната. Обръща внимание, че в Указанията не е предвиден механизъм за отразяване на времевото действие на утвърдените цени – да бъдат равнопоставени ВиК операторите, на които новите цени са били одобрени по-късно. Счита, че за ВиК операторите, чиито цени са били ограничени от социалната поносимост, коефициентът Q_e трябва да води до повишаване на разхода за електроенергия. Посочва, че в Указанията не е включен разходът за електроенергия в отвеждане на отпадъчни води. Предлага определеният диапазон за изпълнение да не е 50% - 100%, а да има поне четири степени за изпълнение. На следващо място, прави искане, ако предложенията му за промени не бъдат приети, от дефиницията за Q_e да отпадне текстът „*приспаднати с получени помощи и компенсации от държавата*“. Посочва, че ще представи и писмено становище. В заключение допълва, че приема новите определения за Q_i и Y , като се въздържа от коментар за определението на Q_e , но се опасява, че изчислението му ще доведе до допълнителни усилия за ВиК операторите.

Г-н Ангел Престойски – председател на Управителния съвет на Съюза на ВиК операторите в Република България посочва, че становището му се припокрива с това на г-н Бухов. Изразява притеснението си, което е изказал и при обсъждането на промените на НРЦВКУ, коефициент Q_e да не бъде превърнат в средство за намаляване на цените на ВиК услугите. Счита, че трябва да се направи „кошница на цени“, в която да влязат цени, които действително влияят върху разходите на ВиК дружествата, защото в инфлацията, изчислявана от НСИ, се включват неотнормирани за сектора продукти и услуги. Посочва, че трябва да се помисли за коефициенти, които да отразят скока на горивата, на минималната работна заплата и други разходи, които влияят на ежедневната работа на ВиК операторите. Счита, че ако 2022 г. се взема като базисна година, следва да се отчете датата на одобрение на бизнес плана на дружеството, защото в противен случай ще се получат различия. Посочва, че 30% от работещите в сектора са на минимална работна заплата и с нейното увеличение от 01.01.2024 г. ВиК операторите няма да имат възможност да дават по-високи заплати на висококвалифицираните специалисти. Предлага да се проведат разговори с цел изясняване каква ще е ситуацията, за да не се допусне ВиК операторите да бъдат поставени в неизгодното положение - да не могат да плащат заплати, да си поемат разходите и да осигурят средства за инвестиции. Сочи, че предвидените 50% и 100% неизпълнение при определянето на коефициента за електроенергия са буфер само ако са изпълнени всички показатели за качество, а според него ще е трудно някое дружество да успее да изпълни всички показатели в последните години, свързани с големи инфлационни процеси. Счита, че показателите за качество са много и е добре да се ограничат до няколко основни, които да са най-важни и да се търси тяхното изпълнение. Посочва, че дружествата, които изпълняват проекти с европейско финансиране, трудно намират ресурс да погасят задълженията си за съфинансиране. Счита, че дори настоящото ниво на цените на ВиК услугите е ниско.

Г-жа Светлана Тончева, представител на областен управител на Областна администрация и Асоциация по ВиК – Варна – не е осъществена връзка чрез програма Skype.

Г-н Иво Атанасов, областен управител на Областна администрация и председател на Асоциация по ВиК – Видин – не е осъществена връзка чрез програма Skype.

Г-жа Елка Кирчева, представител на Областна администрация и Асоциация по ВиК – Силистра заявява, че след като се запознаят с разискванията, ще преценят необходимостта от представяне на официално становище в нормативно утвърдени 14-дневен срок.

Г-жа Десислава Димитрова – началник отдел в Националния статистически институт изразява несъгласие с мотивите, които са описани в доклада на работната група, а именно - че има установени в практиката проблеми с предоставяне на данни от НСИ. Счита, че това не отговаря на истината, защото от НСИ са предоставяли многократно данни, като са посочвали, че насърчават КЕВР да промени източника на информация, който се ползва от наблюдението на домакинските бюджети по области, тъй като за някои области извадката е много малко и получените резултати са обременени с висока статистична грешка, което ги прави ненадеждни. Затова от НСИ са предложили да се използва медианен доход, който е близък показател до средните стойности и предвид целите, за които ще се използва, най-близко отразява положението на уязвимите групи, които са в риск от бедност. Във връзка с предложени нов текст, регламентиращ какво се използва като стойности, ако не бъдат предоставени данни от НСИ, г-жа Димитрова уточнява, че има разлика между *паричен доход* и *разполагаем паричен доход* и включването на нов термин „разполагаем доход“ ще доведе до по-голямо объркване. В заключение сочи, че НСИ е направил компромис и е публикувал данните за средномесечен доход на лице от домакинство от изследването „Наблюдение на

домакинските бюджети“ за всички области, като са посочили в скоби статистическата грешка, но при положение, че има над 40% грешка, това за нея е изключително ненадежден показател.

Г-н Свилен Колев – заместник-председател на Националния статистически институт подкрепя изразеното несъгласие с мотивите, посочени в доклада на работната група, като заявява, че ако бъдат поискани данни от НСИ, те ще ги предоставят. Не коментира въведения текст относно хипотезата на непредоставяне на данни, като подчертава, че ще предоставят такива при поискване. Посочва, че според относим Регламент, по който се определя хармонизиран индекс на потребителските цени в Европейския съюз, дефинициите за инфлация не включват месечен индекс на потребителските цени, а по-скоро месечна инфлация или индекс на потребителските цени през месец „х“. Пояснява, че инфлацията се отнася за определен период и при необходимост, може да се поясни и да се направи сравнение с кой период се съпоставя, като за пример посочва, че публикуваните данни за инфлацията за месец септември се публикуват през октомври, но това не е инфлацията през октомври, а се отнася за септември, спрямо септември предходната година или спрямо предходния месец август, ако сравняваме месечната инфлация.

Г-жа Ана Манярова – представител на „Софийска вода“ АД посочва, че за дружеството е важно, че са пояснени някои дефиниции в Указанията, но им се струва малко сложно обяснението в текст на тези точни дефиниции по отношение на Q_e и считат, че ще се вижда по-ясно, ако се включи формула или пример.

Г-н Ивайло Чипев – представител на „Софийска вода“ АД по отношение на т. 9.2.а от проекта за изменение на Указания НРЦВКУ, в частност там, където е посочено, че корекция е възможна в положителна или отрицателна посока, иска да бъде потвърдено, че положителна корекция наистина е възможна и да разбере технически това как точно би се случило. Посочва, че това изменение е важно и затова искат да получат повече информация как работи корекцията в положителна посока. По т. 9.2.а.4, където се говори за изпълнение на всички относими показатели, желае допълнително потвърждение, че под „всички относими“ се има предвид именно тези три показателя, които по-горе в текста са посочени като относими, за да няма двусмислие, че се търси изпълнение по отношение на всички останали показатели, които КЕВР контролира. Заявява, че по коефициент Q_e има няколко технически коментара. Според него в т. 9.2.а.5 дефинициите следва да се допълнят и да се поясни как се стига до стойността в лева. Предлага дефиницията да бъде разширена чрез пояснение например, че се използва средна цена съгласно внесените отчети за предходна година, за да стане ясно как това изчисление продължава и стига до стойност в лева, защото по смисъла на Q_e в неговата дефиниция трябва да се направи разлика между разход в лева, за да може да се стигне до изчислението. Дава пример, че може да се реферира към Справка № 6 от годишния доклад и да се посочи коя точно средна цена ще бъде използвана, за да се стигне до преизчисления разход. Предлага за Q_i в т. 8 от проекта за изменение на Указания НРЦВКУ, с цел избягване на двусмислие, да се поясни към кои точно годишни приходи се прави съотнасяне на неизпълнението или преизпълнението на инвестициите към прогнозните одобрени необходими годишни приходи, за да се уточни, че става дума за съотнасяне към годишните приходи за предстоящата за актуализация ценова година. Потвърждава, че е трудно от текста да се направи точно възприемане и предлага да има съпътстващ обяснителен документ, който да им потвърди, че правилно са разбрали текстовете.

Г-н Росен Караджов – заместник-ръководител на комплекс „Енергиен“ в „Лукойл Нефтохим Бургас“ АД подкрепя направените промени в проекта за изменение на Указания НРЦВКУ.

В законоустановения срок са постъпили писмени становища от заинтересовани лица, както следва:

С писмо с вх. № В-04-04-23 от 19.10.2023 г. е постъпило писмено становище от г-жа Диана Ковачева - Омбудсман на Република България по проекта за изменение на Указания НРКВКУ, в което се посочва, че предложените текстове по т. 52.2.2, т. 52.3.2, т. 52.4.2, касаещи случаите на непредоставяне на данни за разполагаем средномесечен паричен доход, следва да отпаднат. Излагат се следните мотиви: по този начин изчисляването на социалната поносимост започва на база на данните за разполагаем средномесечен паричен доход на лице от домакинство по области от статистическо изследване на НСИ за 2020 г., където данните за 23 области са с максимална статистична грешка над 10%; определянето на средния месечен доход на домакинство в съответния регион е статистическа дейност, която съгласно Закона за статистиката се осъществява от НСИ и в тази връзка регулаторът следва да ползва само данни, предоставени от НСИ; текстът на т. 52.2.2 не е в съответствие с извършеното на 09.10.2023 г. актуализиране на данните за общия доход средно на домакинство от изследването „Наблюдение на домакинските бюджети“ за всяка област от 2017 г. до 2022 г., с добавена максимална статистична грешка. На следващо място се посочва, че НСИ е публикувал данни за 2022 г., видно от които в 18 области максималната статистична грешка е с над 10%, което според НСИ ги прави ненадеждни, като Омбудсманът посочва, че още през м. април 2021 г. е настояла КЕВР да разреши този проблем и да предприеме необходимите мерки. Сочи, че в свое писмо НСИ посочват, че има нежелание от страна на регулатора да се съобрази с бележките и становищата им относно промени в съответните нормативни документи за източник на информация за доходите на домакинствата при определяне на социалната поносимост на цената на ВиК услугите. В заключение се изразява категорично становище за определяне на социалната поносимост за съответната година да се използват само и единствено статистически надеждни данни на НСИ за съответните години.

С писмо с вх. № В-07-00-30 от 23.10.2023 г. е постъпило писмено становище от НСИ, което се припокрива с изложеното от представителите на НСИ на общественото обсъждане. Посочва се, че в резултат от дългогодишната кореспонденция с КЕВР и нежеланието на регулатора да се съобрази с бележките и становищата на НСИ относно промени в съответните нормативни документи за източник на информация за доходите на домакинствата, НСИ е направил компромис и е публикувал данни от изследването „Наблюдение на домакинските бюджети“ за всички области с посочена максималната статистична грешка. От НСИ считат, че ако текстове по т. 52.2.2, т. 52.3.2, т. 52.4.2 се запазят, терминът „разполагаем“ следва да отпадне, тъй като за него няма дефиниция в нормативните документи. По отношение предложеното определение за инфлация се посочва, че същото следва да се прецизира и терминът „месечен индекс на потребителските цени“ да се промени на „месечната инфлация, измерена с индекса на потребителските цени (ИПЦ)“, както и да се прецизира кой точно период следва да се използва и с кой месец се прави сравнението, включително дали сравнението се прави на месечна или на годишна база, за да може недвусмислено да е ясно, че става дума за месечна инфлация (т.е. инфлация за даден месец), ако това е замисълът на предложението.

С писмо с вх. № В-17-078-7 от 25.10.2023 г. е постъпило писмено становище от „Лукойл Нефтохим Бургас“ АД, с което се изразява подкрепа за предложените изменения на Указания НРЦВКУ.

С писмо с вх. № В-17-21-8 от 26.10.2023 г. е постъпило писмено становище от „Водоснабдяване и канализация - Видин“ ЕООД, с което се предлага в т. 8 от Указанията, въведеният коефициент Q_e да обхваща цялата група основни материали, тъй като се наблюдава тенденция за постоянно нарастване на цените на горивата и материалите. Направено е искане да се даде повече информация как съгласно разпоредбите на т.9.2.а с коефициента Q_e би се коригирала в положителна посока одобрената цена, като се дадат примери. Посочва се, че най-голям дял от разходите на ВиК операторите заемат разходите за персонал – над 50 %, но не е въведен коригиращ

коэффициент, което ще доведе до затруднения за дружеството във връзка с очакваното изменение на минималната работна заплата от началото на следващата година и евентуално до неизпълнение на заложената в бизнес плана инвестиционна програма. Изтъкват се затрудненията при намирането и задържането на квалифициран персонал, както и ниските заплати в сектора. На следващо място се отбелязва, че в глава 5 от Указанията, регламентираща метода на изменение на одобрените цени за 2024 през 2023 г., никъде не е отчетено обстоятелството, че бизнес плановете са одобрени през различно време от годината и би следвало отчетният период да бъде разделен на две при изчислението на коефициентите, отразяващи разликата между прогнозните (одобрени) и действително отчетените разходи на дружеството, като бъдат взети под внимание не само разходите за електроенергия, а също и цялата група оперативни разходи. Посочва се, че „Водоснабдяване и канализация - Видин“ ЕООД има утвърдени цени от 01.09.2022 г., а до преди това е предоставяло услуги на много по-ниски цени, което се е отразило за постигане на заложените цели за 2022 г. В заключение се изразява желание горепосочените обстоятелства да бъдат взети под внимание при изчисление на коефициентите във връзка с годишното изменение на цените за 2024 г.

С писмо с вх. № В-17-39-7 от 27.10.2023 г. е постъпило писмено становище от „ВиК“ ООД, гр. Габрово, в което се посочва, че динамиката на цената на електроенергията през 2021 г. и 2022 г. и достигането ѝ до рекордни нива, е накарала ВиК операторите да зложат и по-високи разходи за периода на бизнес плановете си спрямо базисната 2020 година. Помощите към дружествата от страна на държавата са спасили повечето от тях от изпадане в несъстоятелност. Електроенергията е част от ценообразуващите фактори и има различна тежест при операторите. Представено е сравнение на разходите на „ВиК“ ООД, гр. Габрово за електроенергия през 2021 г. - 2023 г. по бизнес план и отчет. Изразява се становище, че с добавянето на коефициента Q_e се отразява единствено изменението на разходите за електроенергия, а се пренебрегват другите ценообразуващи фактори като: разходите за персонал; заложените приходи и разходите за оперативна дейност, за които са посочени конкретни стойности по бизнес план и отчет за 2022 и 2023 г. Посочва се, че разходите за персонал на дружеството са с най-голяма тежест и заемат най-голям дял от разходите, като се прави анализ с колко ще се увеличат тези разходи спрямо заложеното в бизнес плана на ВиК оператора. Във връзка със заложените приходи се сочи, че фактурираните водни количества намаляват драстично, което се дължи на намаляващото население, липсата на големи промишлени потребители и свиване на потреблението. Представена е справка спрямо заложеното в бизнес плана на дружеството. Отбелязва се, че повишението на инфлацията е довело до повишаване на оперативните разходи за материали, горива, външни услуги и други. В заключение е изразено становище, че променената формула не отразява промените икономически обстоятелства обективно, като според дружеството е правилно да се взема предвид не само един ценообразуващ елемент, а да се разгледат всички комплексно, т.е. да се добавят и коефициенти за ценообразуващи елементи, които имат значителен дял във формирането на разходите и да отразяват промените им обективно.

С писмо с вх. № В-17-25-5 от 27.10.2023 г. е постъпило писмено становище от „Водоснабдяване – Дунав“ ЕООД, гр. Разград, в което се посочва, че изменението на НРЦВКУ и на Указанията за нейното прилагане са непълни и не отразяват икономическата действителност, в която дружеството осъществява дейността си. Посочва се, че изменението на цените чрез прилагане на формула, която отчита влиянието на ограничен брой показатели, не отразява динамиката на изменение на всички основни ценообразуващи елементи. Отбелязва се, че Годишният финансов отчет и Отчетният доклад към КЕВР за 2022 г., както и междинните финансови отчети за 2023 г., показват значителни отклонения на разходите и на приходите на ВиК оператора спрямо заложените в бизнес плана, като се наблюдава трайна тенденция на осезаемо намаляване на

потреблението на предоставяните услуги. Сочи се, че през 2023 г. дружеството отново ще отчете по-нисък размер на фактурирани количества питейна вода, респективно приходи. На следващо място се отбелязва, че с увеличението на минималната работна заплата от началото на 2024 г. значително ще се промени размерът на действителните разходи за персонал спрямо заложените в бизнес плана за 2024 г., като се отбелязва, че заради социалната поносимост „Водоснабдяване – Дунав“ ЕООД, гр. Разград не е успяло да заложи в бизнес плана си договореното ежегодно нарастване на заплатите с 15%. В становището са представени изчисления на заложените количества, респективно необходимите приходи, за услугата доставяне на вода на потребителите и на заложените разходи за персонал и действителните такива, които изчисления показват, че през 2024 г. дружеството ще реализира финансова загуба по отношение на тези ценообразуващи елементи.

Във връзка горепосоченото в становището се предлага формулата за изменение на цените да обхване и изменението на приходите за сметка на изменено потребление и изменението на разходите за персонала в следствие изменението на минималните работни заплати. Предложението е коефициентът Q да бъде допълнен с още два коефициента - Q_{Π} и $Q_{\text{Мрз}}$, при което коефициентът Q да добие вида: $Q = Q_{\text{р}} + Q_{\text{е}} + Q_{\text{и}} + Q_{\text{п}} + Q_{\text{Мрз}}$, където добавените коефициенти са: $Q_{\text{п}}$ - коефициент, който се изчислява за всяка година от регулаторния период за всеки ВиК оператор като отношение на разликата между действителните /отчетени/ и прогнозните /одобрени/ приходи от основна дейност за сметка на променено потребление, отнесена към прогнозните/одобрени/ годишни приходи, с който се коригира в положителна или отрицателна посока одобрената цена; $Q_{\text{Мрз}}$ - коефициент, който се изчислява за всяка година от регулаторния период за всеки ВиК оператор като отношение на разликата между прогнозните/одобрени/ и новоразчетени разходи за персонала, отнесени към прогнозните/одобрени/ годишни разходи, с който се коригира в положителна или отрицателна посока одобрената цена. За новоразчетени разходи за персонала се приемат преизчислените разходи за персонал на база прието с постановление на Министерския съвет процентно увеличение на минималната работна заплата. В подкрепа на аргументите за промяна на формулата се отбелязва, че въпреки значително по-малките действителни разходи за електроенергия през 2022 г. спрямо разчетените в бизнес плана, финансовата загуба за 2022 г. на „Водоснабдяване – Дунав“ ЕООД, гр. Разград възлиза на 510 хил. лв. следствие на по-малкото потребление. Отправя се искане да бъдат предприети действия, водещи до възможност за отчитане влиянието на гореописаните два основни фактора за изменение на цените.

С писмо с вх. № В-17-28-5 от 30.10.2023 г. е постъпило писмено становище от „Водоснабдяване и канализация“ ООД, гр. Монтана, в което се изразява одобрение за включване на коефициент $Q_{\text{е}}$. Посочва се, че предложените от дружеството цени на ВиК услуги са били ограничени от социалната поносимост, поради което и ВиК операторът не е имал възможност да заложи адекватни разходи за електрическа енергия, работни заплати и постоянни разходи, които са ограничени до нивата от 2020 г. Отбелязва се, че заложената в бизнес плана средна цена за електроенергия, в размер на 235,11 лв., е недостатъчна да покрива разходите за електроенергия, поради което са сключени два договора за кредити с „Български ВиК Холдинг“ ЕАД от началото на 2022 г. до момента на обща стойност 1 852 хил. лв., насочени за покриване единствено на разходите за електроенергия. Посочва се, че некомпенсираната част от разходите за електроенергия за 2022 г. е в размер от 860 хил. лв., а дружеството е приключило на загуба в размер на 817 хил. лв. за първи път от създаването си, като недостигът на оборотни средства продължава да се отразява върху дейността и през 2023 г., което води до невъзможност за изпълнение на инвестиционната програма.

Изразява се становище, че е изключително важно при пресмятането на коефициент

Qe да се отчете пропорционалното действие на цените през 2022 г. и датата на одобряването на бизнес плановете за периода 2022 – 2026 г., като одобреният разход за електрическа енергия за 2022 г. би трябвало да се преизчисли съобразно периодите на действие на съответните цени, прилага справка. В заключение се предлага разпоредбите в Указанията да бъдат записани по-подробно и да бъдат презентирани пред дружествата и подкрепени с примери, с цел по-добро усвояване на методиката.

С писмо с вх. № В-17-32-5 от 01.11.2023 г. е постъпило писмено становище от „Водоснабдяване и канализация“ ООД, гр. Силистра, според което изменението на цените чрез прилагане на формула, която отчита влиянието на единични показатели, не отразява динамиката на изменение на всички основни ценообразуващи елементи. Отбелязва се, че отчетите на дружеството показват значителни отклонения както на разходите, така и на приходите спрямо заложеното в бизнес плана. Посочва се, че се наблюдава трайна тенденция за намаляване на водопотреблението, на която ВиК операторът не може да повлияе, тъй като това се дължи на намаляващо население, липса на големи промишлени потребители и свиване на потреблението. Дава се пример със заложените и отчетени параметри в бизнес плана за 2022 г., както и се прави сравнение на заложения брой жители в бизнес плана и реалния брой жители в област Силистра след преброяване. На следващо място се акцентира върху разходите за работна заплата. В тази връзка се сочи, че считано от 01.01.2024 г. минималната работна заплата нараства от 780 на 933 лв. или увеличение с 19,62%, което неминуемо ще доведе до минимално увеличение на размера на работните заплати на останалия персонал. В дружеството 11% от персонала ще остане под минималната работна заплата. Това значително променя размера на действителните разходи за персонал спрямо заложените в бизнес плана за 2024 г. Посочва се, че поради ограничения от социалната поносимост в бизнес плана не е заложено увеличение на разходите за възнаграждения в съответствие с договореното в сключеното споразумение, което пък от своя страна не е постигнало желания ефект поради високите нива на инфлация от средата на 2021 г. Представени са конкретни данни за заложените в бизнес плана средни цени на електрическа енергия по услуги, които поради социалната поносимост са по-ниски спрямо средните цени за второто полугодие на 2021 г. Въз основа направения анализ, стига до извод, че само за услугата доставяне вода на потребителите, направените изменения в НРЦВКУ и Указанията по тяхното прилагане ще се отразят негативно на финансовото състояние на дружеството.

С писмо с вх. № В-17-19-5 от 01.11.2023 г. е постъпило писмено становище от „Водоснабдяване и канализация“ ЕООД, гр. Ямбол, според което измененията в НРЦВКУ, а от там и в Указанията са непълни и не отразяват икономическата действителност, в която ВиК операторът осъществява дейността си, доколкото чрез коефициент Qe се отразява единствено изменението на разходите за електроенергия и се пренебрегват други ценообразуващи фактори. Посочва се, че разходите за електроенергия на дружеството за 2022 г. са 31,74%, а с най-голяма тежест са разходите за персонал, които са 48,43%. Отбелязва се, че през 2024 г. минималната работна заплата ще се увеличи с 19,62%, което надвишава заложения в бизнес плана ръст от 15%. На следващо място се акцентира върху трайната тенденция на намаляване на населението в област Ямбол, което води до намаляване на водопотреблението, фактор, на който дружеството не може да влияе. Дадени са конкретни примери за разлики между разчет и отчет за 2022 г. В заключение се изразява становище, че не трябва да се променя метода за ценообразуване през регулаторния период. В случай, че се променя, следва да отразява всички икономически обстоятелства, като се вземат предвид всички ценообразуващи елементи комплексно, съответно се добавят и коефициенти за ценообразуващи елементи, които имат значителен дял във формирането на разходите.

С писмо с вх. № В-17-36-7 от 01.11.2023 г. е постъпило писмено становище от „Водоснабдяване и канализация“ ООД, гр. Търговище, според което измененията в

НРЦВКУ, а от там и в Указанията са непълни и не отразяват икономическата действителност, в която ВиК операторът осъществява дейността си, доколкото чрез коефициент Q_e се отразява единствено изменението на разходите за електроенергия и се пренебрегват други ценообразуващи фактори. Посочва се, че се наблюдава трайна тенденция на намаляване на водопотреблението, като дружеството не може да влияе върху този фактор. Дадени са конкретни примери за разлики между разчет и отчет за 2022 г.

На следващо място се акцентира върху разходите за работна заплата. В тази връзка се сочи, че през 2024 г. минималната работна заплата ще се увеличи с 19,62%, което значително надвишава заложения в бизнес плана ръст от 8,7%, и за да бъдат изпълнени изискванията за коректно изменение на трудовите възнаграждения на отделните категории персонал, само за услугата доставяне вода на потребителите ще е необходим ръст от 798 хил. лв., без разходи за осигуровки и социални разходи. Предлага се коефициентът Q да бъде допълнен с още два коефициента - $Q_{п}$ и $Q_{мрз}$, при което коефициентът Q да добие вида: $Q = Q_p + Q_e + Q_{и} + Q_{п} + Q_{мрз}$, където добавените коефициенти са: $Q_{п}$ - коефициент, който се изчислява за всяка година от регулаторния период за всеки ВиК оператор като отношение на разликата между действителните /отчетени/ и прогнозните /одобрени/ приходи от основна дейност за сметка на променено потребление, отнесена към прогнозните/одобрени/ годишни приходи, с които се коригира в положителна или отрицателна посока одобрената цена; $Q_{мрз}$ - коефициент, който се изчислява за всяка година от регулаторния период за всеки ВиК оператор като отношение на разликата между прогнозните/одобрени/ и новоразчетени разходи за персонала, отнесени към прогнозните/одобрени/ годишни разходи, с които се коригира в положителна или отрицателна посока одобрената цена. За новоразчетени разходи за персонала се приемат преизчислените разходи за персонал на база прието с постановление на Министерския съвет процентно увеличение на минималната работна заплата.

С писмо с вх. № В-04-99-3 от 01.11.2023 г. е постъпило писмено становище от НБС „Водоснабдител“ – КНСБ, с което по т. 1 се приема предложеното ново определение за инфлация; по т. 2 се посочва, че приема за спорно въвеждането на коефициент Q_e във формулата за изчисляване на коефициент Q , доколкото се разширява обхватът на факторите, оказващи влияние при индексацията на цените, като така се създава непредвидимост в процеса на ценово регулиране чрез стимули. Изразява се становище, че е по-приемливо да се разглежда цялата група „Разходи за материали“ по видове ВиК услуги на всеки ВиК оператор. Отбелязва се, че ако регулаторът се фокусира върху фактора непредвидимост на изменението на стойността на част от присъщите разходи, то това следва да се приложи и за разходите за възнаграждения, които за ВиК дружествата се влияят съществено от изменението на минималната работна заплата и свързания с нея минимален осигурителен доход. По т. 2.1 се посочва, че следва да бъде предвиден механизъм за отразяване на времевото действие на утвърдените цени за ВиК услуги, който да е обвързан с момента на приемане на бизнес плана и свързаното с тях изплащане на съществена част от компенсациите за електрическа енергия. В противен случай дружествата, чийто бизнес планове са приети по-късно, ще бъдат оцетени. В тази връзка се предлага да се добави коригиращ коефициент, който отразява влиянието на фактора време на действие на цените на ВиК услугите. По т. 2.2 се посочва, че прилагането на коефициент Q_e за дружествата, чиито цени са били ограничени от социалната поносимост, ще доведе до съществено влошаване на финансово-икономическото им състояние, като в проекта на Указания не е предвидено или не е ясно формулирано в тези случаи да се достигне до увеличаване на разхода за електрическа енергия. По т. 2.3 се отбелязва, че липсва яснота по отношение на относимите показатели за качество и липсва достатъчна диференциация на степента на тяхното неизпълнение,

както и на тежестта на влиянието на всеки от показателите. В тази връзка се поставя въпроса дали показателите ще се прилагат кумулативно или с определена тежест. На следващо място се посочва, че определянето само на две степени – изпълнение или неизпълнение е много общо. Предлага се да се ползва утвърдената от регулатора методика за оценка на изпълнението. По т. 2.4 се предлага в определението „С коефициентите Q_p , Q_e и Y могат да се коригират одобрените цени на ВиК услуги в положителна или отрицателна посока“ по отношение коефициент Q_e да отпадне текста „отрицателна посока“ или да се определи диапазона му на действие. По т. 3 се изразява становище, че новото определение за коефициент Q_i не е съобразено с досегашната практика на регулатора, доколкото в решения си КЕВР е съобразявала времето действие на одобрените бизнес планове, в които са включени съответните планирани инвестиции.

Предлага се текстът да бъде допълнен, като бъде разписана досега утвърдената практика по отношение на отчитане изпълнението на инвестициите, както и да бъде въведен коефициент, който да отразява други съществени фактори, които регулаторът приема за такива, като например сезонност при изпълнение на инфраструктурни проекти, наличен паричен поток за съответната година, генериран с новите цени, спрямо одобрените годишни приходи или други. По т. 4 се приема определението за коефициент Y . По т. 5 се изразява несъгласие с предложението в случай, че от НСИ не бъдат предоставени данни за разполагаем средномесечен паричен доход на лице от домакинството по области от изследване „Наблюдение на домакинските бюджети“, Комисията да използва данните за социална поносимост на цените на ВиК услугите от одобрения бизнес план за съответната година. Според становището, текстът поставя в риск основно ВиК дружества, чиито цени вече са били ограничени от социалната поносимост, изчислена на база на информацията за доходите на населението и прогнозния темп на нарастване на БВП, известни в периода 2020-2021 г. Към момента прагът на социална поносимост е нараснал повече от прогнозираното и това дава основания тези дружества да получат пределния (максималния, пълния) размер на цените за предлаганите ВиК услуги. Според НБС „Водоснабдител“ – КНСБ, с предложението текст това няма да се случи. В тази връзка е направено искане текстът да бъде преработен, като се предлага в случай, че НСИ не предоставят данни за някоя година да се предвиди възможност за индексирание на одобрената в бизнес плана социална поносимост, така че дружествата да не продължават да бъдат ощетявани в своите приходи.

С писмо с вх. № В-04-91-7 от 02.11.2023 г. е постъпило писмено становище от „Съюз на ВиК операторите в Република България“ и „Български ВиК Холдинг“ ЕАД, в което се посочва, че измененията в НРЦВКУ, а от там и в Указанията са непълни и не отразяват икономическата действителност, в която ВиК операторите осъществяват дейността си. Посочва се, че на проведеното на 05.07.2023 г. обществено обсъждане на проекта на Постановление на Министерския съвет за изменение и допълнение на НРЦВКУ, са изразили становище, за необходимостта да се прецизират текстовете по отношение използвания инфлационен индекс, като са подчертали, че ефектът от него няма да е пълен, дори може да е негативен, ако не се включат други корекционни индекси, отразяващи промяната на минималната работна заплата, динамиката в цените на горивата, строителните материали, металите и др. Считат, че процентът за инфлация, който използва КЕВР, предоставен от НСИ, не отразява в пълна степен действителното поскъпване на стоки и услуги, ползвани от ВиК операторите, и предлагат като подходящо да се използват например индекси на разходите в строителството. Споделят, че разходите за електрическа енергия заемат сериозен дял от общите разходи на всяко едно дружество, но считат, че във формулата за изменение на цените следва да се отразяват и нарастващите цени на отделни стоки и услуги, които влияят пряко върху оперативните разходи на ВиК операторите (например горива, метали, полиетилен и други). На следващо място, се посочва, че при оценяването на изпълненията на

инвестиционните програми на дружествата трябва да се отчете фактът, че средствата за компенсиране на завишените разходи за електроенергия са били изплащани със значително забавяне от 3 или повече месеци, през който период ВиК операторите са останали без свободен финансов ресурс за инвестиции. Това е довело от една страна до забавяне на и/или неизпълнение на заложените инвестиционни програми в одобрените бизнес планове, а от друга и до непостигане на годишните целеви нива показателите за качество на предоставяните ВиК услуги, включително и до намаляване на загубите на вода.

Посочва се, че е особено чувствителна темата за определянето на цените при предоставянето на ВиК услуги между ВиК оператори по реда на чл. 5, ал. 3 от Наредба № 4 от 14 септември 2004 г. за условията и реда за присъединяване на потребителите и за ползване на водоснабдителните и канализационните системи (Наредба № 4/2004 г.) като смятат, че е правилно КЕВР да не променя цени, заложи в договорите между ВиК операторите и одобрени от съответните Асоциации по ВиК, без да е консултирала това със съответните дружества.

На следващо място се акцентира върху разходите за работна заплата. Посочва се, че през 2024 г. минималната работна заплата ще се увеличи с 19,62%, което значително надвишава заложените ръстове в одобрените бизнес планове и ще лиши дружествата от възможност да осигурят справедливо възнаграждение на по-добрите специалисти. В тази връзка се предлага в одобрените цени на ВиК операторите да се предвиди увеличение на целия дял разходи за заплати с 20%, тъй като трудовите възнаграждения в търговските дружества са свързани и се влияят от ръста на минималната работна заплата.

Обръща се внимание на тенденция за намаляване на потреблението на ВиК услуги поради демографската криза, обезлюдяването на малки населени места и липсата на големи стопански потребители, което води до разлика между прогнозните и отчетени приходи за дружествата. Отбелязва се, че в проекта на Указания не е отчетено обстоятелството, че бизнес плановете за периода 2022-2026 г. са одобрени по различно време и за някои дружества е отчетено значително изоставане, което е довело до влошени финансово-икономически показатели и натрупване на загуби, поради което категорично се възразява 2022 г. да се приема за базова при изчисляване на коефициенти, отразяващи разлика между прогнозни и действително отчетени разходи. Посочва се, че в особено трудно положение са ВиК операторите, чиито цени са на границата на социалната поносимост. Считат, че категориите, величините и термините използвани за регулаторни цели в Указанията, които не са дефинирани в ЗРВКУ, следва да кореспондират или да не противоречат на определени такива от действащи закони, като например Закон за устройство на територията по отношение на ремонти и рехабилитация, Закон за счетоводството по отношение на амортизационни норми и други.

С писмо с вх. № В-17-44-15 от 02.11.2023 г. е постъпило писмено становище от „Софийска вода“ АД, в което по т. 1 се посочва, че Указанията следва да отразят периода на одобрение на бизнес плановете, респективно периода на прилагане на новите утвърдени цени през регулаторния период, което важи за коефициент Q_e , но също така и за коефициенти Q_i и Q_r . Дава се пример с коефициент Q_e . Според дружеството, би било несправедливо спрямо реално получените икономически ползи, ако разликата между прогнозни и отчетени разходи за електрическа енергия, след приспадане на получени компенсации, бъде сравнявана за цялата 2022 г. спрямо цялата прогнозна 2022 г. В тази връзка, се предлага Указанията да включват достатъчно конкретен текст, който да адресира разминаванията между прогнозна година и реални ценови периоди. Според дружеството, възможно решение би било в Указанията да бъде записано, че съпоставка на разходите следва да се извършва спрямо месеца (датата) на влизане в сила на първата цена от одобрените бизнес планове, и се съпоставя спрямо прогнозен дял на разходите за съответната част от годината. По т. 2.1 се посочва, че в т. 9.2.а от проекта на Указания се

визира хипотеза за корекция в положителна посока, а същевременно в Указанията липсва текст, който да описва аритметически прилагането на тази хипотеза. В тази връзка се предлага да бъде допълнена точка, която да детайлизира прилагането на хипотеза за положителна корекция, по аналогия с т. 9.2.а.6 от проекта. По т. 2.2 с цел яснота се предлага в т. 9.2.а.4 от проекта на Указания текстът „всички относими показатели“ да се допълни и придобие следната редакция: „всички относими съгласно

т. 9.2.а.1 по-горе показатели“. По т. 2.3 се посочва, че т. 9.2.а.5 от проекта на Указания спира в детайлизирането на начина на прилагане до достигане на преизчислено потребление в кВтч, поради което се предлага тази точка да се допълни, като за всяка от двете хипотези (за услугата „доставяне вода на потребителите“ и за услугата „пречистване на отпадъчните води“) се посочи кои точно цени на електроенергията ще бъдат използвани за преизчисление на разхода в стойностно изражение в лв. В т. 3.1 предлагат в т. 8 от проекта на Указания да бъде допълнено за коефициент Q_i към кои прогнозни годишни приходи ще бъде отнасяна разликата между прогнозните и действително отчетени инвестиции, тъй като тези разлики са за няколко ценови периоди. По т. 4.1 е направено искане КЕВР да прецизира текста на т. 9.5 от проекта на Указания за коефициент Y , без да е направено конкретно предложение. Според дружеството самият коефициент Y по-същество не се формира от суми на финансови корекции, а води до финансови корекции като следствие.

С писмо с вх. № В-04-49-6 от 06.11.2023 г. (изпратено на 01.11.2023 г.) е постъпило писмено становище от АВиК-Видин, с което се изказва подкрепа за направените от „Водоснабдяване и канализация – Видин“ ЕООД предложения за нуждата коефициент Q_e да обхваща цялата група основни материали, т. к. е налице тенденция за постоянно нарастване на цените на горивата и материалите. Обръща се внимание, че средномесечният паричен доход в област Видин е значително по-нисък от този в региона и в столицата, което определя и по-ниската социална поносимост на цените, поради което комплексната цена се ограничава нормативно и технико-икономически необосновано от нивото на социалната поносимост. Това довежда до значително по-ниски цени на предоставяните от дружеството услуги при идентични нива на разходи за материали, консумативи, минимална работна заплата и други, и е сериозна пречка за нормалното развитие на дружеството, което оперира при едни от най-тежките демографски и икономически условия в страната. Посочва се, че над 50% от разходите на повечето ВиК дружества са за персонал и не е въведен коригиращ коефициент, чрез който да се определи разликата между прогнозните и действително отчетените разходи за персонал, а очакваното увеличение на минималната работна заплата от 01.01.2024 г. значително ще увеличи дела на тези разходи и ще доведе до неизпълнение на заложените в бизнес плана инвестиции. Изразява се становище, че бизнес плановете на ВиК операторите са били одобрени през различно време на годината и е необходимо това да бъде съобразено при изчисляване на коефициентите, отразяващи разлика между прогнозни и действителни разходи, като се вземе предвид не само разходът за електроенергия, но и цялата група оперативни разходи на дружеството.

Становище по направените изказвания и постъпилите становища по проведеното обществено обсъждане:

По отношение направеното устно становище на НБС „Водоснабдител“ – КНСБ, че не е било отговорено на представеното от тях писмено становище по проекта на изменение на НРЦВКУ може да се посочи следното: направеното възражение не е свързано с предмета на настоящото административно производство, а засяга производството по приемане на Постановление № 174 от 29.09.2023 г. на Министерския съвет за изменение и допълнение на НРЦВКУ (обн. ДВ, бр. 84 от 06.10.2023 г.). Независимо от това, с оглед пълнота, може да се отбележи, че в изпълнение

на решение по Протокол № 202 от 22.06.2023 г., по т. 1 на КЕВР и на чл. 26, ал. 3 и ал. 4 от Закона за нормативните актове (ЗНА) на Портала за обществени консултации и на интернет страницата на Комисията е публикуван проект на Постановление на Министерския съвет за изменение и допълнение на НРЦВКУ, заедно с изискуемите съпътстващи документи. В изпълнение на разпоредбите на чл. 6, ал. 2 от ЗРВКУ и чл. 14 от ЗЕ на 05.07.2023 г. КЕВР е провела процедура по обществено обсъждане със заинтересованите лица, на което е взел участие представителят на НБС „Водоснабдител“ – КНСБ. В определения срок са постъпили писмени становища, включително становище с вх. № В-04-99-1 от 20.07.2023 г. от Съюза на ВиК операторите в Република България, НБС „Водоснабдител“ – КНСБ и Федерация „Строителство, индустрия и водоснабдяване“ – КТ „Подкрепа“. Всички постъпили становища и направени устни изказвания от заинтересованите лица са отразени в съгласувателна таблица, която съдържа конкретните предложения на лицата с мотивите към тях, както и мотиви за отхвърлянето на неприетите предложения - *Справка за отразяване на становищата, получени след проведено на 05.07.2023 г. обществено обсъждане на проект на Постановление на Министерския съвет за изменение и допълнение на Наредбата за регулиране на цените на водоснабдителните и канализационните услуги, приета с Постановление № 8 от 18.01.2016 г. на Министерския съвет (обн. ДВ, бр. 6 от 2016 г.).* Посочената справка е публикувана на интернет страницата на КЕВР¹, както и на Портала за обществени консултации².

По отношение направеното устно становище на НБС „Водоснабдител“ – КНСБ за корекция на дефиницията на коефициент Q_e , от която да отпадне текстът „приспаднати с получени помощи и компенсация от държавата“ следва да се посочи:

С Постановление № 174 от 29.09.2023 г. на Министерския съвет (обн. ДВ, бр. 84 от 06.10.2023 г.) са приети изменения и допълнения в НРЦВКУ, като съгласно чл. 6, т. 2 от НРЦВКУ, „*Q_e е коефициент, който се изчислява за всяка година от регулаторния период за всеки В и К оператор като отношение на разликата между прогнозните (одобрени) и действителните (отчетени) разходи за доставяне на електроенергия за технологични нужди от свободен пазар за предоставяне на В и К услугите, приспаднати с получени помощи и компенсация от държавата, отнесена към прогнозните (одобрените) годишни разходи, с които се коригира в положителна или отрицателна посока одобрената цена, при които се вземат предвид заложените в одобрения бизнес план и реално отчетени стойности на относими показатели за качество, отразяващи водни количества и количества електроенергия*“.

В допълнение може да се посочи, че в представеното на 20.07.2023 г. писмено становище по проекта на Постановление на Министерския съвет за изменение на НРЦВКУ не е отправено искане за подобна корекция на дефиницията на коефициент Q_e , съответно не е имало възможност това да бъде обсъдено от Комисията.

В тази връзка, предложението за изменение на дефиницията на коефициент Q_e в указанията на КЕВР ще доведе до противоречие с разпоредбата на чл. 6, т. 2 от НРЦВКУ, поради което **предложението не се приема.**

По отношение постъпилите писмени становища от „Водоснабдяване и канализация - Видин“ ЕООД, „ВиК“ ООД, гр. Габрово, „Водоснабдяване – Дунав“ ЕООД, гр. Разград, „Водоснабдяване и канализация“ ООД, гр. Силистра, „Водоснабдяване и канализация“ ЕООД, гр. Ямбол, „Водоснабдяване и

¹ <https://www.dker.bg/news/1003/65/spravka-za-otrazyavane-na-stanovischata-polucheni-sled-provedeno-na-05-07-2023-g-obschestveno-obszhdane-na-proekt-na-postanovlenie-na-ministerskiya-svet-za-izmenenie-i-doplnenie-na-naredbata-za-regulirane-na-tsenite-na-vodosnabditeľnite-i-kanalizatsionnite-usl.html>

² <https://www.strategy.bg/PublicConsultations/View.aspx?lang=bg-BG&Id=7685>

канализация“ ООД, гр. Търговище, Съюз на ВиК операторите в Република България, „Български ВиК Холдинг“ ЕАД и АВиК-Видин в които е изразено несъгласие с предложението да се отразяват само промените в разходите за електроенергия в процеса на изменение на одобрените цени на ВиК услуги, без да се разглеждат останалите ценообразуващи елементи, следва се посочи:

Мотивите за изменение и допълнение на НРЦВКУ, чрез въвеждане на коефициент Q_e , участващ във формулата за изменение на одобрените цени на ВиК услуги, са настъпилите драстични изменения в цените на електрическата енергия, търгувана на свободния пазар, които показаха невъзможност за устойчиво планиране от ВиК операторите на разходите за електроенергия през 5-годишния регулаторен период, регламентиран в чл. 10, ал. 1 от ЗРВКУ. В одобрените бизнес планове за регулаторен период 2022 г. - 2026 г. ВиК операторите са прогнозирали разходите за електроенергия въз основа на средна месечна цена, определена на пазар „ден напред“ на „Българска независима енергийна борса“ ЕАД (БНЕБ ЕАД) за 6-месечен период, като по указания на Министерство на регионалното развитие и благоустройството (МРРБ) предимно е използвано второто полугодие на 2021 г. Средната цена за второто полугодие на 2021 г. от сегмент „ден напред“ е 309 лв./МВтч, а за цялата 2022 г. е в размер на 494 лв./МВтч. В последствие през 2022 г. са приети множество програми за компенсация на разходи за електроенергия, както общо за всички небитови потребители (в т.ч. и ВиК дружества), така и конкретно за ВиК сектора. Представените в КЕВР отчетни доклади на ВиК операторите за 2022 г. показват, че над 50% от направените от дружествата разходи за електроенергия са възстановени чрез така получените компенсация. През 2023 г. се наблюдава трайно понижение на цените на електроенергията, търгувана на БНЕБ ЕАД в сегмент „ден напред“, като за първите четири месеца е 238 лв./МВтч, а за първите девет месеца е 208 лв./МВтч като същевременно е продължена и програмата за компенсация на небитовите потребители.

Липсата на адекватно прогнозиране на разходите за електроенергия, които са съществени в процеса на предоставяне на ВиК услуги на потребителите, предоставяните от 2022 г. компенсация, както и неяснотата докога ще продължи предоставянето им (същите продължават и през 2023 г.), води до нарушаване на баланса между интересите на потребителите и доставчиците на услуги от обществен интерес, поради което е отчетена необходимостта в процеса по изменение на одобрените цени да бъде извършвано ежегодно съпоставяне на прогнозните и действителните разходи за електроенергия, с което да се коригират в положителна или отрицателна посока одобрените цени на ВиК услуги.

В допълнение следва да се посочи, че исторически ВиК операторите са представяли в Комисията искания за преразглеждане на одобрените цени на ВиК услуги по реда на чл. 19 от ЗРВКУ основно поради изменения в разходите за електроенергия, които съставляват вторият най-съществен като значимост разход за дружествата в сектор ВиК след разходите за персонал. В тази връзка липсата на предвидимост на цената на доставяната от свободен пазар електроенергия за периода на бизнес плана създава значителни рискове пред неговото изпълнение.

Предвид горното, с приетото ПМС за изменение на НРЦВКУ, в чл. 6, т. 2 от НРЦВКУ, във формулата за изчисляване на коефициент Q е добавен коефициент Q_e , който се изчислява за всяка година от регулаторния период за всеки В и К оператор като отношение на разликата между прогнозните (одобрени) и действителните (отчетени) разходи за доставяне на електроенергия за технологични нужди от свободен пазар за предоставяне на В и К услугите, приспаднати с получени помощи и компенсация от държавата. Формулата за годишните изменения на одобрените цени по метода „горна граница на цени“, включително коефициентите участващи в изчисленията, са нормативно регламентирани в НРЦВКУ. С указанията се прецизират разпоредбите на НРЦВКУ, без да

се изменят и допълват.

По отношение изразеното устно и писмено становище на НБС „Водоснабдител“ – КНСБ, както и постъпилите писмени становища от „Водоснабдяване и канализация - Видин“ ЕООД и АВиК-Видин, че коефициент Q_e следва да се прилага в групата разходи по икономически елементи – в случая с електроенергията - за разходите за материали, както и писменото становище на Съюза на ВиК операторите в Република България и „Български ВиК Холдинг“ ЕАД, че е необходимо да се отразяват нарастващите цени на отделните стоки и услуги, които влияят пряко върху оперативните разходи на ВиК операторите (например горива, метали, полиетилен и други), може да се посочи, че видно от разпоредбата на чл. 6, т. 2 от НРЦВКУ, коефициент Q_e следва да се прилага конкретно за разходите за електроенергия, а не за разходите, попадащи в група „Материали“ (в които се включват и разходи за обеззаразяване, за работни облекла, за ремонти и други). При определянето на коефициент Q_e се вземат предвид заложените в одобрения бизнес план и реално отчетени стойности на относими показатели за качество, отразяващи водни количества и количества електроенергия, които нямат отношение към другите разходи за материали.

Отразяването на нарастващите цени на различните групи материали се извършва чрез ежегодното изменение на одобрените цени на базата на актуална информация за инфлацията от влизането в сила на утвърдената цена за първия ценови период при прилагане на метода „горна граница на цени“ по реда на чл. 6, т. 2 от НРЦВКУ.

В допълнение следва да се посочи, че ежегодно изменение на цените на ВиК услугите въз основа на отчетените от ВиК операторите разходи може да се извършва единствено чрез метода „норма на възвръщаемост“ (разходи плюс). Доколкото ЗРВКУ изисква ВиК операторите да разработват 5-годишни бизнес планове и одобряването на техническата и икономическата част на бизнес плановете е условие за одобряването им в частта за цените, Комисията прилага метод на регулиране със стимули „горна граница на цени“. Целта на този метод е да стимулира регулираните дружества да повишават качеството на регулираните услуги и едновременно с това да повишават своята ефективност, като оптимизират разходите за предоставяне на тези услуги. В тази връзка, методът не предполага цените на регулираните услуги да бъдат изменяни като отразяват всички извършени разходи, защото по този начин дружествата прехвърлят ефекта върху потребителите без да имат стимул за оптимизация. В тази връзка така представените становища са неоснователни.

По отношение направеното устно предложение на НБС „Водоснабдител“ – КНСБ и Съюза на ВиК операторите в Република България, както и постъпилите писмени становища от „Водоснабдяване и канализация - Видин“ ЕООД, „ВиК“ ООД, гр. Габрово, „Водоснабдяване – Дунав“ ЕООД, гр. Разград, „Водоснабдяване и канализация“ ООД, гр. Силистра, „Водоснабдяване и канализация“ ЕООД, гр. Ямбол, „Водоснабдяване и канализация“ ООД, гр. Търговище, НБС „Водоснабдител“ – КНСБ по т. 2, Съюз на ВиК операторите в Република България, „Български ВиК Холдинг“ ЕАД и АВиК-Видин за въвеждане на коефициент във връзка с минималната работна заплата или отразяване по друг начин на измененията на разходите за възнаграждения може да се посочи:

Формулата за годишните изменения на одобрените цени по метода „горна граница на цени“, включително коефициентите участващи в изчисленията, са нормативно регламентирани в НРЦВКУ. С указанията се прецизират разпоредбите на НРЦВКУ, без да се изменят и допълват. В НРЦВКУ не е регламентиран коефициент, които да отразява измененията на разходите за възнаграждения, поради което и такъв не може да бъде изначално въведен и регламентиран с указанията на Комисията.

В допълнение, в представеното на 20.07.2023 г. писмено становище от Съюза на ВиК операторите в Република България, НБС „Водоснабдител“ – КНСБ и Федерация

„Строителство, индустрия и водоснабдяване“ – КТ „Подкрепа“ по проекта на Постановление на Министерския съвет за изменение на НРЦВКУ е било направено аналогично предложение, което е отразено в съгласувателната таблица, както и са посочени изрични мотиви за неговото неприемане, както следва: *В бизнес плановете 2022-2026 г. Комисията е дала възможност на ВиК операторите да зложат средногодишен темп на изменение на средния размер на възнаграждение на единица персонал на ЕПЗ в размер на до 15%, във връзка с подписано споразумение № РД-02-30-1 от 21.01.2021 г. между НБС „Водоснабдител“ – КНСБ, МРРБ и „Български ВиК холдинг“ ЕАД, с което се гарантира финансова подкрепа за търговските дружества от отрасъл ВиК за изпълнение на инвестиционните им програми и постигане на ежегоден ръст от 15% на основните им работни заплати за следващия регулаторен период 2022-2026 г.*

ВиК операторите следва да постигат заложените нива на показателите за качество 15а и 15б, отчитащи ефективност на персонала. По отношение на средните заплати във ВиК сектора следва да се има предвид, че същите се определят от ръководствата на търговските дружества, в зависимост от ефективното търговско управление, намаляване на загуби на вода, повишаване на събираемост на вземанията и оптимизиране на оперативните разходи.

Следва да се посочи, че ежегодно изменение на цените на ВиК услугите въз основа на отчетените от ВиК операторите разходи може да се извършва единствено чрез метода „норма на възвръщаемост“ (разходи плюс). Доколкото ЗРВКУ изисква ВиК операторите да разработват 5-годишни бизнес плановете и одобряването на техническата и икономическата част на бизнес плановете е условие за одобряването им в частта за цените, Комисията прилага метод на регулиране със стимули „горна граница на цени“. Целта на този метод е да стимулира регулираните дружества да повишават качеството на регулираните услуги и едновременно с това да повишават своята ефективност, като оптимизират разходите за предоставяне на тези услуги. В тази връзка, методът не предполага цените на регулираните услуги да бъдат изменяни като отразяват всички извършени разходи, защото по този начин дружествата прехвърлят ефекта върху потребителите без да имат стимул за оптимизация. В тази връзка предложението **не може да бъде прието**, доколкото не може да бъде отчетено в рамките на възможностите за годишни изменения на одобрените цени на ВиК услуги по реда на чл. 6, т. 2 и чл. 29 от НРЦВКУ. Същевременно, съгласно чл. 19 от ЗРВКУ може да се открие процедура за преразглеждане на цените, когато възникне непредвидено или непредотвратимо събитие от извънреден характер, което съществено променя приходите и икономически обосноваваните разходи на В и К операторите, по реда на глава четвърта, раздел трети от НРЦВКУ.

По отношение направеното предложение в писменото становище на Съюз на ВиК операторите в Република България и „Български ВиК Холдинг“ ЕАД да се предвиди увеличение на целия дял разходи за заплати с 20%, във връзка с увеличението на минималната работна заплата през 2024 г. спрямо 2023 г. следва да се посочи, че съгласно чл. 6, т. 2 от НРЦВКУ, при метода „горна граница на цени“ Комисията едновременно утвърждава цени на В и К оператора за първата година от регулаторния период и одобрява цени за следващите години от регулаторния период, които се изменят в края на ценовия период с инфлационен индекс, намален с коефициент Х; регулаторният период е с продължителност по чл. 10, ал. 1 ЗРВКУ; Комисията по реда на чл. 29 изменя одобрената цена за следващата година от бизнесплана на базата на актуална информация за инфлацията от влизането в сила на утвърдената цена за първия ценови период и коефициент Х.

Доколкото направеното предложение е в противоречие с разпоредбата на чл. 6, т. 2 от НРЦВКУ, същото **не може да бъде прието.**

По отношение направеното устно предложение и постъпилото писмено

становище на НБС „Водоснабдител“ – КНСБ по т. 2.3 за въвеждане на четири степени за изпълнение на нивата на показателите за качество може да се посочи, че в чл. 37, ал. 1 от НРКВКУ е въведена система за оценка на изпълнението на показателите за качество на ВиК услугите с 4 нива (добро, средно, лошо и пълно неизпълнение). Видно от разпоредбите на чл. 37, ал. 5 от НРКВКУ, *Комисията определя с указанията по чл. 1, ал. 2 параметрите на нивата за оценка на изпълнението на показателите за качество по ал. 1 за всеки един показател за качество, начините на изчисляване на финансовите корекции по глава пета, които се налагат за изпълнението/неизпълнението на единните показатели за ефективност, както и минималните и максималните стойности на финансовите корекции.* В тази връзка в глава пета на НРКВКУ са въведени изисквания за прилагане от Комисията на стимули и корекции, като в чл. 41 от НРКВКУ са посочени мерките при добро изпълнение по смисъла на чл. 37, ал. 1, а в чл. 42 от НРКВКУ са посочени мерките при пълно неизпълнение или лошо изпълнение по смисъла на чл. 37, ал. 1.

Видно от гореизложеното, системата за оценка на изпълнението на показателите за качество на ВиК услугите по смисъла на чл. 37, ал. 1 от НРКВКУ се използва за прилагане на финансови корекции при добро изпълнение, както и при пълно неизпълнение или лошо изпълнение на единните показатели за ефективност по реда на НРЦВКУ, респективно чрез коефициент Y , и не е относима към определянето на коефициент Q_e .

Следва да се посочи, че съгласно чл. 11, ал. 4 от ЗРВКУ, *одобрените бизнес планове стават задължителни за изпълнение от съответния В и К оператор*, а съгласно чл. 11, ал. 5 от ЗРВКУ, *ВиК операторите са задължени да изпълняват показателите за качество, определени съобразно изискванията на ал. 1, т. 1.* Методологията за изчисляване на коефициент Q_e е тясно обвързана с постигнатите резултати от дружествата, измерени чрез относимите показатели за качество и не може да се очаква ВиК операторите да бъдат компенсирани чрез увеличение на цената на ВиК услугите в случай, че не са изпълнили очакваните от потребителите ангажименти за ефективност и повишаване на качеството на ВиК услугите. В тази връзка предложението **не се приема.**

По отношение направеното устно предложение на НБС „Водоснабдител“ – КНСБ за включване на услугата „отвеждане на отпадъчни води“ в обхвата на коефициент Q_e може да се посочи, че същата е включена в т. 9.2.a.7 от проекта за изменение на Указания НРЦВКУ.

По отношение изразеното устно становище на НБС „Водоснабдител“ – КНСБ, че коефициентът Q_e трябва да доведе до повишаване на признатите разходи за електроенергия за тези ВиК оператори, чиито цени са били ограничени от социалната поносимост, както и постъпилите писмени становища от „Водоснабдяване – Дунав“ ЕООД, гр. Разград „Водоснабдяване и канализация“ ООД, гр. Монтана, „Водоснабдяване и канализация“ ООД, гр. Силистра и НБС „Водоснабдител“ – КНСБ по т. 2.2 за това, че са заложили по-ниски разходи за електроенергия поради ограничения от социалната поносимост може да се посочи, че в т. 8 от проекта за изменение на Указания НРЦВКУ е уточнено, че с коефициент Q_e могат да се коригират одобрените цени на ВиК услуги в положителна или отрицателна посока, а в т. 9.2.a.5 и 9.2.a.6 е посочен редът, по който коефициент Q_e ще се прилага в случаите, в които ВиК операторът е отчел по-висок разход в лв. за доставяне на електроенергия за технологични нужди от свободен пазар за услугата доставяне вода на потребителите или за услугата пречистване на отпадъчни води, приспаднат с получени помощи и компенсации от държавата, спрямо заложения разход в одобрения бизнес план.

По отношение постъпилото писмено становище на „НБС „Водоснабдител“ – КНСБ по т. 2.4, с което се предлага в определението в т. 8 „С коефициентите Q_p , Q_e и Y могат да се коригират одобрените цени на ВиК услуги в положителна или отрицателна посока“ по отношение коефициент Q_e да отпадне текстът „отрицателна

посока“ или да се определи диапазона му на действие, следва да се посочи, че приемането на това предложение би било в противоречие на редица принципи заложи в ЗРВКУ, включително предотвратяване на злоупотреба с господстващо положение (чл. 7, т. 2); защита на интересите на потребителите (чл. 7, т. 3); икономическа обосновааност на цените на В и К услугите (чл. 7, т. 4); създаване на условия за В и К операторите да експлоатират и поддържат системата и да вложат инвестиции при намаляване на експлоатационните разходи (чл. 7, т. 6); насърчаване намаляването на загубите на вода, ефективното и икономичното използване на доставените водни количества от потребителите (чл. 7, т. 9) и други. Коефициент Q_e следва да коригира одобрените цени в отрицателна посока в случаите, в които ВиК операторът е отчетел по-ниски разходи за доставена от свободен пазар електроенергия спрямо заложените в цените на ВиК услугите. В тези случаи Комисията е съобразила логиката на метода за ценово регулиране чрез стимули „горна граница на цени“ и е предвидила в т. 9.2.а.4 при постигане или преизпълнение на нивата на относимите показатели за качество, за изчисляването на коефициент Q_e да се прилага половината от разликата в лв. между разчет и отчет, отнесена към прогнозните (одобрените) годишни разходи. Не е възможно в Указанията да бъде определен диапазона на действие на коефициент Q_e , доколкото това е свързано с отчетените от ВиК операторите резултати. В тази връзка предложението **не се приема.**

По отношение направеното устно предложение и постъпилите писмени становища по т. 2.1 от НБС „Водоснабдител“ – КНСБ, по т. 1 от „Софийска вода“ АД и от АВиК-Видин за включване в указанията на механизъм, за отразяване на времевото действие на утвърдените цени – да бъдат равнопоставени ВиК операторите, на които новите цени са били одобрени по-късно при определянето на коефициент Q_e , както и предложението на НБС „Водоснабдител“ – КНСБ да съобрази получените компенсации с периода на одобряване на бизнес плана може да се посочи, че при определянето на коефициент Q_e , Комисията ще съобрази одобряването на бизнес планове за регулаторен период 2022-2026 г., респективно влизането в сила на новите цени на ВиК услуги, и в тази връзка е направено съответното уточнение в т. 8 от Указанията.

По отношение на получените от ВиК дружествата помощи и компенсации за потребена електрическа енергия е отчетено, че с Решение на Народното събрание от 16.12.2021 г. за изменение и допълнение на Решение на Народното събрание за справяне с ценовата криза на електроенергията, прието на 15 декември 2021 г. (обн. ДВ, бр. 108 от 2021 г., в сила от 17.12.2021 г.), е наложен мораториум върху цената на електрическата енергия, ВиК услугите и топлинната енергия на регулиран пазар на нивата от 16 декември 2021 г., като срокът на действие на мораториума е до 31 март 2022 г. В тази връзка е необходимо да се вземе предвид, че през период от три месеца през 2022 г. Комисията е била възпрепятствана да осъществява процедури по разглеждане на заявленията на ВиК операторите за одобряване на бизнес планове и цени на ВиК услуги поради наложения мораториум, респективно следва при определянето на коефициент Q_e за 2024 г., за който ще се използват данни за 2022 г., да не бъдат отчетени получените помощи и компенсации за потребена електроенергия за периода януари – март 2022 г.

По отношение направеното в писменото становище от Съюз на ВиК операторите в Република България и „Български ВиК Холдинг“ ЕАД предложение 2022 г. да не се приема за базова при изчисляване на коефициенти, отразяващи разлика между прогнозни и действително отчетени разходи следва да се посочи, че съгласно чл. 6, т. 2 от НРЦВКУ, при метода „горна граница на цени“ Комисията едновременно утвърждава цени на В и К оператора за първата година от регулаторния период и одобрява цени за следващите години от регулаторния период, които се изменят в края на ценовия период с инфлационен индекс, намален с коефициент X ; регулаторният период е с продължителност по чл. 10, ал. 1 ЗРВКУ; Комисията по реда на чл. 29 изменя

одобрената цена за следващата година от бизнесплана на базата на актуална информация за инфлацията от влизането в сила на утвърдената цена за първия ценови период и коефициент X. Видно от разпоредбите на чл. 6, т. 2 от НРЦВКУ, включените в коефициент X коефициенти E, Qp и Qe се изчисляват за всяка година от регулаторния период.

Доколкото направеното предложение е в противоречие с разпоредбата на чл. 6, т. 2 от НРЦВКУ, същото **не може да бъде прието**.

По отношение писменото становище по т. 3 на НБС „Водоснабдител“ – КНСБ за включване в указанията на механизъм, за отразяване на времето действие на утвърдените цени при определянето на коефициент Qi така, че да бъде отразена досегашната практика на регулатора, както и въвеждането в Указанията на коефициент, който да отразява други съществени фактори може да се посочи, че при определянето на коефициент Qi, Комисията ще съобрази одобряването на бизнес плановете за регулаторен период 2022-2026 г., респективно влизането в сила на новите цени на ВиК услуги, така както е направено и през предходния регулаторен период, като в тази връзка е направено съответното уточнение в т. 8 от Указанията.

По отношение направеното устно предложение на Съюза на ВиК операторите в Република България да се направи „кошница на цени“, в която да влязат цени, които действително влияят върху разходите на ВиК дружествата, защото в инфлацията, изчислявана от НСИ, се включват неотнормирани за сектора продукти и услуги, и постъпилото писмено становище от Съюз на ВиК операторите в Република България и „Български ВиК Холдинг“ ЕАД - да се използват например индекси на разходите в строителството, може да се посочи:

Прилагането на инфлация не към одобрените цени, а към конкретни ценообразуващи елементи, предполага преразглеждане на одобрените цени, което се извършва по реда на глава Четвърта, раздел Трети от НРЦВКУ, а не изменение на одобрените цени, което се извършва по реда на глава Четвърта, раздел Втори от НРЦВКУ. Индексът на потребителските цени е официалният измерител на инфлацията в Република България.

В допълнение, в представеното общо становище от Съюза на ВиК операторите в Република България, НБС „Водоснабдител“ – КНСБ и Федерация „Строителство, индустрия и водоснабдяване“ – КТ „Подкрепа“ в рамките на производството по изменение и допълнение на НРЦВКУ е посочено, че трябва да се прецизират текстовете за инфлация, като няма направено конкретно предложение. В съгласувателната таблица е посочено, че *„На интернет страницата на Националния статистически институт в раздел Статистически данни / Макроикономическа статистика е наличен раздел Инфлация и индекси на потребителските цени“*.

Към момента на интернет страницата на НСИ не са налични статистически данни за инфлация за предложената специфична „кошница на цени“ конкретно за ВиК операторите, нито са налични индекси на разходите в строителството. Съюзът на ВиК операторите в Република България и „Български ВиК Холдинг“ ЕАД не са представили конкретни предложения за използване от Комисията на различни данни от публикуваните от НСИ, включително източник на информация, методология на изчисление и други. В тази връзка направените общи предложения **не могат да бъдат приети**.

По отношение направеното устно становище на Съюза на ВиК операторите в Република България, че ВиК операторите не могат да достигат нивата на одобрените показатели за качество на ВиК услугите, както и постъпилите писмени становища от „Водоснабдяване и канализация“ ЕООД, гр. Ямбол и НБС „Водоснабдител“ – КНСБ по т. 2 за липса на предвидимост на регулаторния процес може да се посочи, че съгласно чл. 11, ал. 4 от ЗРВКУ, *одобрените бизнес плановете стават задължителни за*

изпълнение от съответния В и К оператор, а съгласно чл. 11, ал. 5 от ЗРВКУ, ВиК операторите са задължени да изпълняват показателите за качество, определени съобразно изискванията на ал. 1, т. 1. Прилагането на коефициент Q_e е тясно свързано с отчетените от ВиК операторите резултати и постигнатите нива на ефективност и повишение на качеството на ВиК услугите, измерено чрез относимите нива на показателите за качество на ВиК услугите.

По отношение направеното устно изказване и постъпилото писмено становище на Националния статистически институт относно предоставяните на КЕВР данни за доход, както и постъпилото писмено становище на Омбудсмана на Република България при определяне на социалната поносимост за съответната година да се използват само и единствено статистически надеждни данни на НСИ за съответните години, може да се посочи следното:

С решение по Протокол № 177 от 01.09.2016 г., по т. 3, Комисията е приела *Анализ на проблеми, свързани с критериите по прилагане на принципа на социална поносимост на водоснабдителните и канализационните услуги*. Същият е изпратен до съответните институции в законодателната и изпълнителната власт, имащи отношение по темата. В анализа е посочено, че данните, които НСИ представя на КЕВР за средно-месечен доход на лица от домакинство по области са от регулярно провеждано „*Наблюдение на домакинските бюджети*“ и поради извадковия характер на изследването са обременени със стохастични грешки, които би трябвало да се имат предвид при използването им.

След приемането на анализа от КЕВР, от страна на Министерството на регионалното развитие и благоустройството (МРРБ) са инициирани няколко срещи с представители на НСИ и КЕВР, на които са обсъдени възможностите за предоставяне на други, различни данни за средно-месечен доход на лица от домакинство, въз основа на които да се коригират изчисленията за размера на социална поносимост на цените на ВиК услугите, и са представени данни от изследване „*Статистика на доходите и условията на живот „SILC*“. В рамките на проведените срещи от страна на МРРБ са приети предложенията на КЕВР за нормативни промени и даване на възможност КЕВР да утвърждава по-ниска цена за минимално количество вода, необходимо за санитарно-хигиенни нужди, за която да се прилага принципът на социална поносимост.

Съобразно горното, през регулаторен период 2017-2021 г. КЕВР е изчислявала нивото на социална поносимост на цените на ВиК услугите въз основа на предоставяни от НСИ данни от изследване „*Статистика на доходите и условията на живот „SILC*“, като НСИ е предоставял служебно на Комисията данни за доход по области от това изследване през периода 2016-2019 г. Данните от това изследване са използвани и при извършването на анализи за оценка на проекти по ОП „Околна среда 2014-2020“.

През 2019 г. е проведена работна среща между представители на КЕВР, МРРБ и НСИ, на която е обсъдена възможност за промени в методологиите и бюджетите на изследванията на доходите, които НСИ провежда, като от страна на МРРБ е поет ангажимент в тази посока, с което да се увеличи надеждността на данните за доходи на лица по области. В последствие в Комисията не е постъпила обратна информация за реално предприети действия.

В свое писмо от 26.10.2020 г. НСИ **отказва** да представи данни за доход от изследване „*Статистика на доходите и условията на живот „SILC*“ и е предоставил данни от изследване „*Наблюдение на домакинските бюджети*“. В писмото се посочва, че предоставянето на данни от изследване „*Статистика на доходите и условията на живот „SILC*“ е в **разрез** с политиката на НСИ за предоставяне на информация от изследванията с обхват и актуалност съгласно Списък на стандартните статистически показатели, в съответствие със списъка (т.1.6.2) от изследването „*Статистика на доходите и условията на живот „SILC*“ се публикуват **само индикатори за бедност, а не доходи на домакинства**. В писмото е посочено също така, че НСИ ще публикува информация за

доходите на домакинствата от изследването „*Наблюдение на домакинските бюджети*“, което е **официалният източник на данни за средно-месечен доход на домакинствата по области**. Сходна позиция НСИ е изразил със свое писмо още на 23.11.2017 г. В тази връзка в приетите през 2021 г. Указания НРЦВКУ е посочено, че КЕВР ще изчислява нивото на социална поносимост въз основа на данни от изследване „*Наблюдение на домакинските бюджети*“.

КЕВР вече е одобрила бизнес планове и цени за всяка от годините на регулаторен период 2022-2026 г., като е извършен анализ на социалната поносимост въз основа на данни за средномесечен доход на едно лице от изследване „*Наблюдение на домакинските бюджети*“ по области за 2020 г., увеличен за периода на бизнес плана с прогнозни данни за ръст на brutния вътрешен продукт (БВП). Следва да се отбележи, че на редица ВиК дружества се е наложило да коригират своите бизнес планове и ценови предложения, защото предложените цени са надхвърляли нивото на социална поносимост за някоя от годините на бизнес плана. Същевременно, КЕВР ежегодно изменя одобрените цени на ВиК услуги чрез отчитане на натрупана инфлация и коефициент X, при което отново се извършва анализ на социалната поносимост въз основа на актуални данни за доход.

През 2022 г. Комисията е изисквала от НСИ данни за доход от изследване „*Наблюдение на домакинските бюджети*“ по области за 2021 г. С писма от 15.06.2022 г. и 14.07.2022 г. НСИ е **отказал да представи** данни за всички области. Тези данни са представени едва с писмо от 17.10.2022 г.

През 2023 г. Комисията е изисквала от НСИ данни за доход от изследване „*Наблюдение на домакинските бюджети*“ по области за 2022 г. В писмо от 09.10.2023 г. НСИ посочва, че ще направи **компромис** и ще публикува данни за всички области, с посочена максимална грешка за всяка област, като уточнява, че високата максимална грешка на оценката прави данните ненадеждни и всеки потребител трябва да прецени за какви цели ще ги ползва.

Отчитайки фактите, че е възможно КЕВР да не получи актуални данни за доход от изследване „*Наблюдение на домакинските бюджети*“ по области за съответната година, което да възпрепятства извършването на анализ на социалната поносимост в процедурите за ежегодни годишни изменения на одобрените цени на ВиК услуги през регулаторния период, в проекта за изменение на Указания НРЦВКУ е допълнен текст, който да регламентира действията на КЕВР в подобни случаи – а именно да използва данните за социална поносимост на цените на ВиК услугите от одобрения бизнес план за съответната година.

В заключение следва да се отбележи, че НСИ нееднократно е посочвал, че изследване „*Наблюдение на домакинските бюджети*“ е официалният източник на данни за средно-месечен доход на домакинствата по области, докато от изследване „*Статистика на доходите и условията на живот EU-SILC*“ могат да се публикуват само индикатори за бедност, а не доходи на домакинствата. Именно в тази връзка КЕВР използва данни за доход от изследване „*Наблюдение на домакинските бюджети*“, като Комисията няма компетентност по отношение данните за доход на лице от домакинство и не може да вземе отношение по тяхната надеждност.

Следва да се уточни, че изложеното в становището на НСИ за нежелание на КЕВР да се съобрази с бележките и становищата на НСИ относно промени в съответните нормативни документи за източник на информация за доходи **са неприемливи**. КЕВР се е съобщила със становището на НСИ относно това, че изследване „*Наблюдение на домакинските бюджети*“ е официалният източник на данни за средно-месечен доход на домакинства по области.

Изложената теза в становището на Омбудсмана на Република България, че КЕВР следва да предприеме необходимите мерки във връзка с високата максимална грешка в изследване „*Наблюдение на домакинските бюджети*“ е **неприемлива**, доколкото това е

изцяло извън компетентността и правомощията на КЕВР. Искането за повишаване надеждността на данните следва да бъде отправено към институцията, която провежда изследването.

По отношение постъпилото писмено становище на АВиК-Видин относно значително по-ниските нива на паричните доходи в област Видин спрямо региона и столицата, което довежда до технико-икономически необосновано нормативно ограничаване на цените на ВиК услугите, предоставяни от дружеството и е сериозна пречка пред неговото развитие следва да се посочи, че с направените изменения в Указанията не се засяга начинът на изчисляване на социалната поносимост, поради което и така представените възражения са извън предмета на настоящото производство.

В допълнение може да се посочи, че с решение по Протокол № 177 от 01.09.2016 г., т. 3, на КЕВР е приет Анализ на проблеми, свързани с критериите по прилагане на принципа на социална поносимост на ВиК услуги. В анализа са посочени редица международни изисквания по отношение правото на достъп до вода и канализация, признато с Резолюция 64/292 от 28.07.2010 г. на ООН и Общ коментар № 15 за правото на вода, приет от Комисията за икономически, социални и културни права към ООН през 2002 г., както и Комуникация на Европейската комисия от 2014 г. за нуждата от прилагане на мерки за гарантиране на икономическата достъпност на ВиК услугите включително чрез предоставяне на финансови помощи за лица и домакинства с ниски доходи. В анализа е посочена информация за приетите през 2015 г. нормативни промени чрез намалението на размера на социална поносимост (от 4 на сто е намалена до 2,5 на сто), въвеждането на изискването за единна цена на обособената територия и отпадането на възможността Комисията да утвърждава цени в зависимост от потребеното водно количество, като е оценен ефектът върху потребителите и ВиК операторите. Изрично е обърнато внимание, че нормативната уредба не дава отговор как ще се процедира, ако ВиК операторът не може да осигури част от изискуемите разходи за управление на публичните ВиК мрежи поради надхвърляне на размера на социална поносимост, както и не изяснява ангажиментите на заинтересованите страни в тези случаи. В анализа Комисията е предложила редица възможности за нормативни промени, чрез които тези проблеми да бъдат разрешени, включително да се възстанови възможността Комисията да утвърждава цени на ВиК услугите в зависимост от потребените количества, като принципът за социална поносимост да е валиден за цената, приложена за необходимите минимални количества вода за питейно-битови цели. Комисията е изпратила анализа до съответните институции в изпълнителната и законодателна власт с предложение да бъде взет предвид при разработване на нормативни промени, касаещи ВиК сектора, като до момента в КЕВР не е постъпвала информация за предприети действия в тази посока.

По отношение постъпилото писмено становище на НБС „Водоснабдител“ – КНСБ по т. 5, в което е изложено несъгласие с предложението в случай, че не бъдат предоставени данни за разполагаем средномесечен паричен доход на лице от домакинството по области от изследване „Наблюдение на домакинските бюджети“, Комисията да използва данните за социална поносимост на цените на ВиК услугите от одобрения бизнес план за съответната година, като се предлага в случай, че НСИ не предостави данни за някоя година да се предвиди възможност за индексирание на одобрената в бизнес плана социална поносимост следва да се посочи, че чрез предложената корекция ще се даде възможност Комисията да измени одобрените цени на ВиК услуги за тези дружества, за чиито обособени територии на действие не са постъпили данни за доход, чрез които КЕВР да може да определи нивото на социална поносимост на цените на ВиК услугите. В противен случай Комисията ще е възпрепятствана да извърши изискуемия съгласно нормативната уредба анализ на социалната поносимост, респективно да утвърди цени на ВиК услуги.

По отношение на предложението да се предвиди възможност за индексирание на

одобрената в бизнес плана социална поносимост, то от страна на НБС „Водоснабдител“ – КНСБ не са представени конкретни предложения за изчисление, с посочени източници на данни и точен механизъм на изчисление, който КЕВР да обсъди.

По отношение направеното устно изказване и постъпилото писмено становище на НСИ относно необходимостта от отпадане на термина „разполагам“ в т. 52.2.2, т. 52.3.2, т. 52.4.2, същото се приема, като са извършени съответните корекции в т. 52.2.2, т. 52.3.2, т. 52.4.2.

По отношение направеното устно изказване и постъпилото писмено становище на НСИ относно необходимостта от прецизиране на изискването за инфлация на „месечната инфлация, измерена с индекса на потребителските цени (ИПЦ)“, същото се приема, като са извършени съответните корекции в т. 52.2.1, т. 52.3.1, т. 52.4.1.

По отношение на предложението на НСИ да се уточни кой точно период следва да се използва и с кой месец се прави сравнението, включително дали сравнението се прави на месечна или на годишна база, следва да се има предвид, че утвърдените цени на ВиК услуги винаги влизат в сила от 1-во число на съответния месец, респективно се използват месечни данни за инфлация. В тази връзка в раздел I от глава пета на Указания НРЦВКУ е уточнено, че при годишните изменения на цени по време на регулаторния период Комисията използва данни на НСИ - динамичен ред CPI.1.2.xls, за които в интернет страницата на НСИ е уточнено, че е ИПЦ, предходният месец = 100 (месечна инфлация).

По отношение направеното устно изказване от представители на „Софийска вода“ АД и постъпилото писмено становище от дружеството по т. 2.2 относно необходимостта от потвърждение на относимите показатели за качество може да се посочи, че относимите показатели за качество на ВиК услугите са ясно конкретизирани в т. 9.2.a.1 от проекта на Указания, но с цел избягване на съмнения предложението се приема, като е извършена корекция в т. 9.2.a.5.

По отношение направеното устно изказване от представители на „Софийска вода“ АД и постъпилото писмено становище от дружеството по т. 2.3 относно необходимост от разширяване на дефинициите в т. 9.2.a.5 и поясняване как се стига до стойност в лв., предложението се приема, като е извършена корекция в т. 9.2.a.5.

По отношение постъпилото писмено становище от „Софийска вода“ АД по т. 2.1 в Указанията да бъде допълнена точка, която да детайлизира прилагането на хипотеза за положителна корекция чрез коефициент Q_e следва да се посочи, че видно от разпоредбата на чл. 6, т. 2 от НРЦВКУ, чрез коефициенти Q_r , Q_e и Y се коригират в положителна или отрицателна посока одобрените цени, респективно се дава правна възможност на Комисията в зависимост от отчетените от дружествата резултати чрез тези коефициенти да изменя в положителна посока (т. е. да увеличава) или в отрицателна посока (т. е. да намалява) одобрените цени на ВиК услуги – за разлика от коефициенти E и Q_i , чрез които Комисията има право да изменя одобрените цени само в отрицателна посока.

В тази връзка прилагането на коефициент Q_e в положителна посока ще зависи изцяло от отчетените от дружествата резултати по отношение на отчетените разходи за доставена електроенергия от свободен пазар, след приспадане на получени помощи и компенсации, и постигнатите нива на относимите показатели за качество на ВиК услугите, чието изпълнение е задължително за ВиК дружествата. В тази връзка в т. 9.2.a.5 от Указанията е конкретизиран подходът на Комисията, именно в случаите, в които ВиК операторите са отчетели по-висок разход спрямо заложения в бизнес плана, т. е. именно случаите предполагащи положителна корекция, като следва да се отчете, че е прието предложението на дружеството по т. 2.3 за необходимост от разширяване на дефинициите в т. 9.2.a.5 и поясняване как се стига до стойност в лв.

По отношение направеното устно изказване от представители на „Софийска вода“ АД и постъпилото писмено становище от дружеството по т. 3.1 относно необходимост от пояснение в т. 8 относно коефициент „Qi“ към кои точно годишни приходи се прави съотнасяне на изпълнението, предложението се приема, като е извършена корекция в т. 8 по отношение както на коефициент Qi, относно необходими годишни приходи, така и аналогично по отношение на коефициенти Qp и Qe относно годишни разходи, съответно са извършени корекции и в т. 52.2.1, т. 52.3.1, т. 52.4.1.

По отношение постъпилото писмено становище от „Софийска вода“ АД по т. 4.1, с искане за прецизиране на текста на т. 9.5 от проекта на Указания за коефициент Y, следва да се посочи, че не е направено конкретно предложение, което Комисията да обсъди.

По отношение постъпилите писмени становища от „ВиК“ ООД, гр. Габрово и „Водоснабдяване – Дунав“ ЕООД, гр. Разград, „Водоснабдяване и канализация“ ООД, гр. Силистра, „Водоснабдяване и канализация“ ЕООД, гр. Ямбол, „Водоснабдяване и канализация“ ООД, гр. Търговище за намаляващи водни количества и предложението на „Водоснабдяване – Дунав“ ЕООД, гр. Разград за въвеждане на допълнителен коефициент, който да отразява променено потребление може да се посочи, че това е в противоречие с метода на регулиране „Горна граница на цени“ и по същество се предлага да се премине към метода на регулиране „Горна граница на приходи“.

Искане към Комисията за преминаване към метода „Горна граница на приходи“ е направено в рамките на проведеното на 06.04.2021 г. обществено обсъждане на проекта на Указания НРЦВКУ, като Комисията е обосновала причините да не се приеме, както следва:

При метода „норма на възвръщаемост“ (разходи плюс), Комисията утвърждава цени и наблюдава текущо фактическите стойности на необходимите приходи на ВиК оператора и техните компоненти, като продължителността на регулаторния период е не по-кратка от една година, а следващ регулаторен преглед се извършва по инициатива на Комисията или на ВиК оператора при съществени отклонения между одобрени и действителни разходи и/или възвръщаемост по преценка на Комисията. Този метод е прилаган от Комисията при първите бизнес планове на ВиК операторите за периода 2006-2008 г., които съгласно §2, ал. 2 от ПЗР на ЗРВКУ са изготвяни за 3-годишен период. Същият не може да бъде приложен за 5-годишен регулаторен период, тъй като предполага възможност за ежегодно изменение на утвърдените цени на ВиК услуги, при което ще отпадне връзката между одобрения бизнес план и утвърдените цени на ВиК услуги.

Прилагането на метода на ценово регулиране „горна граница на приходи“ включва използването на коефициент Z, който съгласно чл. 6, т. 3 от НРЦВКУ отразява разликите между прогнозни и действителни необходими приходи, породени от разликата между прогнозните и действителните количества доставени, отведени и пречистени води. Към момента този метод за ценово регулиране се прилага единствено в сектор Електроенергетика, в който обаче има много високо ниво на достоверност на данните за количествата на вход и изход система. Същевременно в сектор ВиК се констатира, че данните за количествата на вход и изход система са с много ниско ниво на достоверност:

- Вход водоснабдителна система: съгласно годишен доклад и сравнителен анализ на ВиК сектора за 2019 г., приет от КЕВР с решение по т. 3 от Протокол № 257 от 02.12.2020 г., делът на водните количества на вход водоснабдителна система без измерване е 25% от всички подадени количества. Изпълнението на показателя за качество ПК6, с който се отразява въвеждането на водомерни зони, имащи постоянно измерване на дебит и налягане на вход/изход зона, с интервал на запис на данни от 15 минути и архивиране на данните в електронни бази данни, за период от минимум 1 година, и

измервания в критична точка при необходимост, към края на 2019 г. е 23,7% при дългосрочно ниво 100%.

- Изход водоснабдителна система: Изпълнението на показателя за качество ПК12е, с който се отразява ефективността на изграждането на водомерно стопанство (водомери на СВО) към края на 2019 г. е 55,2%, т.е. едва половината от водомерите на СВО са приведени в техническа и метрологична годност през отчетната година и отговарят на одобрения тип. Същевременно към края на 2019 г. се отчита ниво на ПК4б Общи загуби на вода във водоснабдителните системи от 61,1%, които са формирани от търговски и реални загуби на вода, а търговските загуби на вода включват неточност при измерване и незаконно ползване.

Отчитайки ниското ниво на достоверност на данните за водните количества на вход и изход водоснабдителна система, може да се направи извод, че на този етап прилагането на метода „горна граница на приходи“ може да доведе до манипулиране на данните за водните количества, респективно на коефициент Z.

Методът „горна граница на цени“ се използва в регулаторен период 2017 – 2021 г. на ВиК сектора и има натрупана практика по неговото прилагане. С приемането на НРЦВКУ и НРКВКУ от 2016 г. са отстранени много от констатираните преди това недостатъци, като е предвидена възможност за одобряване на цени за всяка от годините на регулаторния период, които в последствие служебно се изменят. Това дава възможност за високо ниво на предвидимост на темпа на промяна на цените през следващия регулаторен период както за ВиК операторите, така и за потребителите на ВиК услуги. В тази връзка е прието да се продължи прилагането на метода „горна граница на цени“ и през регулаторен период 2022-2026 г.

Съгласно отчетените данни от ВиК операторите за 2019 г., като търговски загуби са отчетени 73,8 млн.м³, или 22% от отчетената фактурирана вода (334,5 млн.м³). Това доказва големия потенциал, който не се усвоява от дружествата, и в случай на прилагане на метода „горна граница на приходи“ тези търговски загуби няма да бъдат намалени, защото дружествата няма да имат мотивация да ги оптимизират, тъй като това би довело до нарастване на фактурираните количества спрямо предвидените по бизнес план, съответно намаляване с коефициент Z на необходимите годишни приходи при прилагане на годишните изменения по метода „горна граница на приходи“. Същевременно е важно да се отбележи, че отчетаните от дружествата нива на търговски загуби са значителни подценени, поради изискването на чл. 30, ал. 4 от Методика за определяне на допустимите загуби на вода във водоснабдителните системи, приета с Наредба № 1 от 05.05.2006 г. на министъра на регионалното развитие и благоустройството (която не е изменяна и актуализирана до момента), съгласно която „при липса на достатъчно информация и наблюдения за размера на търговските загуби те се приемат не повече от 10 на сто от общото количество вода, измерено на входа на ВС“. Методът „горна граница на цени“ следва да стимулира ВиК дружествата да оптимизират както признатите годишни разходи, така и да увеличават фактурираната консумация спрямо предвидените по бизнес план параметри, докато методът „горна граница на приходи“ стимулира дружествата единствено да оптимизират признатите годишни разходи, но не дава стимул за увеличаване на фактурираните количества вследствие намалени търговски загуби (кражби, неточно измерване).

В заключение е посочено, че прилагането на метода „горна граница на приходи“ във ВиК сектора може да започне след като бъдат решени проблемите с надеждното и точно измерване на добитите водни количества от водоизточници (вход ВС) и водомери на СВО (изход ВС); след като се уеднаквят практиките в сектора по отчитане и фактуриране; след като се внедрят изискуемите регистри и бази данни и се осигури надеждна и достоверна отчетна информация от ВиК операторите; след като се актуализират нормативните изисквания и се въведат изисквания за управление и

експлоатация на ВиК мрежите и намаляване на търговските загуби на вода съобразно добрите международни практики; и се осигури стриктен контрол върху търговските практики на дружествата и дейностите по намаляване загубите на вода от страна на публичните собственици на капитала на търговските дружества.

Съгласно чл. 8, ал. 3 и ал. 4 от НРЦВКУ приложимият метод на ценово регулиране за съответната група В и К оператори се определя с решение на Комисията не по-късно от 9 месеца преди началото на регулаторния период и не подлежи на изменение през регулаторния период, за който се прилага. Към настоящия момент КЕВР е одобрила бизнес планове и цени на ВиК услуги за регулаторен период 2022-2026 г. по метода „горна граница на цени“, респективно годишните изменения на одобрените цени на ВиК услуги през регулаторния период следва да бъдат извършени при спазване изискванията на чл. 6, т. 2 от НРЦВКУ.

По отношение постъпилото писмено становище от Съюза на ВиК операторите в Република България и „Български ВиК Холдинг“ ЕАД и твърденията за тенденция за намаляване на потреблението на ВиК услуги поради демографска криза, обезлюдяване на малки населени места и липса на големи стопански потребители, което води до разлика между прогнозните и отчетени приходи за дружествата може да се посочи, че в становището не е направено конкретно предложение към КЕВР, което Комисията да съобрази в границите на своята компетентност.

По отношение направеното в писменото становище от Съюза на ВиК операторите в Република България и „Български ВиК Холдинг“ ЕАД предложение при оценяването на изпълненията на инвестиционните програми на дружествата Комисията да отчете забавянето при изплащането на средствата за компенсиране на завишените разходи за електроенергия следва да се посочи че съгласно чл. 4, ал. 1 и ал. 4 от НРЦВКУ, Комисията ще измени с коефициент Q_i необходимите приходи на ВиК операторите след третата година на регулаторния период, като в този случай намалението или увеличението на необходимите приходи действа за съответния пети ценови период (или 2026 г.), и след края на регулаторния период, като в този случай намалението или увеличението на необходимите приходи действа през втория ценови период от следващия регулаторен период (или 2028 г.), респективно заинтересованите лица ще имат възможност да представят аргументи и становища в рамките на съответните производства за изменение на одобрените цени.

По отношение писменото становище от Съюза на ВиК операторите в Република България и „Български ВиК Холдинг“ ЕАД относно това, че величините и термините използвани за регулаторни цели в Указанията, които не са дефинирани в ЗРВКУ следва да кореспондират или да не противоречат на определени такива от действащи закони, като например Закон за устройство на територията по отношение на ремонти и рехабилитация, Закон за счетоводството по отношение на амортизационни норми и други, следва да се посочи, че не е направено конкретно предложение за редакция на конкретна разпоредба, което да бъде съобразено от КЕВР.

По отношение направеното в писменото становище от Съюза на ВиК операторите в Република България и „Български ВиК Холдинг“ ЕАД предложение при определянето на цените при предоставянето на ВиК услуги между ВиК оператори по реда на чл. 5, ал. 3 от Наредба № 4/2004 г., КЕВР да не променя цени, заложи в договорите между ВиК операторите и одобрени от съответните АВиК, без да е консултирала това със съответните дружества следва да се посочи:

Съгласно чл. 12, ал. 2 от ЗРВКУ (в сила от 23.06.2009 г.), Комисията регулира и цените, по които В и К оператори или други предприятия доставят вода от техни или предоставени им за експлоатация водовземни съоръжения или системи до водоснабдителни системи на други В и К оператори. В тези случаи не се заплаща такса "Регулиране".

Съгласно чл. 5, ал. 3 от Наредба №4/2004 г. (в сила от 17.08.2012 г.), Когато една водоснабдителна или канализационна система се използва за предоставяне на услуги В и К в различни обособени територии, операторите уреждат отношенията си с договор, съгласуван с асоциациите по В и К и Комисията по енергийно и водно регулиране.

Съобразно горното, Комисията е компетентният орган, който регулира цените за услугата доставяне вода на друг ВиК оператор, респективно ВиК операторите не могат да залагат в договорите по чл. 5, ал. 3 от Наредба №4/2004 г. цени различни от утвърдените и одобрени от Комисията. При всяка процедура по утвърждаване и одобряване на цени на ВиК услуги, както и при годишни изменения и/или преразглеждане на одобрени цени, Комисията обсъжда измененията с дружеството заявител в рамките на открито заседание, и обсъжда измененията със заинтересовани лица по смисъла на чл. 14, ал. 2 от ЗЕ, съответно не е възможно КЕВР да измени цени за ВиК услуги без това да е консултирано със съответните дружества.

Въз основа на гореизложеното, в проекта за изменение на Указания НРЦВКУ, приет с решение по Протокол № 317 от 13.10.2023 г., т. 15, са направени следните изменения и допълнения, а именно:

1. Във връзка с частично прието предложение на НБВ „Водоснабдител“ – КНСБ и отчитайки периода на действие на наложения с решение на Народното събрание от 16.12.2021 г. мораториум върху цените на ВиК услугите, включващ периода януари – март 2022 г., в т. 52.2.1 в определението за коефициент Q_e след изреча „приспадат с получени помощи и компенсации от държавата“ се допълва с изреча „извън периода на действие на наложения с Решение на Народното събрание от 16.12.2021 г. мораториум върху цените на ВиК услугите“.

2. Във връзка със становище на НСИ е извършена корекция в т. 52.1.2., 52.2.2, т. 52.3.2, т. 52.4.2, като в текстовете, касаещи анализ на социалната поносимост, отпада думата „разполагам“.

3. Във връзка със становище на НСИ е извършена корекция в т. 52.2.1, т. 52.3.1, т. 52.4.1, като след думите „по данни на НСИ“ е допълнен изразът „за месечна инфлация, измерена с индекса на потребителските цени (ИПЦ)“.

4. Във връзка със становище на „Софийска вода“ АД е извършена корекция в т. 9.2.а.5, като е допълнен изреча: „При определянето на разхода, за който ще се прилага коефициент Q_e , Комисията използва отчетените от ВиК оператора данни за среден разход лв./МВтч за доставена електроенергия за технологични нужди от свободен пазар за съответната услуга, приспадат с получени помощи и компенсации от държавата“.

5. Във връзка със становище на „Софийска вода“ АД е извършена корекция в т. 9.2.а.5, като е:

- коригиран текстът на първи параграф, като е добавен изразът „по точка 9.2.а.1 за съответната услуга“.

- коригиран текстът на първа подточка, който придобива следната редакция: „За услугата „доставяне вода на потребителите“ – чрез ПК4а се използва количеството на неносеща приходи вода, което се сборува с отчетеното количество продадена фактурирана вода, за да се изчисли количеството подадена вода на вход водоснабдителна система в m^3 ; след което чрез ПК11а се изчислява количеството електроенергия в кВтч, за чийто разход в хил. лв. ще се прилага коефициент Q_e “.

- коригиран текстът на втора подточка, който придобива следната редакция: „За услугата „пречистване на отпадъчни води“ се прилага отчетеното ниво на отпадъчни води на вход ПСОВ; след което чрез ПК11б се изчислява количеството електроенергия в кВтч, за чийто разход в хил. лв. ще се прилага коефициент Q_e “.

6. Във връзка със становище на „Софийска вода“ АД е извършена корекция в т. 8, като е допълнен изразът: „При определяне на коефициенти Q_r и Q_e се използват прогнозните (одобрени) годишни разходи за съответната услуга за годината, за която се

изменят одобрени цени на ВиК услуги. При определяне на коефициент Q_i се използват общите прогнозни (одобрени) необходими годишни приходи за годината, за която се изменят одобрени цени на ВиК услуги“.

7. Във връзка с корекцията в т. 8, се извършват корекции в т. 52.2.1, т. 52.3.1, т. 52.4.1, като за коефициенти Q_r и Q_e се допълва изразът „и използване на данни за общите годишни разходи в одобрения бизнес план за ... (съответната година 2024, 2025 и 2026); а в т. 52.4.1 се допълва изразът за коефициент Q_i : „и използване на данни за общите необходими годишни приходи в одобрения бизнес план за 2026 г.“

8. Във връзка със становище на НБС „Водоснабдител“ – КНСБ, е извършена корекция в т. 8, като е допълнен изразът: „При определянето на коефициенти Q_e и Q_i се отчита периодът на прилагане на одобрения бизнес план“.

Изказвания по т.5.:

Докладва И. Касчиев. Проектът на изменени указания е приет от Комисията на 13.10.2023 г. и след това насрочено и проведено обществено обсъждане на 19.10. 2023 г. На общественото обсъждане са взели участие и са направили коментари представителите на: „Български ВиК холдинг“ ЕАД, „Водоснабдител” - КНСБ, Съюз на ВиК операторите, Национален статистически институт, „Софийска вода“ АД и „Лукойл Нефтохим Бургас“ АД. В регламентирания срок са постъпили писмени становища от Омбудсман на Република България, Национален статистически институт, „Лукойл Нефтохим Бургас“ АД, ВиК оператори от областите Видин, Габрово, Разград, Монтана, Силистра, Ямбол, Търговище, както и „Софийска вода“ АД, Асоциация по ВиК – Видин, „Водоснабдител” – КНСБ и общо становище от Съюза на ВиК операторите и „Български ВиК холдинг“ ЕАД. Всички постъпили становища са описани подробно в доклада, както и са дадени становища по направените коментари и предложения. Много от предложенията попадат в извън обхвата на измененията в Указанията и до голяма степен са в противоречие с Наредбата, като например: *да не се отразяват само промените в разхода за електрическа енергия, с новия коефициент Q_e да се обхванат всички разходи от група „материали“ или всички ценообразуващи елементи.*

Направени са и много предложения да се въведе коефициент за отразяване на промените в размера на минималната работна заплата, което също противоречи на разпоредбите в Наредбата, по които Комисията изменя одобрените цени.

Посочено е, че считано от 01.01.2024 г. ще има значително увеличение на размера на минималната работна заплата, с почти 20%, но работната група не разполага с елемент или инструмент, с който да се отрази тази промяна в рамките на изменението на одобрените цени и ефектът върху операторите ще е различен. На този етап работната група няма данни, как да бъде оценен.

Направени са някои предложения, които са свързани с обхвата на промените в Указанията, но, тъй като противоречат на Наредбата, същите не могат да бъдат приети. Например: *новият коефициент Q_e да не се прилага в отрицателна посока или да не се прилага за 2022 г.*

Направено е предложение да се ползват различни данни за инфлация при изменението на цените. Например: „кошница на цени“ или индекси на разходите в строителството, които не са мотивирани и не е изяснено, откъде точно Комисията ще черпи информация и как ще обоснове тази промяна.

В доклада е описана подробно и хронологията с Национален статистически институт по отношение на данните, които се ползват за доходи за изчисляване на размера на социалната поносимост. Припомнени са редица становища на НСИ, в които те са посочвали, че предоставянето на данни от изследване „Статистика на доходите и условията на живот „SILC”, е в разрез с политиката на НСИ за предоставяне на информация, тъй като от това изследване се публикуват само индикатори за бедност, а не

доходи на домакинства. НСИ няколко пъти са казвали в становищата си до Комисията, че официалният източник на данни за средно-месечен доход на домакинства по области е изследване „Наблюдение на домакинските бюджети“, което е записано и в Указанията, че ще бъде ползвано, като източник на тази информация. Работната група е приела направени конкретни предложения от „Водоснабдител“ – КНСБ, Национален статистически институт и „Софийска вода“ АД, като например частично е прието предложението да не се прилагат преизчисления на коефициент Q_e - получени компенсации за електрическа енергия, като работната група е предложила да не се прилагат компенсациите, изплатени на дружествата за периода на действие на мораториума върху цените на ВиК услугите, който е бил в сила между януари и март 2022 г. Прието е и предложението в Указанията изрично да бъде записано, че преизчисляване на коефициентите Q_e и Q_i ще бъде съобразен периодът на прилагане на одобрения бизнес план, въпреки че това е принцип, който е приложен от Комисията през предходния регулаторен период и ще продължи да се прилага дори и да не е изрично записан в Указанията. Направени са корекции в някои текстове, които дават по-голяма яснота за начина на действие на Комисията. Във връзка с гореизложеното и на основание чл. 43, ал. 6 от Правилника за дейността на Комисията за енергийно и водно регулиране и на нейната администрация, във връзка с чл. 6, ал. 1, т. 4 от Закона за регулиране на водоснабдителните и канализационните услуги и чл. 1, ал. 2 от Наредбата за регулиране на цените на водоснабдителните и канализационните услуги (И. Касчиев обърна внимание, че в доклада е допусната техническа грешка) работната група предлага на Комисията да вземе следните решения:

1. Да разгледа и приеме настоящия доклад;

2. Да приеме изменени Указания за образуване на цените на водоснабдителните и канализационните услуги чрез метода „горна граница на цени“ за регулаторния период 2022-2026 г.;

3. Да публикува материалите на интернет страницата на Комисията.

Ив. Н. Иванов каза, че прави впечатление много задълбоченият отговор, който се дава на Национален статистически институт и Методиката, която Комисията ползва, която е в съответствие с правомощията на Комисията. Много подробно е разгледано и защо Комисията не може да работи по метода „Горна граница на приходи“, а работи по метода „Горна граница на цени“ по повод на това, че по време на общественото обсъждане неколккратно от различни участници е имало предложения да се премине към „Горна граница на приходи“. Това е, като коментар, защото се вижда, че специално и напълно основателно е отделено много голямо внимание в доклада на тези два въпроса.

От страна на членовете на Комисията нямаше други въпроси и коментари по доклада.

Във връзка с гореизложеното и на основание чл. 43, ал. 6 от Правилника за дейността на Комисията за енергийно и водно регулиране и на нейната администрация, във връзка с чл. 6, ал. 1, т. 4 от Закона за регулиране на водоснабдителните и канализационните услуги и чл. 1, ал. 2 от Наредбата за регулиране на качеството на водоснабдителните и канализационните услуги,

КОМИСИЯТА ЗА ЕНЕРГИЙНО И ВОДНО РЕГУЛИРАНЕ

РЕШИ:

1. Приема доклад вх. № В-Дк-244 от 07.11.2023 г. относно Привеждане на Указанията за образуване на цените на водоснабдителните и канализационните услуги чрез метода „горна граница на цени“ за регулаторния период 2022-2026 г., приети с

решение по Протокол № 82 от 27.04.2021 г., т. 2 на КЕВР (Указания НРЦВКУ), в съответствие с нормите на Наредбата за регулиране на цените на водоснабдителните и канализационните услуги, приета с Постановление № 8 от 18.01.2016 г. на Министерския съвет (обн. ДВ, бр. 6 от 2016 г.), изменена и допълнена с Постановление № 174 от 29.09.2023 г. на Министерския съвет (обн. ДВ, бр. 84 от 06.10.2023 г.) и проект на Указания.

2. Приема изменени Указания за образуване на цените на водоснабдителните и канализационните услуги чрез метода „горна граница на цени“ за регулаторния период 2022-2026 г., както следва:

**УКАЗАНИЯ
ЗА ОБРАЗУВАНЕ НА ЦЕНИТЕ НА ВОДОСНАБДИТЕЛНИТЕ И
КАНАЛИЗАЦИОННИТЕ УСЛУГИ
ЧРЕЗ МЕТОДА „ГОРНА ГРАНИЦА НА ЦЕНИ“
ЗА РЕГУЛАТОРНИЯ ПЕРИОД 2022 - 2026 г.**

**Глава първа
ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ**

1. Настоящите указания се приемат на основание чл. 6, ал. 1, т. 4 и чл. 16 от Закона за регулиране на водоснабдителните и канализационните услуги (ЗРВКУ), чл. 1, ал. 2 и 3 от Наредбата за регулиране на цените на водоснабдителните и канализационните услуги (НРЦВКУ) и § 7 от Преходните и заключителни разпоредби към Постановление № 174 на Министерския съвет от 29 септември 2023 г. за изменение и допълнение на Наредбата за регулиране на цените на водоснабдителните и канализационните услуги, приета с Постановление № 8 на Министерския съвет от 2016 г.
2. С тези указания се определят:
  - а) начинът на образуване и изменение на цените при ценово регулиране чрез метода „горна граница на цени“, съгласно чл. 6. т. 2 от НРЦВКУ;
  - б) изискванията към формата, съдържанието и верификацията на информацията, която ВиК операторите подават до Комисия за енергийно и водно регулиране (Комисията) за целите на ценообразуването;
  - в) редът, по който Комисията и ВиК операторите обсъждат основните цели на бизнес плана, необходимите годишни приходи за тяхното постигане и проекта на решение по чл. 26 от НРЦВКУ.
3. Тези указания се прилагат за регулиране на цените, по които ВиК операторите:
  - а) доставят вода на потребителите;
  - б) доставят вода с непитейни качества;
  - в) доставят вода на друг ВиК оператор;
  - г) отвеждат отпадъчните води;
  - д) пречистват отпадъчните води.
- 4.1. Справките по тези указания са от електронния модел на бизнес плана по Глава втора, раздел III от Указанията за прилагане на Наредбата за регулиране на качеството на водоснабдителните и канализационните услуги за регулаторен период 2022-2026 г. (Указания НРКВКУ).
- 4.2. В електронния модел на бизнес плана са включени необходимите раздели и за

услугите доставяне вода с непитейни качества и доставяне вода на друг ВиК оператор. Дружествата, които не предоставят посочените услуги, не попълват съответните раздели от справките.

Глава втора МЕТОД НА ЦЕНОВО РЕГУЛИРАНЕ

5. През регулаторния период 2022 - 2026 г. Комисията регулира цените на ВиК услугите по т. 3 чрез прилагане на метода „горна граница на цени“.
6. „Горна граница на цени“ е метод на ценово регулиране, при който Комисията едновременно утвърждава цени на ВиК услуги за първата година от регулаторния период и одобрява цени за следващите години от регулаторния период, които се изменят в края на ценовия период с инфлационен индекс, намален с коефициент X .
7. Преди изтичане на текущия ценови период, Комисията изменя одобрената цена за следващата година от бизнес плана на база на актуална информация за инфлацията от влизането в сила на утвърдената цена за първия ценови период и коефициент X по реда на чл. 29 от НРЦВКУ.
8. При изчисляване на изменението на цените на ВиК услугите се прилага следната формула:

$$Ц_t = Ц(БП_t) \times (1 + И - X) \times t$$

където:

$Ц$ са цените на ВиК услугите;

t е времеви индекс;

$Ц(БП_t)$ са одобрените цени на ВиК услуги за съответната година от бизнес плана;

$И$ е инфлацията за периода от влизането в сила на утвърдената цена за първия ценови период до датата на изчисление на изменението по данни за месечен индекс на потребителските цени от Националния статистически институт;

X е коефициент, който се изчислява по следната формула:

$$X = E + Q + Y$$

където:

E е коефициент за подобряване на ефективността за година t ;

Q е коефициент, който се изчислява по следната формула:

$$Q = Q_p + Q_e + Q_i$$

където:

Q_p е коефициент, който се изчислява за всяка година от регулаторния период за всеки В и К оператор като отношение на разликата между прогнозните (одобриени) и действителните (отчетени) разходи, които са в резултат на осъществяване на нови дейности и/или експлоатация и поддръжка на нови активи, отнесена към прогнозните (одобрените) годишни разходи, с които се коригира в положителна или отрицателна посока одобрената цена; с решението по чл. 27, ал. 1 от НРЦВКУ Комисията определя конкретните разходи за всеки В и К оператор, за които ще се прилага коефициентът Q_p ;

Q_e е коефициент, който се изчислява за всяка година от регулаторния период за всеки В и К оператор като отношение на разликата между прогнозните

(одобрени) и действителните (отчетени) разходи за доставяне на електроенергия за технологични нужди от свободен пазар за предоставяне на В и К услугите, приспаднати с получени помощи и компенсации от държавата, отнесена към прогнозните (одобрените) годишни разходи, с който се коригира в положителна или отрицателна посока одобрената цена, при който се вземат предвид заложените в одобрения бизнес план и реално отчетени стойности на относими показатели за качество, отразяващи водни количества и количества електроенергия;

Qi е коефициент, който се изчислява като отношение на разликите между прогнозните (одобрени) и действителните (отчетени) инвестиции, извършени от В и К оператора в публични В и К активи и в собствени активи, за изпълнение на индивидуалните годишни цели нива на показателите за качество на В и К услугите, отнесени към прогнозните (одобрените) необходими годишни приходи, с който се коригира в отрицателна посока одобрената цена и който се прилага по реда на чл. 4, ал. 4 от НРЦВКУ;

Y е коефициент, отразяващ изпълнението на индивидуалните годишни цели нива на единните показатели за ефективност, определени по реда на чл. 4, ал. 2, т. 1 от НРЦВКУ, който се формира от сумата на финансови корекции при изпълнение или неизпълнение на единните показатели за ефективност, с който се коригира в положителна или отрицателна посока одобрената цена, и който се прилага по реда на чл. 4, ал. 4 от НРЦВКУ.

С коефициентите Q_r , Q_e и Y могат да се коригират одобрените цени на ВиК услуги в положителна или отрицателна посока.

С коефициентите E и Q_i могат да се коригират одобрените цени на ВиК услуги само в отрицателна посока.

При определяне на коефициенти Q_r и Q_e се използват прогнозните (одобрени) годишни разходи за съответната услуга за годината, за която се изменят одобрени цени на ВиК услуги. При определяне на коефициент Q_i се използват общите прогнозни (одобрени) необходими годишни приходи за годината, за която се изменят одобрени цени на ВиК услуги.

При определянето на коефициенти Q_e и Q_i се отчита периода на прилагане на одобрения бизнес план.

9. Компонентите на коефициент X се изчисляват по следния начин:

9.1. Коефициентът E се изчислява за всяка година от регулаторния период за всеки ВиК оператор чрез сравнителен анализ на разходите за предоставяне на ВиК услуги и в зависимост от групата, в която операторът е разпределен от Комисията по реда на чл. 23, ал. 1 от НРКВКУ. С коефициента E се коригира в отрицателна посока одобрената цена, която подлежи на корекция във формулата по т. 8.

9.1.1. При изчисление на индивидуалния коефициент E Комисията взема предвид отстояние на отчетните нива за 2019 г. на показателите за качество, определени като единни показатели за ефективност по смисъла на чл. 13, ал. 3 от ЗРВКУ за регулаторен период 2022-2026 г., спрямо дългосрочните нива на показателите съгласно чл. 18 от НРКВКУ, и съотношение на оперативните разходи (без разходите за амортизации) спрямо фактурираните количества за регулирани услуги по чл. 2, ал. 1, т. 1-3 от НРЦВКУ за 2019 г. Коефициент E се изчислява като процент (дял) от инфлацията, използвана за годишни

изменения на одобрените цени на ВиК услуги по реда на Раздел II от Глава четвърта на НРЦВКУ.

9.1.2. Комисията приема с решение подход за определяне на коефициент за подобряване на ефективността E и индикативни коефициенти E на ВиК операторите. Коефициентът E се определя от Комисията по реда на чл. 27, ал. 1, във връзка с чл. 26, ал. 2, т. 6 от НРЦВКУ.

9.2. Коефициентът Q_r се изчислява за всяка година от регулаторния период за всеки ВиК оператор като отношение на разликата между прогнозните (одобрените) и действителните (отчетните) допълнителни разходи, които са в резултат на осъществяване на нови дейности и/или експлоатация и поддръжка на нови активи, отнесена към прогнозните (одобрените) годишни разходи. С коефициента Q_r се коригира в положителна или отрицателна посока одобрената цена, която подлежи на корекция във формулата по т. 8.

9.2.1. Разходите, за които се прилага коефициентът Q_r , се определят от Комисията с решение по реда на чл. 27, ал. 1, във връзка с чл. 26, ал. 2, т. 6 от НРЦВКУ. Разходите, за които се прилага коефициентът Q_r , се обсъждат по реда на чл. 25, ал. 1 от НРЦВКУ. По отношение на разходите за електроенергия, включени в коефициент Q_r , се приспадат получени помощи и компенсации от държавата.

9.2.a. Коефициентът Q_e се изчислява за всяка година от регулаторния период за всеки ВиК оператор като отношение на разликата между прогнозните (одобрените) и действителните (отчетените) разходи за доставяне на електроенергия за технологични нужди от свободен пазар за предоставяне на В и К услугите, приспаднати с получени помощи и компенсации от държавата, отнесена към прогнозните (одобрените) годишни разходи. С коефициента Q_e се коригира в положителна или отрицателна посока одобрената цена, която подлежи на корекция във формулата по т. 8, като се вземат предвид заложените в одобрения бизнес план и реално отчетени стойности на относими показатели за качество, отразяващи водни количества и количества електроенергия.

9.2.a.1. За услугата доставяне вода на потребителите, относими показатели за качество са ПК4а – общи загуби на вода във водоснабдителните системи и срокове за тяхното намаляване, измерен в $m^3/km/ден$, и ПК11а – енергийна ефективност за дейността по доставяне на вода на потребителите, измерен в $kVч/m^3$. За услугата пречистване на отпадъчни води, относим показател за качество е ПК11б – енергийна ефективност за дейността по пречистване на отпадъчни води, измерен в $kVч/m^3$.

9.2.a.2. Вземат се предвид одобрените нива в бизнес плана и отчетените нива в отчета за изпълнение на одобрения бизнес план за съответната година на относимите показатели за качество. В случай, че ВиК операторът е предвидил количества и разходи за електроенергия включени в коефициент Q_r , те не се вземат предвид при корекцията с коефициент Q_e .

9.2.a.3. В случаите, в които ВиК операторът е отчетел по-нисък разход в лв. за доставяне на електроенергия за технологични нужди от свободен пазар за услугата доставяне вода на потребителите или за услугата пречистване на отпадъчни води, приспаднат с получени помощи и компенсации от държавата, спрямо заложения разход в одобрения бизнес план, и не е постигнал нивата на относимите показатели за качество спрямо одобрения бизнес план (отчетени са по-високи нива), за изчисляването на коефициент Q_e се използва

разликата в лв. между разчет и отчет, отнесена към прогнозните (одобрените) годишни разходи.

9.2.a.4. В случаите, в които ВиК операторът е отчетел по-нисък разход в лв. за доставяне на електроенергия за технологични нужди от свободен пазар за услугата доставяне вода на потребителите или за услугата пречистване на отпадъчни води, приспаднат с получени помощи и компенсации от държавата, спрямо заложения разход в одобрения бизнес план, и е постигнал или преизпълнил нивата на всички относими показатели за качество спрямо одобрения бизнес план за съответната услуга (отчетени са по-ниски нива или равни на одобрените), за изчисляването на коефициент Q_e се прилага половината от разликата в лв. между разчет и отчет, отнесена към прогнозните (одобрените) годишни разходи.

9.2.a.5. В случаите, в които ВиК операторът е отчетел по-висок разход в лв. за доставяне на електроенергия за технологични нужди от свободен пазар за услугата доставяне вода на потребителите или за услугата пречистване на отпадъчни води, приспаднат с получени помощи и компенсации от държавата, спрямо заложения разход в одобрения бизнес план, за изчисляването на коефициент Q_e се прилага по-ниската стойност на одобреното ниво в бизнес плана и отчетеното ниво на относимите показатели за качество по точка 9.2.a.1 за съответната услуга по следния начин:

- За услугата „доставяне вода на потребителите“ – чрез ПК4а се определя количеството на неносеща приходи вода, което се сборува с отчетеното количество продадена фактурирана вода, за да се изчисли количеството подадена вода на вход водоснабдителна система в m^3 ; след което чрез ПК11а се изчислява количеството електроенергия в кВтч, за чийто разход в хил. лв. ще се прилага коефициент Q_e .

- За услугата „пречистване на отпадъчни води“ се използва отчетеното ниво на отпадъчни води на вход ПСОВ; след което чрез ПК11б се изчислява количеството електроенергия в кВтч, за чийто разход в хил. лв. ще се прилага коефициент Q_e .

При определянето на разхода в хил. лв., за който ще се прилага коефициент Q_e , Комисията използва отчетените от ВиК оператора данни за средна цена лв./МВтч за доставена електроенергия за технологични нужди от свободен пазар за съответната услуга, приспаднат с получени помощи и компенсации от държавата.

9.2.a.6. В случаите, в които ВиК операторът е отчетел по-висок разход в лв. за услугата доставяне на електроенергия за технологични нужди от свободен пазар за доставяне вода на потребителите или за услугата пречистване на отпадъчни води, приспаднат с получени помощи и компенсации от държавата, спрямо заложения разход в одобрения бизнес план, и при изчисляване на коефициент Q_e се достига до отрицателна корекция на одобрената цена, коефициент Q_e се приема за нула.

9.2.a.7. За услугите доставяне на вода на друг ВиК оператор, доставяне на вода с непитейни качества и отвеждане на отпадъчни води, коефициентът Q_e се изчислява като отношение на разликата между прогнозните (одобрени) и действителните (отчетени) разходи за доставяне на електроенергия за технологични нужди от свободен пазар за предоставяне на В и К услугите, приспаднати с получени помощи и компенсации от държавата, отнесена към прогнозните (одобрените) годишни разходи.

9.3. В съответствие с чл. 4, ал. 1 от НРЦВКУ Комисията изменя с коефициент Y и коефициент Q_i необходимите годишни приходи на ВиК оператора в зависимост от изпълнението на годишните целеви нива на показателите за качество на ВиК услугите, определени по реда на чл. 4, ал. 2, т. 1 от НРЦВКУ.

9.4. Коефициентът Q_i се изчислява като отношение на разликите между прогнозните (одобрените) инвестиции и действителните (отчетните) инвестиции, извършени от ВиК оператора в публични В и К активи и в собствени активи, за изпълнение на индивидуалните годишни целеви нива на показателите за качество, отнесени към прогнозните (одобрените) необходими годишни приходи. С коефициента Q_i се коригира в отрицателна посока одобрената цена, която подлежи на корекция във формулата по т. 8.

9.4.1. Коефициентът Q_i се изчислява и прилага двукратно през регулаторния период в съответствие с чл. 4, ал. 4 от НРЦВКУ:

- Коефициентът Q_i се изчислява сумарно за всеки ВиК оператор през четвъртата година от регулаторния период, като отчита инвестициите, извършени до края на третата година от регулаторния период. В този случай корекцията води до намаление на одобрената цена за петата година от регулаторния период;
- Коефициентът Q_i се изчислява сумарно за всеки ВиК оператор през първата година от следващия регулаторен период, като отчита инвестициите, извършени през четвъртата и петата година на предходния регулаторен период. В този случай корекцията води до намаление на одобрената цена за втората година от следващия регулаторен период.

9.5. Коефициент Y се изчислява чрез прилагане на оценка на изпълнението по смисъла на чл. 37, ал. 1 от НРКВКУ на показателите за качество, определени от Комисията като единни показатели за ефективност по реда на чл. 4, ал. 2 от НРЦВКУ. Оценката на изпълнение се извършва по реда на Глава четвърта „Оценка на изпълнението на показателите за качество“ и Глава пета „Единни показатели за ефективност. Финансови корекции“ от Указания НРКВКУ и обхваща периода на оценка съгласно чл. 4, ал. 4 от НРЦВКУ, което се съобразява при определяне на одобрена и реална стъпка. Коефициент Y се формира от сумата на финансови корекции при изпълнение или неизпълнение на единните показатели за ефективност и с него се коригира в положителна или отрицателна посока одобрената цена, която подлежи на корекция във формулата по т. 8.

9.5.1. Коефициентът Y се изчислява и прилага двукратно през регулаторния период в съответствие с чл. 4, ал. 4 от НРЦВКУ:

- Коефициентът Y се изчислява сумарно за всеки ВиК оператор през четвъртата година от регулаторния период, като отчита постигането на индивидуалните годишни целеви нива на показателите за качество към края на третата година от регулаторния период. В този случай, корекцията, която произтича от приложението на коефициента Y , се прилага за петата година от регулаторния период и води до увеличение или намаление на одобрената цена за петата година от регулаторния период;
- Коефициентът Y се изчислява сумарно за всеки ВиК оператор през първата година от следващия регулаторен период, като отчита постигането на индивидуалните годишни целеви нива на показателите за качество към края на петата година от предходния регулаторен период. В този случай корекцията, която произтича от приложението на коефициента Y , води до увеличение или намаление на одобрената цена за втората година от следващия регулаторен период.

Глава трета **ЦЕНООБРАЗУВАЩИ ЕЛЕМЕНТИ**

Раздел I Необходими годишни приходи

- 10.** Необходимите годишни приходи (НП) на ВиК оператора се образуват съгласно чл. 9 от НРЦВКУ. За целите на изчисляване на НП, признатите годишни разходи и възвръщаемостта на капитала се определят за всяка от следните ВиК услуги: доставяне на вода на потребителите; доставяне вода на други ВиК оператори; доставяне на вода с непитейни качества на потребителите; отвеждане на отпадъчните води; пречистване на отпадъчните води. Необходимата за целта информация се предоставя от ВиК оператора в Справка № 16.
- 11.** Необходимите годишни приходи за услугата пречистване на отпадъчните води се разпределят по групи потребители с коефициенти, одобрени от Комисията в зависимост от степента на замърсеност.
- 12.1.** За битовите и приравнените към тях обществени, търговски и други потребители по смисъла на §1, т. 3, букви „а“ и „б“ от Допълнителните разпоредби на НРЦВКУ, коефициентът на замърсеност е 1.
- 12.2.** За останалите категории потребители по смисъла на §1, т. 3, буква „в“ от Допълнителните разпоредби на НРЦВКУ, на които се предоставят водоснабдителни и/или канализационни услуги за промишлени и други стопански нужди, се определят следните коефициенти на замърсеност за регулаторен период 2022 – 2026 г:
- При степен на замърсеност 1 - коефициент от **1,10** до **1,60** вкл.;
  - При степен на замърсеност 2 - коефициент над **1,60** до **2,00** вкл.;
  - При степен на замърсеност 3 - коефициент над **2,00** до **2,50** вкл.

Информацията се попълва в Справка № 16. ВиК операторът прилага обосновка за избраните стойности на коефициентите на замърсеност.

- 12.3.** За регулаторен период 2022 - 2026 г. се задават следните гранични стойности за определяне на степените на замърсеност само по показателя БПК₅, в мгО₂/л:

Степени на замърсеност	Концентрации на БПК ₅ , в мгО ₂ /л
1	до 200
2	201- 600
3	над 600

- 12.4.** ВиК операторът обосновава принадлежността на един потребител към категорията на „промишлени и други стопански потребители“, с право да начислява цени за услугата „пречистване на отпадъчни води“ по степен на замърсеност, при изпълнение на следните условия:
- 12.4.1.** наличие на свободен капацитет на съответната Пречиствателна станция за отпадъчни води (ПСОВ);
- 12.4.2.** сключен договор по Наредба № 7 от 14 ноември 2000 г. за условията и реда за заустване на производствени отпадъчни води в канализационните системи на населените места (издадена от министъра на околната среда и водите, министъра на регионалното развитие и благоустройството и министъра на здравеопазването, обн. ДВ. бр. 98 от 01.12.2000 г.);

- 12.4.3.** извършени контролни пробонабирания от пункта на заустване на формираните отпадъчни води от дейността на този потребител в градска канализация, респ. протоколи от извършените анализи;
- 12.4.4.** към категорията „промишлени и други стопански потребители“ спадат тези потребители, които чрез своята дейност генерират замърсяване на отпадъчните води, което е различно от замърсяването, което се получава от битовите потребители, и с оглед на което за тяхното пречистване са необходими допълнителни разходи от страна на ВиК оператора, съгл. § 1, т. 1 от ПРЗ на Наредба № 7/14.11.2000 г.;
- 12.4.5.** всички останали потребители, в резултат на чиято дейност отпадъчните води не се различават по състав и свойства от отпадъчните води на битовите потребители, се причисляват към категорията „приравнени към тях обществени и други потребители“.
- 13.** ВиК операторът обособява водоснабдителни и/или канализационни системи в случаите, когато доставя вода на друг ВиК оператор и когато доставя вода с непитейни качества на потребителите.
- 14.** В случаите, когато част от количествата от обособени системи за друг ВиК оператор се включват към основната система, техническите и икономически параметри на общите за системите активи, съответно ценообразуващи елементи, в т.ч. разходите и възвръщаемостта на капитала от тези обособени системи се разпределят пропорционално на съответните количества.

Раздел II

Годишни разходи за дейността

- 15.** Информация за разходите по икономически категории за регулирани ВиК услуги и нерегулирана дейност се представя от ВиК оператора в Справка № 12 „Годишни разходи“ и Справка № 12.2. „Разходи за експлоатация и поддръжка на нови активи и/или осъществяване на нови дейности, включени в коефициент Q_p “, към електронния модел на бизнес плана съгласно тези указания и Указания НРКВКУ.
- 16.1.** Годишните разходи се посочват по отделно за видовете ВиК услуги със съответните им отчетни и прогнозни стойности на годишна основа.
- 16.2.** Годишните разходи се разделят на групи по икономически елементи, като в рамките на всяка група се изброяват детайлно всички видове конкретни разходи.
- 16.3.** Разходите за 2020 г. (базова година) се представят разпределени съгласно тези указания и структурата на съответните справки на електронния модел на бизнес плана съгласно Указания НРКВКУ, като има съпоставимост на общата стойност съгласно отчета по Единната система за регулаторна отчетност (ЕСРО) за 2020 г.
- 16.4.** Базова година за дружества, които започват да предоставят ВиК услуги през този регулаторен период е последната, за която има изготвен годишен финансов отчет. Разходите за базовата година следва да се представят съгласно изискванията на ЕСРО за регулаторен период 2022-2026 г., и структурата на съответните справки на електронния модел на бизнес плана.
- 16.5.** Разходите за периода на бизнес плана 2022-2026 г. се прогнозира в реално изражение, като не се включва или се премахва ефектът на инфлацията съгласно §1, т. 9 от Допълнителните разпоредби на НРЦВКУ.
- 16.6.** В Справка № 12 „Годишни разходи“ се посочват разходите по икономически

категории, включително очаквани допълнителни разходи съгласно чл. 21, ал. 1, т. 1 от НРЦВКУ, както и очаквани намаления на разходи вследствие повишена ефективност съгласно

чл. 21, ал. 1, т. 2 от НРЦВКУ за всяка от годините на регулаторния период.

Справката се попълва за регулираната и нерегулирана дейност на дружеството, и за всички услуги и системи.

Отчетни и прогнозни разходи за електроенергия, оперативен ремонт, оползотворяване и депониране на утайки, амортизации, възнаграждения и осигуровки, се пренасят автоматично от съответните справки от бизнес плана.

16.7. В Справка 12.2. „Разходи за експлоатация и поддръжка на нови активи и/или осъществяване на нови дейности, включени в коефициент Q_p “ се посочва техническа и друга информация, както и всички преки разходи за всеки нов обект и/или дейност, за които се формират допълнителни разходи. В справката не се включват разходи за амортизации.

16.8. В цените за 2022 г. се отчита изпълнението на разходите, включени в коефициент Q_p съгласно одобрения бизнес план за 2020 г. В цените за 2023 г. се отчита изпълнението на разходите, включени в коефициент Q_p съгласно одобрения бизнес план за 2021 г.

17.1. При попълването на Справка № 12 „Годишни разходи“ ВиК операторът обосновава и доказва разходи, които се различават от тези за базовата 2020 година (увеличаване или намаляване на разходите). За всеки разход, който се различава с 10 % от разхода по икономически елемент за отчетната година, се представя подробна писмена обосновка в текстовата част на бизнес плана за начина на прогнозиране.

17.2. Прогнозите за разходи за възнаграждения, осигуровки и социални дейности за периода на бизнес плана се планират съгласно отчета на дружеството, като информацията се посочва в Справка № 5 „Персонал“.

17.3. За целите на регулирането капиталовите разходи и изградените активи, представляващи собствени източници за производство на електроенергия от възобновяеми източници, се отчитат и планират в нерегулирана дейност. За произведената електроенергия, използвана за регулирана дейност, се признава цена за съответния източник, като от определената с решение на Комисията преференциална цена на електрическа енергия, произведена от възобновяеми източници и/или биомаса се вземат предвид само компонентите за експлоатационни разходи и разходи за амортизации, и се изключва компонента за възвръщаемост. При условие, че за даден източник не са определени преференциални цени с решение на Комисията за изразходваната електроенергия за регулирана дейност следва да се съобразят конкретните експлоатационни разходи и разходи за амортизации според вида на източника.

18. В признатите годишни разходи не се включват:

- финансови разходи;
- разходи за данък върху печалбата и разходи за бъдещи периоди, които са част от отчета за доходите;
- разходи за загуби от обезценки;
- текущи разходи за начислени провизии по смисъла на чл. 38 и чл. 39 от Закона за корпоративното подоходно облагане (ЗКПО);
- текущи разходи или задължения за намаляване на отчетната стойност на стокowo-материалните запаси и на дълготрайните активи;
- санкции и/или глоби, наложени от държавни органи или от Комисията;

- разходи за покриване на отчисления по чл. 60 и чл. 64 от Закона за управление на отпадъците (ЗУО) при депониране на утайки от ПСОВ;
- разходи за лихви за забавяне, неустойки и други плащания, свързани с неизпълнение по сключени договори;
- съдебни разходи по загубени съдебни дела за неизпълнение на договорни и др. задължения (към доставчици, институции, др.), нанесени материални щети по вина на ВиК оператора и др.;
- разходи за дарение;
- неизползвани отпуски;
- представителни разходи и начисленият данък върху тях;
- разходите за вноски (премии) за допълнително доброволно осигуряване, за доброволно здравно осигуряване и за застраховки "Живот", както и разходите за начислен данък върху тях;
- както и други разходи по чл. 10, ал. 7 от НРЦВКУ.

19. Преки разходи / дълготрайни активи са тези, които към момента на тяхното възникване директно се отнасят към съответната регулирана или нерегулирана дейност.

19.1. Непреки разходи / дълготрайни активи са тези, които към момента на тяхното възникване не могат директно да се отнесат към съответната регулирана или нерегулирана дейност. Към тях се включват разходи / дълготрайни активи за административна дейност, свързани с общо / централно управление на дружеството, както и разходи / дълготрайни активи, които са общи за регулираните услуги или са общи за двете дейности - регулирана и нерегулирана.

19.2. Към категория непреки разходи / дълготрайни активи за административна дейност, свързани с централно управление на дружеството се отнасят единствено и само разходи / дълготрайни активи за административни звена, разположени в централното управление на дружеството, както следва:

- Централно ръководство на ВиК оператора;
- Звено за управление на човешките ресурси на дружеството;
- Звено за правно обслужване;
- Звено за счетоводство (данъчно и регулаторно);
- Звено за обществени поръчки и снабдяване;
- Звено за информационно обслужване, сигурност на информацията, програмна и хардуерна поддръжка;
- Звено за поддръжка на системи за качество.

Към тази категория разходи / дълготрайни активи не се отнасят разходи / дълготрайни активи на други звена, които са разположени в централното управление на дружеството, но по своя смисъл се явяват общи разходи / дълготрайни активи по смисъла на т. 19.3 – например лаборатория, системи за диспечеризация и СКАДА, контролна зала, техническа поддръжка и други.

19.3. Към категория непреки общи разходи / дълготрайни активи се отнасят такива, които са общи за регулирана и нерегулирана дейност (например разходи за местни данъци и такси, разходи / дълготрайни активи за общи транспортни дейности), както и общи само за регулирани услуги (например разходи / дълготрайни активи за продажби – отчитане, фактуриране, инкасиране; разходи за такса регулиране).

20.1. Дружеството определя преките разходи за регулирана (доставяне вода на потребителите, доставяне на вода на друг ВиК оператор, доставяне на вода с непитейни качества, отвеждане и пречистване на отпадъчни води) и нерегулирана

- дейност. В случай, че дружеството предоставя услугите доставяне на вода на друг ВиК оператор и доставяне на вода с непитейни качества, ако водоснабдителната система, от която се доставя вода на друг ВиК оператор и/или вода с непитейни качества, е обща и за услугата доставяне на вода на потребителите, преките разходи се разпределят между услугите доставяне на вода (доставяне на вода на потребителите, доставяне на вода на друг ВиК оператор, доставяне на вода с непитейни качества) с коефициент, определен на база количества вода на входа на съответната водоснабдителна система за годината на отчитане и прогнозиране.
- 20.2.** Преките разходи по т. 19.2 се разпределят между предоставяните от дружеството регулирани услуги и нерегулирана дейност пропорционално на дела на преките разходи за съответната регулирана услуга или нерегулирана дейност за годината на отчитане и прогнозиране спрямо общата сума на преките разходи за регулирана и нерегулирана дейност, от които са приспаднати разходите за амортизации.
- 20.3.** Преките разходи по т. 19.3 могат да се разпределят **само между относимите** за съответните категории разходи регулирани и/или нерегулирани дейности пропорционално на дела на преките разходи за съответната **относима** регулирана услуга или нерегулирана дейност за годината на отчитане и прогнозиране спрямо общата сума на преките разходи за относимите регулирани услуги и/или нерегулирана дейност, от които са приспаднати разходите за амортизации.
- 21.1.** Дружеството определя преките дълготрайни активи, респективно отчетна и балансова стойност, годишна и натрупана амортизация за регулирана (доставяне вода на потребителите, доставяне на вода на друг ВиК оператор, доставяне на вода с непитейни качества, отвеждане и пречистване на отпадъчни води) и нерегулирана дейност. В случай, че дружеството предоставя услугите доставяне на вода на друг ВиК оператор и доставяне на вода с непитейни качества, ако водоснабдителната система, от която се доставя вода на друг ВиК оператор и/или вода с непитейни качества е обща и за услугата доставяне на вода на потребителите, отчетната стойност и балансова стойност на активите, годишна и натрупана амортизация се разпределят между услугите доставяне на вода (доставяне на вода на потребителите, доставяне на вода на друг ВиК оператор, доставяне на вода с непитейни качества) с коефициент, определен на база количества вода на входа на съответната водоснабдителна система за годината на отчитане и прогнозиране.
- 21.2.** Отчетна и балансова стойност, годишна и натрупана амортизация на преките дълготрайни активи по т. 19.2 се разпределят между предоставяните от дружеството регулирани услуги и нерегулирана дейност пропорционално на дела на преките разходи за амортизации за съответната регулирана услуга или нерегулирана дейност за годината на отчитане и прогнозиране спрямо общата сума на преките разходи за амортизации за регулирана и нерегулирана дейност.
- 21.3.** Отчетна и балансова стойност, годишна и натрупана амортизация на преките дълготрайни активи по т. 19.3 могат да се разпределят **само между относимите** регулирани и/или нерегулирани дейности, пропорционално на дела на преките разходи за амортизации за съответната регулирана услуга или нерегулирана дейност за годината на отчитане и прогнозиране спрямо общата сума на преките разходи за амортизации за **относимите** регулирани услуги и/или нерегулирана дейност.
- 22.** За нуждите на ценообразуването на ВиК услуги се прилага линеен метод на амортизация. Амортизацията на дълготрайните активи се изчисляват съгласно продължителността на полезния им живот, определен от КЕВР. Изчисляването на амортизацията започва от месеца, следващ месеца на въвеждане на ДМА в експлоатация, в съответствие с ЕСРО, със следните амортизационни норми:

Категория активи	Група активи	Брой години полезен живот	Годишна амортизационна норма
1	Земя	0	0%
1.1	Собствена земя	0	0%
1.2	Земя публична собственост	0	0%
2	Сгради и конструкции	33,3	3%
2.1	Административни и обслужващи сгради	33,3	3%
2.2	Производствени сгради	33,3	3%
3	Машини, апаратура и специализирано оборудване	10	10%
3.1	Машини	10	10%
3.2	Апаратура	10	10%
3.3	Строителна и специализирана механизация	10	10%
3.4	Ел. оборудване	10	10%
3.4.1	Помпи	10	10%
3.4.2	Ел. табла	10	10%
3.5	ВиК оборудване	10	10%
3.5.1	Измервателни устройства - приходни водомери, дебитомери, разходомери, нивомери и логери	10	10%
3.5.2	Арматури (спирателни кранове, хидранти, редуцир вентили, въздушници, др.)	10	10%
3.5.3	Оборудване за СКАДА	10	10%
3.6	Друго специализирано оборудване	10	10%
4	Съоръжения		
4.1	Ел. съоръжения	25	4%
4.1.1	Трафопост (трансформатор)	10	10%
4.1.2	Електропровод	25	4%
4.2	ВиК съоръжения		
4.2.1	Хидрофори	10	10%
4.2.2	Язовири и водоеми	50	2%
4.2.3	Каптажи	50	2%
4.2.4	Сондажни и шахтови кладенци	50	2%
4.2.5	Водопроводи, вкл.СВО	50	2%
4.2.6	Канализация, вкл. СКО	50	2%
4.2.7	Съоръжения в пречиствателни, помпени, хлораторни станции и резервоари	25	4%
4.2.8	Други ВиК съоръжения	25	4%

4.3	Други съоръжения	25	4%
5	Транспортни средства		
5.1	Транспортни средства - тежкотоварни автомобили	12.5	8%
5.2	Транспортни средства - лекотоварни автомобили	10	10%
5.3	Автомобили	10	10%
5.4	Други транспортни средства	10	10%
6	Стопански инвентар и офис оборудване		
6.1	Стопански инвентар	10	10%
6.2	Офис оборудване	10	10%
6.3	Мобилни телефони	2	50%
7	Разходи за придобиване на ДМА и ДНМА /Активи в процес на изграждане/	-	-
8	Компютърна техника	5	20%
9	Други ДМА	10	10%
10	Програмни продукти	5	20%
11	Продукти от развойна дейност	5	20%
12	Лицензи	5	20%
13	Права върху интелектуална собственост (ГИС, Хидравлични модели, др.)	5	20%
14	Други ДНМА	10	10%

23. Разходи за амортизационни отчисления върху имуществените права върху системи и съоръжения – публична държавна и/или общинска собственост, предоставени на ВиК операторите по реда на чл. 198п, ал. 1 от Закона за водите, **не се** включват в признатите годишни разходи.

24.1. За целите на регулирането, при изчисление на годишните разходи, поетапно се признават амортизационни отчисления върху активи – публична държавна и/или общинска собственост, включително изградени със средства на ВиК оператора, изчислени в съответствие с т. 22.

24.2. Необходимата информация за собствени и публични активи се предоставя от ВиК оператора в Справка № 11 „Амортизационен план на Дълготрайни Активи“ и Справка № 11.2 „Дълготрайни активи за периода на бизнес плана“ към електронния модел на бизнес плана съгласно Указания НРКВКУ.

24.3. В Справка № 11 „Амортизационен план на Дълготрайни Активи“ се посочват активите, както следва:

- В Група I „Собствени дълготрайни активи“ за отчетната 2020 г. се посочват дълготрайни активи (ДА), които са собственост на ВиК оператора през базовата година и няма да бъдат извадени от капитала му при реализиране разпоредбите на Закона за водите;
- В Група II „Публични дълготрайни активи, изградени със собствени средства“ за

отчетната 2020 г. се посочват въведените в експлоатация публични ДА, в които ВиК операторът е извършил инвестиции със собствени или заемни средства въз основа на сключен договор по реда на Закона за водите или Закона за концесиите;

- В Група III „Публични дълготрайни активи, предоставени на ВиК оператора за експлоатация и поддръжка“ за отчетната 2020 г. се посочват всички дълготрайни активи, които са предоставени на ВиК оператора за стопанисване, експлоатация и поддръжка с договор по реда на Закона за водите или Закона за концесиите.

24.4. В Справка № 11.2. „Дълготрайни активи за периода на бизнес плана“ се посочва следната информация:

- Дълготрайни активи, придобити през отчетната 2020 година. Информацията е необходима за правилно изчисление на разходите за амортизации за тези активи през периода на бизнес плана;
- Дълготрайни активи, чиито полезен живот изтича през периода на бизнес плана и за които следва да се прекрати начисляването на амортизация.

25. В годишните разходи се включват амортизационни отчисления върху активи – публична държавна и/или общинска собственост, които следва да съответстват на предложените капиталови разходи и разходи за обслужване на главници на инвестиционни заеми за капиталова поддръжка на съществуващи и за изграждане на нови публични ВиК активи. Същите включват:

- Разходи за амортизации на публични дълготрайни активи, изградени със средства на ВиК операторите (Справка № 11, Група 2). Тези разходи се включват в пълен размер и се използват за капиталова поддръжка на съществуващи и изграждане на нови публични ВиК активи;
- Разходи за амортизации на публични дълготрайни активи, предоставени на ВиК оператора за експлоатация и поддръжка (Справка № 11, Група 3). Тези разходи се включват частично в признатите годишни разходи до размера на предложените капиталови разходи от собствени средства и разходите за обслужване на главници на инвестиционни заеми за капиталова поддръжка на съществуващи и изграждане на нови публични ВиК активи.

25.1. Размерът на предложените разходи за амортизационни отчисления върху активи – публична държавна или общинска собственост, предоставени на ВиК оператора за стопанисване, поддръжане и експлоатация, се ограничава до размера на социалната поносимост на ВиК услугите по смисъла на ЗРВКУ.

Раздел III Регулаторна база на активите

26. Регулаторната база на активите (РБА), пряко свързани с ВиК услугите, е признатата стойност на активите, която служи за определяне на възвръщаемостта на капитала за всяка ВиК услуга. РБА се изчислява в съответствие с чл. 11 от НРЦВКУ по следната формула:

$$\text{РБА} = \text{А} - \text{Ам} + \text{ОК} + \text{Инв}$$

където:

РБА е регулаторната база на активите в реално изражение, хил. лв.;

А е признатата отчетна стойност на активите (дългосрочни материални и нематериални активи, изградени със средства на ВиК оператора, с които се осъществява предоставянето на ВиК услуги), които се използват и имат полезен живот, хил. лв.;

Ам е натрупаната амортизация за изтеклия период на използване върху

- призната стойност на активите за извършване на ВиК услуги, хил. лв.;
- ОК** е необходимият оборотен капитал, хил. лв.;
- Инв** е размерът на инвестициите, одобрени от Комисията, хил. лв.

Призната стойност на активите

- 27.1.** „Призната отчетна стойност на активите“ е признатата от Комисията отчетна стойност на дълготрайните материални и нематериални активи, изградени със средства на ВиК оператора към края на годината, **предхождаща** годината, за която се ценообразува, отнесени към съответната услуга. Необходимата информация се представя резултативно в Справка № 17 „Регулаторна база на активите“ към електронния модел на бизнес плана съгласно Указания НРКВКУ.
- 27.2.** В РБА се включва и прогнозният размер на инвестициите на ВиК оператора, планирани със собствени и/или привлечени средства съгласно инвестиционната програма на бизнес плана. Инвестиционната програма се изготвя в съответствие със заложените дефиниции и понятия за инвестиции в Указания НРКВКУ.
- 27.3.** Прогнозни инвестиции с привлечени средства се вземат предвид единствено при условие, че ВиК операторът представи предварителен договор с кредитна институция, който отчита специфичните условия за сектора и съдържа пазарно ориентирана цена на привлечения капитал.
- 28.** В призната стойност на активите не се включват:
- право на ползване на публични ВиК активи и/или Търговска репутация;
  - активи, използвани по силата на договор за лизинг, съгласно който те няма да се придобият;
  - активи, които не са свързани със съответната регулирана ВиК услуга;
  - активи, отдадени под наем, консервирани, извадени от експлоатация;
  - активи, придобити безвъзмездно чрез дарения, помощи, грантови схеми и други подобни или заплатени от потребители;
  - активи, придобити през предходни периоди, които надвишават пазарните нива за подобни или аналогични активи.
- 29.** Отчетната стойност на активите в РБА се намалява с натрупаната амортизация за изтеклия период на използване на активите за извършване на дейностите, подлежащи на регулиране.
- 30.** ВиК операторите, които имат съществуващи дългосрочни задължения по лихвени заеми и кредити за изграждане на извадени от баланса им дълготрайни активи – публична общинска или държавна собственост, включват в РБА за всяка една от регулаторните години остатъчната им стойност към края на предходния период и остатъка по главницата към края на текущия период.

Оборотен капитал

- 31.** Оборотният капитал (ОК) е част от РБА и представлява средногодишната необходима сума, която се използва в процеса на финансиране на дейността на ВиК оператора. Елементите, формиращи оборотния капитал, са: нетни приходи от продажби за предоставена ВиК услуга с отложено плащане от потребителите; парични разходи за дейността; вземания от клиенти и доставчици; материални запаси; задължения към доставчици и клиенти, отнасящи се за регулираните дейности.

32. Нетният цикъл на оборотния капитал (НЦОК) се изчислява по следната формула:

$$\text{НЦОК} = \left(\frac{\text{СВК} + \text{СМЗ} - \text{СЗД}}{\text{НППн}} \right) * 360, \text{ дни}$$

където:

СВК е признатата средногодишна величина на вземанията от клиенти и доставчици до една година. Определя се като средноаритметична стойност на началното и крайното салдо на вземанията от клиенти и доставчици;

СМЗ е признатата средногодишна величина на материалните запаси. Определя се като средноаритметична стойност на началното и крайното салдо на материалните запаси;

СЗД е признатата средногодишна величина на краткосрочните задължения към доставчици и клиенти. Определя се като средноаритметична стойност на началното и крайното салдо на задълженията към доставчици и клиенти;

НППн са нетните приходи от продажби за предоставена ВиК услуга с отложено плащане от потребителите.

33.1. Преди началото на регулаторния период Комисията определя с решение целеви НЦОК по формулата, посочена в т. 32.

33.2. Целевият НЦОК се изчислява и определя по групи ВиК оператори, в съответствие с чл. 23, ал. 1 от НРКВКУ.

34.1. Оборотният капитал (ОК) за услугите доставяне на вода на потребителите и/или на друг ВиК оператор, отвеждане на отпадъчни води и пречистване на отпадъчни води на потребителите и/или на друг ВиК оператор се изчисляват по формулата:

$$\text{ОК доставяне/отвеждане/пречистване} = \left(\frac{\text{ГПР доставяне/отвеждане/пречистване} * \text{НЦОК}}{360} \right), \text{ хил. лв.}$$

където:

ГПР доставяне/отвеждане/пречистване са годишните парични разходи за съответната дейност, хил. лв.

34.2. Годишните парични разходи (ГПР) се изчисляват на основата на утвърдените признати разходи за регулираните ВиК услуги, намалени с разходите за амортизации на ВиК оператора, в съответствие със следната формула:

$$\text{ГПР доставяне/отвеждане/пречистване} = \text{ПГР доставяне/отвеждане/пречистване} - \text{РАМ доставяне/отвеждане/пречистване}$$

където:

ПГР доставяне/отвеждане/пречистване са признатите годишни разходи за съответната ВиК услуга, хил. лв.;

РАМ доставяне/отвеждане/пречистване са признатите годишни разходи за амортизации на активите, използвани за съответната ВиК услуга, хил. лв.

Инвестиции

35.1. ВиК операторът планира инвестиции в активи - публична държавна или общинска собственост, предоставени на ВиК оператора за стопанисване, поддържане и експлоатация, съобразно изчислените съгласно тези указания разходи за

- амортизационни отчисления върху тези активи.
- 35.2.** Инвестициите за 2021 г. се посочват в съответствие с параметрите на одобрения бизнес план на ВиК оператора за 2021 г.
- 35.3.** Инвестициите за периода на бизнес плана 2022-2026 г. се прогнозира в реално изражение, като не се включва или се премахва ефектът на инфлацията съгласно §1, т. 9 от Допълнителните разпоредби на НРЦВКУ.
- 35.4.** Инвестиции по Оперативна програма „Околна среда 2014-2020“ се прогнозира от дружествата – бенефициенти по програмата съобразно одобрения график на изпълнение на проектите за периода на бизнес плана. Като инвестиция от дружеството се посочва само частта от общата стойност на годишните инвестиции, равна на частта на съфинансиране (собствено участие) на дружеството – бенефициент.
- 36.** Нов привлечен капитал за финансиране на инвестиционната програма се взема предвид единствено при условие, че ВиК операторът представи предварителен договор с кредитна институция, който отчита специфичните условия за сектора и съдържа пазарно ориентирана цена на привлечения капитал.
- 36.1.** Инвестиции с външно финансиране (включително инвестиционен заем за финансиране на инвестиции в публични активи, инвестиционен заем или финансов лизинг за финансиране на инвестиции в собствени активи) се планират за съответните години, в които се предвижда изграждане на дълготрайни активи (в случай на строителство на дълготрайни активи) или завеждане на дълготрайните активи (в случай на закупуване на дълготрайни активи).

Раздел IV

Норма на възвръщаемост на капитала

- 37.** Нормата на възвръщаемост на капитала за регулаторния период е равна на прогнозната среднопретеглена цена на капитала. Среднопретеглената цена на капитала е утвърдената от Комисията норма на възвръщаемост на привлечения и на собствения капитал на ВиК оператора, претеглена според дела на всеки от тези източници на финансиране в утвърдената целева структура на капитала.
- 38.** Нормата на възвръщаемост на капитала се изчислява за целия капитал на ВиК оператора и не се разделя по видове регулирани ВиК услуги.
- 39.** Съгласно чл. 12 от НРЦВКУ, нормата на възвръщаемост на капитала се изчислява като реална норма преди данъчно облагане за регулаторния период по следната формула:

$$НВ = ДСК \times \frac{(НВСК)}{1-ДС/100} + ДПК \times НВПК$$

където:

- НВ** е нормата на възвръщаемост на капитала преди данъчно облагане, %;
- ДСК** е дялът на собствения капитал в общия капитал;
- НВСК** е нормата на възвръщаемост на собствения капитал след данъчно облагане, %;
- ДС** е данъчната ставка на корпоративния данък върху печалбата, %;
- ДПК** е дялът на привлечения капитал в общия капитал;
- НВПК** е нормата на възвръщаемост на привлечения капитал, %.

- 40.1.** Собственият капитал не включва финансовия резултат от дейността на ВиК оператора за текущия период (печалба или загуба). Този финансов резултат се

- включва в следващата година след приспадане на дължимите дивиденди.
- 40.2.** Привлеченият капитал включва възмездни дългосрочни и краткосрочни заеми и задължения по договори за финансов лизинг за всяка една от годините през регулаторния период.
- 41.** Преди началото на регулаторния период, Комисията утвърждава пределна норма на възвръщаемост на собствения и на привлечения капитал по групи ВиК оператори, претеглена според дела на всеки от тези източници на финансиране в утвърдената целева структура на капитала.

Раздел V

Годишни количества доставена вода, отведена и пречистена отпадъчна вода

- 42.** Прогнозните годишни количества доставена вода се определят като разлика между годишните количества вода на вход на водоснабдителната система и максималните количества неносеща приходи вода, определени по чл. 13, ал. 1, т. 2 от НРЦВКУ за съответната година.
- 43.** Годишните количества вода на входа на водоснабдителната система за отчетната година са измерените от ВиК оператора количества вода от повърхностни и/или подземни водоизточници (Q4 съгласно Наредба № 1 от 5 май 2006 г за утвърждаване на Методика за определяне на допустимите загуби на вода във водоснабдителните системи за съответната година).
- 44.** Прогнозните годишни количества отведени отпадъчни води и годишните количества пречистени отпадъчни води се определят съгласно чл. 15, ал. 2 и чл. 16, ал. 2 и ал. 3 от НРЦВКУ за съответната година.
- 45.1.** При прогнозирането на фактурираните количества доставена вода на потребителите за питейни и непитейни нужди, отведени и пречистени отпадъчни води за 2022 г., се посочват количества, равни на средногодишните отчетени количества за периода 2018-2020 г., като към тях се добавя ефектът от новоприсъединени потребители. По този начин се елиминират сезонни колебания в потреблението (например намаляване на потреблението поради много дъждовно лято).
- 45.2.** При прогнозирането на фактурираните количества за периода на бизнес плана (2023-2026 г.) следва да се отчетат:
- прогнозите за изменение на обслужваното население, влияещо в положителна или отрицателна посока върху фактурираните количества (увеличение или намаление на населението съгласно прогнозите на НСИ за население по области и пол - I вариант при хипотеза за конвергентност (реалистичен вариант) за съответната област;
  - намаление на търговските загуби на вода, влияещо в положителна посока върху фактурираните количества (намаляване на търговските загуби означава намаляване на потреблението, което не е било измерено, отчетено и/или фактурирано от ВиК оператора, респективно води до увеличаване на фактурираното потребление);
  - изграждането на нови активи за отвеждане и пречистване на отпадъчни води, влияещо в положителна посока върху фактурираните количества за съответната услуга.
- 45.3.** Количествата за услугата доставяне вода на друг ВиК оператор за периода 2022-

2026 г. се прогнозира в съответствие със сключен договор по реда на чл. 5, ал. 3 от Наредба № 4 от 14.09.2004 г. за условията и реда за присъединяване на потребителите и за ползване на водоснабдителните и канализационните системи.

Глава четвърта ОБРАЗУВАНЕ НА ЦЕНИ

46. Цената за доставяне на вода на потребителите се образува съгласно чл. 14 от НРЦВКУ по следната формула:

$$\text{Ц доставяне} = \frac{\text{НП доставяне}}{\text{ГКВ}-\text{ДНПВ}}, \text{ в лв./куб. м (без ДДС)}$$

където:

НП доставяне са необходимите годишни приходи за услугата доставяне на вода на потребителите, хил. лв.;

ГКВ са годишните количества вода на входа на водоснабдителната система за съответната година съгласно т. 43, хил. куб. м;

ДНПВ са максималните количества неносеща приходи вода според индивидуалните годишни целеви нива на съответния показател по НРКВКУ, определени за ВиК оператора за годината, хил. куб. м.

47. Цената за доставяне на вода на друг ВиК оператор и на вода с непитейни качества (Ц доставяне (ВС)) се образува съгласно чл. 14 от НРЦВКУ по следната формула:

$$\text{Ц доставяне (ВС)} = \frac{\text{НП доставяне (ВС)}}{\text{ГКВ (ВС)}-\text{ДНПВ (ВС)}}, \text{ в лв./куб. м (без ДДС)}$$

където:

НП доставяне (ВС) са необходимите годишни приходи за услугата доставяне на вода за съответната система, хил. лв.;

ГКВ (ВС) са годишните количества вода на входа на съответната водоснабдителна система съгласно т. 43, хил. куб. м;

ДНПВ (ВС) са максималните количества неносеща приходи вода за водоснабдителната система, според индивидуалните годишни целеви нива на съответния показател по НРКВКУ, определени за ВиК оператора за годината, хил. куб. м.

48. Цената за отвеждане на отпадъчни води се образува съгласно чл. 15 от НРЦВКУ по следната формула:

$$\text{Ц отвеждане} = \frac{\text{НГП отвеждане}}{\text{ФДВ}+\text{ИВ(ДВ)}}, \text{ в лв./куб. м (без ДДС)}$$

където:

НГП отвеждане са необходимите годишни приходи за услугата отвеждане на отпадъчни води, хил. лв.;

ФДВ са годишните количества отведени отпадъчни води, които са равни на годишните количества фактурирана доставена вода на потребителите, които ползват услугата отвеждане на отпадъчни води съгласно т. 44, хил. куб. м;

ИВ(ДВ) са количествата изразходвана от потребителите вода от други

водоизточници, които се отвеждат от ВиК оператора, по силата на сключен договор между ВиК оператора и потребителя, хил. куб. м.

49. Цената за пречистване на отпадъчните води се образува съгласно чл. 16 от НРЦВКУ по следната формула:

$$\text{Ц пречистване} = \frac{\text{НГП пречистване}}{\text{КПВ} * \text{К(СЗБ)} + \text{ОКВ1} * \text{К(С31)} + \text{ОКВ2} * \text{К(С32)} + \text{ОКВ3} * \text{К(С33)}}, \text{ в лв./куб. м (без ДДС)}$$

където:

НГП пречистване са необходимите годишни приходи за услугата пречистване на отпадъчните води, в хил. лв.;

КПВ са годишните количества пречистени отпадъчни води в канализационната система, които са равни на сбора от ФДВ и ИВ (ДВ) по т. 48, отведени от битовите и приравнените към тях обществени потребители, които ползват услугата пречистване на отпадъчните води, в хил. куб. м;

ОКВ1, ОКВ2, ОКВ3 са годишните количества пречистени отпадъчни води в канализационната система, които са равни на сбора от ФДВ и ИВ (ДВ) по т. 48, отведени от промишлените и другите стопански потребители, които ползват услугата пречистване на отпадъчните води, обособени в зависимост от степента на замърсеност, в хил. куб. м;

К(СЗБ), К(С31), К(С32), и К(С33) са коефициенти, отразяващи степента на замърсеност на отпадъчните води съгласно т. 12.

50. Цената за пречистване на отпадъчните води се определя диференцирано, според степента на замърсеност. Диференцираните цени отразяват съотношението на необходимите годишни приходи, разпределени с коефициенти, отчитащи степента на замърсеност, и съответните годишни количества пречистени отпадъчни води. Диференцираните цени се определят по следните формули:

$$\text{Ц пречистване (СЗБ)} = \text{Ц пречистване} * \text{К(СЗБ)}, \text{ в лв./куб.м (без ДДС);}$$

$$\text{Ц пречистване (С31)} = \text{Ц пречистване} * \text{К(С31)}, \text{ в лв./куб.м (без ДДС);}$$

$$\text{Ц пречистване (С32)} = \text{Ц пречистване} * \text{К(С32)}, \text{ в лв./куб.м (без ДДС);}$$

$$\text{Ц пречистване (С33)} = \text{Ц пречистване} * \text{К(С33)}, \text{ в лв./куб.м (без ДДС).}$$

където:

Ц пречистване (СЗБ) е цена за пречистване на отпадъчни води от битови и приравнени към тях потребители;

Ц пречистване (С31, С32, С33) е цена за пречистване на отпадъчни води от промишлените и други стопански потребители в зависимост от степента на замърсеност;

К(СЗБ), К(С31), К(С32), и К(С33) са коефициенти, отразяващи степента на замърсеност на отпадъчните води, съгласно т. 12.

Глава пета ИЗМЕНЕНИЯ НА ЦЕНИ

Раздел I

Годишни изменения на цените по време на регулаторния период

- 51.** През регулаторния период 2022-2026 г. Комисията прилага метода “горна граница на цени”, при който утвърждава цени на ВиК услуги за първата година от регулаторния период (2022 г.) и одобрява цени за следващите години (2023 – 2026 г.). Одобрените цени за всяка година от бизнес плана се изменят служебно от Комисията, в съответствие с чл. 6, т. 2 във връзка с чл. 4 от НРЦВКУ.
- 52.** Комисията изменя одобрените цени, в съответствие с чл. 29 от НРЦВКУ за всяка година от периода 2023 – 2026 г. Измененията се извършват ежегодно с решение на Комисията, което се взема на закрито заседание преди началото на ценовия период, за който се отнасят, както следва:

52.1. Изменение на одобрените цени за 2023 г. през 2022 г.

52.1.1. Комисията изменя одобрените цени за 2023 година по следната формула:

$$Ц_{2023} = Ц_{БП\ 2023} * (1 + И_{2022} - X_{2023}), \text{ лв./куб.м (без ДДС)}$$

където:

Ц₂₀₂₃ е изменената одобрена цена за 2023 г.;

Ц_{БП 2023} е одобрената цена на ВиК оператора за 2023 г. съгласно одобрения бизнес план;

И₂₀₂₂ е инфлацията от влизането в сила на утвърдената цена за първия ценови период до датата на изчисление на изменението по данни на НСИ - динамичен ред CPI.1.2.xls.

X₂₀₂₃ е коефициент за изменение на одобрената цена за 2023 г., който се изчислява по следната формула:

$$X_{2023} = E_{2023} + Q_{2023} + Y_{2023}$$

където:

E₂₀₂₃ е коефициент за подобряване на ефективността за 2023 г. Коефициентът е индивидуален за всеки ВиК оператор и се определя по реда на т. 9.1.

Q₂₀₂₃ е коефициент, който се изчислява по следната формула:

$$Q_{2023} = Q_{р2023} + Q_{и2023}$$

където:

Q_{р2023} е коефициент, отразяващ разликата между прогнозните и действителните разходи, които са в резултат осъществяване на нови дейности и/или експлоатация и поддръжка на нови активи.

Коефициентът е индивидуален за всеки ВиК оператор и се определя по реда на т. 9.2. с използване на данни за прогнозните и действителните допълнителни разходи за 2021 г. съгласно одобрения бизнес план и реално отчетените резултати.

Коефициентът **Q_{р2023}** е равен на 0 за дружества без одобрен бизнес план за периода 2017-2021 г.;

Q_{и2023} е коефициент, отразяващ разликата между прогнозните и действителните инвестиции, извършени за изпълнение на индивидуалните годишни целеви нива на показателите за качество на ВиК услугите.

Коефициентът е индивидуален за всеки ВиК оператор и се определя по реда на т. 9.4. с данни за четвъртата и петата година на предходния регулаторен период, или 2020-2021 г. съгласно одобрения бизнес план и реално отчетените резултати.

Коефициентът **Q_{и2023}** е равен на 0 за дружества без одобрен бизнес план

за периода 2017-2021 г.;

Y_{2023} е коефициент, отразяващ изпълнението на индивидуалните годишни целеви нива на единните показатели за ефективност, определени по реда на чл. 4, ал. 2, т. 1. от НРЦВКУ, който се прилага по реда на чл. 4, ал. 4 от НРЦВКУ.

Коефициентът е индивидуален за всеки ВиК оператор и се определя по реда на т. 9.5. с данни за четвъртата и петата година на предходния регулаторен период, или 2020-2021 г. съгласно одобрения бизнес план и реално отчетените резултати.

Коефициентът Y_{2023} е равен на 0 за дружества без одобрен бизнес план за периода 2017-2021 г.

52.1.2. Анализ на социалната поносимост се извършва въз основа на данни от НСИ за средномесечен паричен доход на лице от домакинството по области от изследване „Наблюдение на домакинските бюджети“ за 2021 г.

В случай че изменената комплексна цена за битови и приравнени към тях потребители надхвърля нивото на социална поносимост на цените на ВиК услугите съгласно §1, ал. 1, т. 4 от Допълнителните разпоредби на ЗРВКУ, изменените по реда на Глава четвърта, Раздел II от НРЦВКУ цени на ВиК услуги за битови и приравнените към тях обществени, търговски и др. потребители се преизчисляват до нивото на социалната поносимост за съответната област въз основа на дела на всяка от услугите - доставяне на вода, отвеждане и пречистване на отпадъчни води в изменената комплексна цена без ДДС.

52.1.3. Изменената одобрена цена влиза в сила от 1 януари на 2023 г., съгласно чл. 29. ал. 5 от НРЦВКУ.

52.2. Изменение на одобрените цени за 2024 г. през 2023 г.:

52.2.1. Комисията изменя цените за 2024 година по следната формула:

$$C_{2024} = C_{\text{БП } 2024} * (1 + I_{2022-2023} - X_{2024}), \text{ лв./куб.м (без ДДС)}$$

където:

C_{2024} е изменената одобрена цена за 2024 г.;

$C_{\text{БП } 2024}$ е одобрената цена на ВиК оператора за 2024 г., съгласно одобрения бизнес план;

$I_{2022-2023}$ е инфлацията от влизането в сила на утвърдената цена за първия ценови период до датата на изчисление на изменението по данни на НСИ за месечна инфлация, измерена с индекса на потребителските цени (ИПЦ) - динамичен ред CPI.1.2.xls.

X_{2024} е коефициент за изменение на одобрената цена за 2024 г., който се изчислява по следната формула:

$$X_{2024} = E_{2024} + Q_{2024} + Y_{2024},$$

където:

E_{2024} е коефициент за подобряване на ефективността за 2024 г. Коефициентът е индивидуален за всеки ВиК оператор и се определя по реда на т. 9.1.

Q_{2024} е коефициент, който се изчислява по следната формула:

$$Q_{2024} = Q_{r2024} + Q_{e2024} + Q_{i2024}$$

където:

Q_{r2024} е коефициент, отразяващ разликата между прогнозните и действителните разходи, които са в резултат осъществяване на нови дейности и/или експлоатация и поддръжка на нови активи. Включените разходи за електрическа енергия се приспадат с получени помощи и

компенсации от държавата извън периода на действие на наложения с Решение на Народното събрание от 16.12.2021 г. мораториум върху цените на ВиК услугите.

Коефициентът е индивидуален за всеки ВиК оператор и се определя по реда на т.9.2., с използване на данни за прогнозните и действителните допълнителни разходи за 2022 г. съгласно одобрения бизнес план и реално отчетените резултати, и използване на данни за годишните разходи за съответната услуга в одобрения бизнес план за 2024 г.;

Qe₂₀₂₄ е коефициент, отразяващ разликата между прогнозните (одобрени) и действителните (отчетени) разходи за доставяне на електроенергия за технологични нужди от свободен пазар за предоставяне на В и К услугите, приспаднати с получени помощи и компенсации от държавата извън периода на действие на наложения с Решение на Народното събрание от 16.12.2021 г. мораториум върху цените на ВиК услугите, отнесена към прогнозните (одобрените) годишни разходи.

Коефициентът е индивидуален за всеки ВиК оператор и се определя по реда на т.9.2.а, с използване на данни за прогнозните и действителните разходи и нива на относимите показатели за качество за 2022 г. съгласно одобрения бизнес план и реално отчетените резултати, и използване на данни за годишните разходи за съответната услуга в одобрения бизнес план за 2024 г.;

Qi₂₀₂₄ е коефициент, отразяващ разликата между прогнозните и действителните инвестиции, извършени в публични В и К активи и в собствени активи, за изпълнение на индивидуалните годишни целеви нива на показателите за качество.

Коефициентът е индивидуален за всеки ВиК оператор и се определя по реда на т. 9.4. Коефициентът **Qi₂₀₂₄** е равен на 0;

Y₂₀₂₄ е коефициент, отразяващ изпълнението на индивидуалните годишни целеви нива на единните показатели за ефективност, определени по реда на чл. 4, ал. 2, т. 1. от НРЦВКУ, който се прилага по реда на чл. 4, ал. 4 от НРЦВКУ.

Коефициентът е индивидуален за всеки ВиК оператор и се определя по реда на т. 9.5. Коефициентът **Y₂₀₂₄** е равен на 0.

52.2.2. Анализ на социалната поносимост се извършва въз основа на данни от НСИ за средномесечен паричен доход на лице от домакинството по области от изследване „Наблюдение на домакинските бюджети“ за 2022 г.

В случай, че не бъдат предоставени данни за средномесечен паричен доход на лице от домакинството по области от изследване „Наблюдение на домакинските бюджети“, Комисията използва данните за социална поносимост на цените на ВиК услугите от одобрения бизнес план за 2024 г.

В случай че изменената комплексна цена за битови и приравнени към тях потребители надхвърля нивото на социална поносимост на цените на ВиК услугите съгласно §1, ал. 1, т. 4 от Допълнителните разпоредби на ЗРВКУ, изменените по реда на Глава четвърта, Раздел II от НРЦВКУ цени на ВиК услуги за битови и приравнените към тях обществени, търговски и др. потребители се преизчисляват до нивото на социалната поносимост за съответната област въз основа на дела на всяка от услугите - доставяне на вода, отвеждане и пречистване на отпадъчни води в изменената комплексна цена без ДДС.

52.2.3. Изменената одобрена цена влиза в сила от 1 януари на 2024 г. съгласно чл. 29. ал. 5 от НРЦВКУ.

52.3. Изменение на одобрените цени за 2025 г. през 2024 г.:

52.3.1. Комисията изменя цените за 2025 година по следната формула:

$$Ц_{2025} = Ц_{БП\ 2025} * (1 + И_{2022-2024} - X_{2025}), \text{ лв./куб.м (без ДДС)}$$

където:

Ц₂₀₂₅ е изменената одобрена цена за 2025 г.;

Ц_{БП 2025} е одобрената цена на ВиК оператора за 2025 г. съгласно одобрения бизнес план;

И₂₀₂₂₋₂₀₂₄ е инфлацията от влизането в сила на утвърдената цена за първия ценови период до датата на изчисление на изменението по данни на НСИ за месечна инфлация, измерена с индекса на потребителските цени (ИПЦ) - динамичен ред CPI.1.2.xls.

X₂₀₂₅ е коефициент за изменение на одобрената цена за 2025 г., който се изчислява по следната формула:

$$X_{2025} = E_{2025} + Q_{2025} + Y_{2025}$$

където:

E₂₀₂₅ е коефициент за подобряване на ефективността за 2024 г. Коефициентът е индивидуален за всеки ВиК оператор и се определя по реда на т. 9.1.

Q₂₀₂₅ е коефициент, който се изчислява по следната формула:

$$Q_{2025} = Q_p_{2025} + Q_e_{2025} + Q_{и}_{2025}$$

където:

Q_p2025 е коефициент, отразяващ разликата между прогнозните и действителните разходи, които са в резултат осъществяване на нови дейности и/или експлоатация и поддръжка на нови активи. Включените разходи за електрическа енергия се приспадат с получени помощи и компенсации от държавата.

Коефициентът е индивидуален за всеки ВиК оператор и се определя по реда на т.9.2. с използване на данни за прогнозните и действителните допълнителни разходи за 2023 г. съгласно одобрения бизнес план и реално отчетените резултати, и използване на данни за годишните разходи за съответната услуга в одобрения бизнес план за 2025 г.;

Q_e2025 е коефициент, отразяващ разликата между прогнозните (одобрените) и действителните (отчетени) разходи за доставяне на електроенергия за технологични нужди от свободен пазар за предоставяне на В и К услугите, приспаднати с получени помощи и компенсации от държавата, отнесена към прогнозните (одобрените) годишни разходи.

Коефициентът е индивидуален за всеки ВиК оператор и се определя по реда на т.9.2.а, с използване на данни за прогнозните и действителните разходи и нива на относимите показатели за качество за 2023 г. съгласно одобрения бизнес план и реално отчетените резултати, и използване на данни за годишните разходи за съответната услуга в одобрения бизнес план за 2025 г.;

Q_и2025 е коефициент, отразяващ разликата между прогнозните и действителните инвестиции, извършени в публични В и К активи и в собствени активи, за изпълнение на индивидуалните годишни цели нива на показателите за качество.

Коефициентът е индивидуален за всеки ВиК оператор и се определя по

реда на т. 9.4.
Коефициентът $Q_{и2025}$ е равен на 0;

Y_{2025} е коефициент, отразяващ изпълнението на индивидуалните годишни целеви нива на единните показатели за ефективност, определени по реда на чл. 4, ал. 2, т. 1. от НРЦВКУ, който се прилага по реда на чл. 4, ал. 4 от НРЦВКУ.
Коефициентът е индивидуален за всеки ВиК оператор и се определя по реда на т. 9.5. Коефициентът Y_{2025} е равен на 0.

52.3.2. Анализ на социалната поносимост се извършва въз основа на данни от НСИ за средномесечен паричен доход на лице от домакинството по области от изследване „Наблюдение на домакинските бюджети“ за 2023 г.

В случай, че не бъдат предоставени данни за средномесечен паричен доход на лице от домакинството по области от изследване „Наблюдение на домакинските бюджети“, Комисията използва данните за социална поносимост на цените на ВиК услугите от одобрения бизнес план за 2025 г.

В случай че изменената комплексна цена за битови и приравнени към тях потребители надхвърля нивото на социална поносимост на цените на ВиК услугите съгласно §1, ал.1, т. 4 от Допълнителните разпоредби на ЗРВКУ, изменените по реда на Глава четвърта, Раздел II от НРЦВКУ цени на ВиК услуги за битови и приравнените към тях обществени, търговски и др. потребители се преизчисляват до нивото на социалната поносимост за съответната област въз основа на дела на всяка от услугите - доставяне на вода, отвеждане и пречистване на отпадъчни води в изменената комплексна цена без ДДС.

52.3.3. Изменената одобрена цена влиза в сила от 1 януари на 2025 г. съгласно чл. 29. ал. 5 от НРЦВКУ.

52.4. Изменение на одобрените цени за 2026 г. през 2025 г.:

52.4.1. Комисията изменя цените за 2026 година по следната формула:

$$C_{2026} = C_{бп\ 2026} * (1 + I_{2022-2025} - X_{2026}), \text{ лв./куб.м (без ДДС)}$$

където:

C_{2021} е изменената одобрена цена за 2021 г.;

$C_{бп\ 2021}$ е одобрената цена на ВиК оператора за 2021 г. съгласно одобрения бизнес план;

$I_{2022-2025}$ е инфлацията от влизането в сила на утвърдената цена за първия ценови период до датата на изчисление на изменението по данни на НСИ за месечна инфлация, измерена с индекса на потребителските цени (ИПЦ) - динамичен ред CPI.1.2.xls.

X_{2026} е коефициент за изменение на одобрената цена за 2026 г., който се изчислява по следната формула:

$$X_{2026} = E_{2026} + Q_{2026} + Y_{2026}$$

където:

E_{2026} е коефициент за подобряване на ефективността за 2026 г. Коефициентът е индивидуален за всеки ВиК оператор и се определя по реда на т. 9.1;

Q_{2026} е коефициент, който се изчислява по следната формула:

$$Q_{2026} = Q_{р2026} + Q_{е2026} + Q_{и2026}$$

където:

$Q_{р2026}$ е коефициент, отразяващ разликата между прогнозните и действителните разходи, които са в резултат осъществяване на нови дейности и/или експлоатация и поддръжка на нови активи. Включените разходи за електрическа енергия се приспадат с получени помощи и

компенсации от държавата.

Коефициентът е индивидуален за всеки ВиК оператор и се определя по реда на т.9.2., с използване на данни за прогнозните и действителните допълнителни разходи за 2024 г. съгласно одобрения бизнес план и реално отчетените резултати, и използване на данни за годишните разходи за съответната услуга в одобрения бизнес план за 2026 г.;

Qe₂₀₂₆ е коефициент, отразяващ разликата между прогнозните (одобренени) и действителните (отчетени) разходи за доставяне на електроенергия за технологични нужди от свободен пазар за предоставяне на В и К услугите, приспаднати с получени помощи и компенсации от държавата, отнесена към прогнозните (одобрените) годишни разходи.

Коефициентът е индивидуален за всеки ВиК оператор и се определя по реда на т.9.2.а, с използване на данни за прогнозните и действителните разходи и нива на относимите показатели за качество за 2024 г. съгласно одобрения бизнес план и реално отчетените резултати, и използване на данни за годишните разходи за съответната услуга в одобрения бизнес план за 2026 г.;

Qi₂₀₂₆ е коефициент, отразяващ разликата между прогнозните и действителните инвестиции, извършени в публични В и К активи и в собствени активи, за изпълнение на индивидуалните годишни целеви нива на показателите за качество.

Коефициентът е индивидуален за всеки ВиК оператор и се определя по реда на т. 9.4. с данни за първата, втората и третата година на текущия регулаторен период, или 2022-2024 г. съгласно одобрения бизнес план и реално отчетените резултати, и използване на данни за общите необходими годишни приходи в одобрения бизнес план за 2026 г. В случай че действителните инвестиции надхвърлят размера на прогнозните, коефициентът **Qi** се приема равен на нула;

Y₂₀₂₆ е коефициент, отразяващ изпълнението на индивидуалните годишни целеви нива на единните показатели за ефективност, определени по реда на чл. 4, ал. 2, т. 1. от НРЦВКУ, който се прилага по реда на чл. 4, ал. 4 от НРЦВКУ.

Коефициентът **Y₂₀₂₆** е индивидуален за всеки ВиК оператор и се определя по реда на т. 9.5. с данни за първата, втората и третата година на текущия регулаторен период, или 2022-2024 г. съгласно одобрения бизнес план и реално отчетените резултати.

52.4.2. Анализ на социалната поносимост се извършва въз основа на данни от НСИ за средномесечен паричен доход на лице от домакинството по области от изследване „Наблюдение на домакинските бюджети“ за 2024 г.

В случай, че не бъдат предоставени данни за средномесечен паричен доход на лице от домакинството по области от изследване „Наблюдение на домакинските бюджети“, Комисията използва данните за социална поносимост на цените на ВиК услугите от одобрения бизнес план за 2026 г.

В случай че изменената комплексна цена за битови и приравнени към тях потребители надхвърля нивото на социална поносимост на цените на ВиК услугите съгласно §1, ал. 1, т. 4 от Допълнителни разпоредби на ЗРВКУ, изменените по реда на Глава четвърта, Раздел II от НРЦВКУ цени на ВиК услуги за битови и приравнените към тях обществени, търговски и др. потребители се преизчисляват до

нивото на социалната поносимост за съответната област въз основа на дела на всяка от услугите - доставяне на вода, отвеждане и пречистване на отпадъчни води в изменената комплексна цена без ДДС.

52.4.3. Изменената одобрена цена влиза в сила от 1 януари на 2026 г. съгласно чл. 29. ал. 5 от НРЦВКУ.

53. Преразглеждане на одобрените цени

53.1. Комисията може да допусне преразглеждане на одобрените цени на ВиК операторите при възникване на непредвидено или непредотвратимо събитие или събития от извънреден характер и съществени промени в приходите или икономически обосноваваните разходи на ВиК оператора, в съответствие с Раздел III от Глава четвърта на НРЦВКУ.

53.2. Комисията се произнася за наличието или липсата на условията по чл. 32, ал. 1 от НРЦВКУ с решение, с което изменя или отказва да измени утвърдените цени. Изменението на цените, извършено по реда на чл. 33, ал. 1 от НРЦВКУ, се прилага от първо число на следващия месец.

Глава шеста

ИНФОРМАЦИЯ ЗА ЦЕНООБРАЗУВАНЕТО

54. Информацията, необходима за ценообразуването, се предоставя от ВиК оператора в съответните справки към електронния модел на бизнес плана и се верифицира по реда на Указания НРКВКУ.

Глава седма

РЕД ЗА ПРОВЕЖДАНЕ НА ОБСЪЖДАНЯ

55. В случаите по чл. 25, ал. 1 от НРЦВКУ Комисията изпраща покана до ВиК оператора за провеждане на обсъждане. Поканата съдържа дата, час, дневен ред и необходими материали, които ВиК операторът следва да представи на обсъждането. Обсъждането се провежда в седалището на Комисията.

56. Поканата по т. 55 се изпраща не по-късно от 14 дни преди датата на обсъждането. Със съгласие на страните, датата, мястото и дневният ред на обсъждането могат да бъдат изменени.

57. За проведеното обсъждане се съставя протокол.

Настоящите указания са приети с решение по Протокол № 82 от 27.04.2021 г., т. 2, на КЕВР и са изменени с решение по Протокол № ..., т. ...., на КЕВР.

3. Да публикува материалите на интернет страницата на Комисията.

В заседанието по **точка пета** участват председателят доц. д-р Иван Н. Иванов и членовете на Комисията Благой Голубарев, Димитър Кочков.

Решението е взето с **три гласа „за“** (доц. д-р Иван Н. Иванов - за, Благой Голубарев – за и Димитър Кочков - за), от които **един глас** (Димитър Кочков) на член на

Комисията със стаж във В и К сектора.

РЕШЕНИЯ ОТ ЗАСЕДАНИЕТО:

По т.1. както следва:

1. Приема доклад с вх. № Е-Дк-1319 от 06.11.2023 г. относно заявление подадено от „БАЛКАН“ АД за одобряване на Общи условия за достъп и пренос на електрическа енергия през затворена електроразпределителна мрежа на „БАЛКАН“ АД.
2. Одобрява представения с писмо с вх. № Е-12-00-170 от 08.11.2023 г. коригиран проект на Общи условия за достъп и пренос на електрическа енергия през затворена електроразпределителна мрежа на „БАЛКАН“ АД;
3. Одобрява представения с писмо с вх. № Е-12-00-170 от 08.11.2023 г. коригиран проект на Правила за работа с потребители на енергийни услуги на „БАЛКАН“ АД;
4. Одобрените Общи условия за достъп и пренос на електрическа енергия през затворена електроразпределителна мрежа на „БАЛКАН“ АД и Правила за работа с потребители на енергийни услуги на „БАЛКАН“ АД представляват приложение към това решение и на основание чл. 49, ал. 2, т. 4 и т. 7 от Наредба № 3 от 21.03.2013 г. за лицензиране на дейностите в енергетиката стават съответно приложение № 5 и приложение № 4 от издадената на дружеството лицензия № Л-695-7А от 07.07.2023 г. за дейността „разпределение на електрическа енергия в затворена електроразпределителна мрежа“.

По т.2. както следва:

1. Приема доклад с вх. № Е-Дк-1317 от 03.11.2023 г. относно заявление с вх. № Е-ЗЛР-ПД-40 от 21.03.2023 г. за продължаване срока на лицензия за дейността „производство на електрическа и топлинна енергия“ и заявление с вх. № Е-ЗЛР-ПД-39 от 21.03.2023 г. за продължаване срока на лицензия за дейността „пренос на топлинна енергия“, подадени от „Топлофикация-Разград“ АД;
2. Насрочва открито заседание за разглеждане на доклада по т.1 на 16.11.2023 г. от 10:00 ч., в зала IV в сградата на КЕВР, на което да бъдат поканени лицата, представляващи „Топлофикация-Разград“ АД, или други упълномощени от тях представители на дружеството, като се осигури и възможност за дистанционно участие.
3. Докладът, датата и часът на провеждане на откритото заседание по т. 2 да бъдат публикувани на интернет страницата на КЕВР.

По т.3. както следва:

- I. Приема доклад с вх. № Е-Дк-1318 от 03.11.2023 г. относно проект на Методика за осъществяване на контролните правомощия на Комисията за енергийно и водно регулиране и проект на Методика.
- II. Приема Методика за осъществяване на контролните правомощия на Комисията за енергийно и водно регулиране по Закона за енергетиката, Закона за енергията от възобновяеми източници и Закона за регулиране на водоснабдителните и канализационните услуги, която влиза в сила от датата на нейното приемане;
- III. Отменя Методика за осъществяване на контролните правомощия на Държавната комисия за енергийно и водно регулиране по Закона за енергетиката и Закона за регулиране на водоснабдителните и канализационните услуги, приета на заседание на Държавната комисия за енергийно и водно регулиране, с решение по протокол № 55 от 14.04.2014 г., т.2, считано от дата по т. II.;
- IV. Проверките, започнали до влизане в сила на методиката по т. II да се довършат по досегашния ред.

По т.4. както следва:

1. Издава на „Енергоком газ & пауър“ С.Р.Л. - чуждестранно юридическо лице, държава: Румъния, вписано в Националния офис на Търговския регистър към Министерство на правосъдието на Румъния с единен регистрационен номер 48199812, със седалище и адрес на управление: гр. Отопени, ул. „Интрая Нарчиселор“ № 8, окръг Илфов, Лицензия № Л-719-15 от 10.11.2023 г. за извършване на дейността „търговия с електрическа енергия“ за срок от 10 години, приложение и неразделна част от това решение;

2. Одобрява на „Енергоком газ & пауър“ С.Р.Л. правила за работа с потребители на енергийни услуги, приложение към това решение и приложение към лицензията по т. 1.

По т.5. както следва:

1. Приема доклад вх. № В-Дк-244 от 07.11.2023 г. относно Привеждане на Указанията за образуване на цените на водоснабдителните и канализационните услуги чрез метода „горна граница на цени“ за регулаторния период 2022-2026 г., приети с решение по Протокол № 82 от 27.04.2021 г., т. 2 на КЕВР (Указания НРЦВКУ), в съответствие с нормите на Наредбата за регулиране на цените на водоснабдителните и канализационните услуги, приета с Постановление № 8 от 18.01.2016 г. на Министерския съвет (обн. ДВ, бр. 6 от 2016 г.), изменена и допълнена с Постановление № 174 от 29.09.2023 г. на Министерския съвет (обн. ДВ, бр. 84 от 06.10.2023 г.) и проект на Указания.

2. Приема изменени Указания за образуване на цените на водоснабдителните и канализационните услуги чрез метода „горна граница на цени“ за регулаторния период 2022-2026 г.

3. Да публикува материалите на интернет страницата на Комисията.

Приложения:

1. Доклад с вх. № Е-Дк-1319 от 06.11.2023 г. и Решение на КЕВР № ОУ-16 от 10.11.2023 г. относно заявление подадено от „БАЛКАН“ АД за одобряване на Общи условия за достъп и пренос на електрическа енергия през затворена електроразпределителна мрежа на „БАЛКАН“ АД.

2. Доклад с вх. № Е-Дк-1317 от 03.11.2023 г. относно заявление с вх. № Е-ЗЛР-ПД-40 от 21.03.2023 г. за продължаване срока на лицензия за дейността „производство на електрическа и топлинна енергия“ и заявление с вх. № Е-ЗЛР-ПД-39 от 21.03.2023 г. за продължаване срока на лицензия за дейността „пренос на топлинна енергия“, подадени от „Топлофикация-Разград“ АД.

3. Доклад с вх. № Е-Дк-1318 от 03.11.2023 г. относно проект на Методика за осъществяване на контролните правомощия на Комисията за енергийно и водно регулиране и проект на Методика.

4. Решение на КЕВР № Л-719 от 10.11.2023 г. относно заявление с вх. № Е-ЗЛР-Л-121 от 04.10.2023 г. на „Енергоком газ & пауър“ С.Р.Л. - чуждестранно юридическо лице, държава: Румъния за издаване на лицензия за дейността „търговия с електрическа енергия“.

5. Доклад вх. № В-Дк-244 от 07.11.2023 г. относно Привеждане на Указанията за образуване на цените на водоснабдителните и канализационните услуги чрез метода „горна граница на цени“ за регулаторния период 2022-2026 г., приети с решение по

Протокол № 82 от 27.04.2021 г., т. 2 на КЕВР (Указания НРЦВКУ), в съответствие с нормите на Наредбата за регулиране на цените на водоснабдителните и канализационните услуги, приета с Постановление № 8 от 18.01.2016 г. на Министерския съвет (обн. ДВ, бр. 6 от 2016 г.), изменена и допълнена с Постановление № 174 от 29.09.2023 г. на Министерския съвет (обн. ДВ, бр. 84 от 06.10.2023 г.) и проект на Указания.

ЧЛЕНОВЕ НА КЕВР:

.....
Б. Голубарев

.....
Д. Кочков

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ДОЦ. Д-Р ИВАН Н. ИВАНОВ

ГЛАВЕН СЕКРЕТАР:

РОСИЦА ТОТКОВА

Протоколирал:

И. Зашева - главен експерт